

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК 1 ЛВ.

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ

18-19 МАЙ

2013 ГОДИНА/23

БРОЙ 113 (6517)

Парламентът полага клетва на 21 май

Доайенът в 42-то Народно събрание Стефан Данаилов ще удари първия звънец

С консенсус представителите в 42-то Народно събрание политически сили решиха при президента тържествената церемония с клетва да бъде на 21 май. Звънеца във вторник ще удари доайенът сред депутатите проф. Стефан Данаи-

лов.

Консултациите по връчването на мандат за съставяне на правителство ще бъдат проведени с представителите на парламентарните групи след свикването и структурирането на НС, посочи Росен Плевне-

лиев. Той ще направи обръщение към нацията по време на първото заседание на новия парламент.

БСП, ДПС и „Атака“ отново потвърдиха позициите си, че няма да влизат в договорки с ГЕРБ. Лидерът на БСП Сергей

Станишев обяви, че партията е готова да предложи программен кабинет. Той допълни, че левицата и Орешарски правят програма на 3 стъпки - за първите сто дни, за първата година и до края на мандата. 3

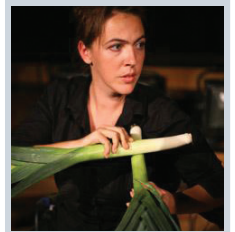
Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Много гости почетоха 15-ия рожден ден на вестник „Русия днес - Россия сегодня“ в Руския културно-информационен център в София. Вчерта. Домакини на празника бяха главният редактор на вестника Димитрина Гергова и издателката Светлана Шаренкова. На приятелския вестник пожелаваме дълъг живот!

Допирни точки в програмите на БСП и „Атака“

29

Как се свири на праз знае Виенският зеленчуков оркестър

34

Стилиян Петров пропуска бенефиса си

39

НЯКОЛКО ДУМИ

ЮРИ БОРИСОВ

ДЪРЖАВАТА, ДЪРЖАВАТА...

Твърде вяло и някак безхарактерно държавата ни реагира на проблема с българските превозвачи на южната граница, както и на безобразията на техните турски колеги. Официалната власт твърде спокойно полу ни информира дали прави нещо и какво прави за решаването на казуса с тирове, които образуваха до вчера на обяд десеткилометрова опашка.

Не знам колко години трябва да минат, преход ли е, пустиния ли е, за да разберат уп-

равляващите, които и да са те, че има проблеми - по-големи и по-важни от съчиняването на помпозни речи; от собствения им образ в огледалото на медиите; от собствената им, понякога доста изкривена, представа за спешност и необходимост от твърда намеса, когато става дума за безизходница на обикновени граждани.

Не знам дали институциите са разбрали добре, но хората все по-ясно и все по-настойчиво искат силна държава. А силата на държавата може да

бъде само една - способност енергично да си поставя задачи и да решава ситуации, в които изпадат нейните поданици.

Сигурно не е трудно да си представим как щеше да реагира Ердоган, ако България цакаше турски превозвачи, или какво щеше да се случи, ако българин влезеше в разправия с турски полицаи. На тези, които си отговорят правилно, ще им е ясно защо турската икономика дърпа яко, а ние сме си във вечна „криза“.

21
6

ISSN 0861-1343

9 770861 134015 >

Над 80% подкрепят Цацаров за имунитета на Цветанов

Българите категорични, че трябва да се разследва бившият вътрешен министър, за да се изясни истината

80,4% от българите смятат, че е правилно прокуратурата да поиска имунитета на Цветан Цветанов, за да му повдигне обвинение заради скандала с незаконните подслушвания. Това сочи изследване на "Сова Харис", проведено в телефонно интервю между 15-16 май 2013 г. сред 504 пълнолетни жители на големите градове на България, на тема "Отношение към прокуратурата на РБ". Според българите трябва

да се разследва Цветанов, за да се изясни истината.

56% от анкетирания смятат, че откритите в печатница в Костинброд 350 000 допълнителни бюлетини при акция на прокуратурата и ДАНС са предназначени за незаконно гласуване и манипулация на изборните резултати. Само 20% ги определят като технически брак на печатницата, а 24% не могат да преценят. 62,1 на сто одобряват дей-

ността на прокуратурата по случая в Костинброд, а едва 18,1% - не я одобряват.

Проучването сочи, че 88,1% не са си променили мнението за кого да гласуват след скандала.

За това дали са проведени честно предсрочните парламентарни избори, едва 23% от хората споделят мнението, че са проведени честно. Според 40% от пълнолетните граждани на големите градове на стра-

ната изборите не са били честни, имало е много нарушения, купен и даден чрез принуда вот. Любопитен е съставът на тази група: това са 54% от гласувалите за партии, които няма да бъдат парламентарно представени в новия парламент, 52% от негласувалите, 41% от хората, които отказват да посочат за кого са гласували на отмиания парламентарен вот, 39% от гласоподавателите на Коалиция за България и 19% от

електората на ГЕРБ.

От "Сова Харис" изтъква, че действията на прокуратурата будят възхищение у хората. Има и част от българите, които смятат, че тя е надвишила правомощията си. "Всъщност въпросът е дали доточахме времето, в което българската прокуратура действа като независима институция, отстояваща справедливостта и законността в държавата", коментира социолозите.

Снимки БГНЕС

Огнеборците от Сангански за шести пореден път спечелиха областното състезание по пожарприложен спорт в Благоевград вчера. Състезатели от шестте области служби в Благоевград, Сангански, Петрич, Гоце Делчев, Банско и Разлог участваха в продължилото над 6 часа първенство на огнеборците

Главният прокурор бил пощенска кутия

Бившият вътрешен министър Цветан Цветанов вижда главния прокурор Сотир Цацаров като пощенска кутия. "Главният прокурор е задължен да внесе искането на ГЕРБ за касиране на изборите в Конституционния съд. Ние ще внесем искане с подписи и ще изпратим до всички институции, които имат право да го сезират. Главният прокурор не може да ни откаже. Той е просто пощенска кутия. Не виждам на какво основание всички ще ни откажат да ни внесат искането в КС", заяви Цветанов. Според него всеки, който твърди, че компетентните органи могат да преценяват дали да внесат исканията, не е чел закона.

Тезата на Цветанов, че главният прокурор е задължен да придвижи жалбата на ГЕРБ до КС, се опровергава от особеното мнение на двамата конституционалисти по решение на Конституционния съд веднага след изборите през 2009 г., когато от състава на РЗС бе изваден Атанас Семенов.

Пред БТВ вчера бившият министър направи опит и да се извини на лекарите от Горна Оряховица, за които прокуратурата окончателно обяви преди няколко дни, че са невинни. През 2010 г. Цветанов обвини лекарите, че са направили опит да убият новородено, и изчете СРС в пленарната зала. След проточилото се дълго разследване двамата от лекарите получиха и инфаркти.

ПЕПЕЛЯНКА УХАПА 70-ГОДИШНА ЖЕНА

70-годишна жена бе ухапана от пепелянка по крака вчера. Жената е в тежко състояние и по спешност е била транспортирана в "Пирогов". Инцидентът със Зорка С. станал по обяд вчера в село Лешко, община Благоевград.

Тя е била приета по спешност в Спешно-приемно отделение на МБАЛ, след което е настанена в отделението по реанимация на МБАЛ. Тъй като състоянието ѝ станал по обяд вчера в село Лешко, община Благоевград, до София.

Шефове на ДАНС и МВР в кабинета на Цацаров

Главният прокурор Сотир Цацаров проведе вчера сутринта "работни срещи" с председателя на ДАНС Константин Казаков и с главния секретар на МВР Калин Георгиев. Последният остана повече от час в кабинета на главния прокурор. Няма информация за причината за тези срещи, но скандалът с намерените бюлетини в Костинброд разкри възможността от ДАНС да изтича информация.

БГНЕС съобщи, че първо бил забелязан да влиза в кабинета на Цацаров председателят на ДАНС Константин Казаков. След като си тръгнал, на среща с обвинител номер едно е дошъл и главният секретар МВР Калин Георгиев. Самият Цацаров обаче отказа да обясни пред медиите каква точно е била темата на срещите. "Това е нормален работен ден, провеждат се нормални работни срещи в рамките на нормален работен ден, какво се обсъжда в него е въпрос на нормална работа и нормален ритъм", коментира главният прокурор.

Сергей Станишев влиза като депутат от София

Лидерът на БСП Сергей Станишев влиза като депутат в 42-то Народно събрание като депутат от 25 МИР - София, където беше водач на листата. Социалният лидер влиза и в листата в Стара Загора, където левицата убедително победи. Така от Стара Загора депутат от БСП става Атанас Пъдев, председател на Общинския съвет на левицата в Павел баня.

Заместник-председателят на БСП Янаки Стоилов влиза като

депутат от Враца. Той водеше и листата в Русе, където на негово място народен представител става Екатерина Заякова.

Стефан Данаилов влиза като депутат от Плевен. От Пловдив на негово място в парламента попада досегашният депутат от БСП Захари Георгиев.

Илиана Йотова, която водеше листата на БСП в Пазарджик, остава евродепутатка. На нейно място влиза Лазар Попов.

Временният кмет на Варна Христо Бозов уволни единия си заместник

Временно изпълняващият длъжността кмет на Варна Христо Бозов освободи от длъжност заместник-кмета Димитър Николов и уволни дисциплинарно главния секретар на общината Михаил Куликов, съобщиха от пресцентъра на общината в крайморския град. Заповедта на Бозов е от вчера, а основанията му

са закъснението на администрацията по подготовката на частичните местни избори, които трябва да се проведат на 30 юни. От общината уточняват, че все още не са обявени обществените поръчки за избор на изпълнител за отпечатване на изборните книжа.

ДУМА припомня, че на 29 а-

рил Христо Бозов бе отстранен от длъжността кмет с решение на Общинския съвет в града, а на негово място бе избран Димитър Николов. Административният съд във Варна преди два дни отмени решенията на местния общински съвет и вчера Бозов отново влезе в кметския кабинет

БСП ми се връзват на блъфчетата, които им слагам

БОЙКО БОРИСОВ ВСЕ ОЩЕ СИ ВЪОБРАЗЯВА, ЧЕ КОМАНДВА МАЧА

42-то НС започва работа на 21 май

Президентът щял да прави обръщение към нацията и новоизбраните депутати във Вторник

Веселка ВЕНКОВА
Павлета ДАВИДОВА

Първото заседание на 42-то Народно събрание ще се проведе на 21 май. Това съобщи президентът Росен Плевнелиев вчера, след като проведе консултации с лидерите на парламентарно представените политически сили.

Консултациите за връчването на мандата за съставяне на правителство ще бъдат проведени след свикването и структурирането на Народното събрание. Президентът поиска политиките първо да се обединят около обща рамка за приоритетите на следващия парламент, която да бъде приета от депутатите. Във

вторник от парламентарната трибуна той ще направи обръщение към нацията и новоизбраните народни представители, в което ще коментира предизборната кампания.

Пръв датата 21 май посочи лидерът на ДПС Любю Местан, а вчера обяви, че предложението му не е срещнало съпротива от нито една парламентарна група. В парламента и в партийните центри ще се съставя следващото правителство, а не в президентството, отсече Плевнелиев. "Най-важното предизвикателство пред политиките е да си върнат доверието на хората чрез видими и устойчиви резултати, които могат да бъдат постигнати само от работещи институции, в т.ч.

парламент и правителство", припомни държавният глава.

От думите му стана ясно, че ако някой реши да сезира Конституционния съд, той ще се съобрази с решението. Плевнелиев призова политиките да покажат, че "могат да говорят помежду си, да загърбят противоречията, да търсят разбирателство и да се обединят около разумни решения".

Преди консултациите лидерът на БСП Сергей Станишев също настоя за максимално бързо свикване на парламента, за да може той да почне работа максимално бързо. Пред журналистите социлидерът отново декларира готовност да води разговор с всички партии освен

Снимка Благовеста ЦИВЕТКОВА

С указ от 17 май 2013 г. президентът Росен Плевнелиев свиква на първо заседание новоизбраното 42-ро Народно събрание на 21 май 2013 г. от 10 ч.

ГЕРБ за сформирването на правителство. "Орешарски ще предложат и структура на МС, и екип, който не може да бъде партийно разделен. БСП като партия

ще прояви пълно разбиране, ще търси заедно с Орешарски най-силните хора, те могат да бъдат и далеч извън БСП", коментира лидерът на БСП.

Прозрения Борисови след срещата му с президента

Снимка Мариета ТОМОВА

Най-тежкото за България е коалиция ДПС-"Атака"-БСП, тя е по-лоша от НДСВ-ДПС-БСП, защото там имаше две либерални партии. Прозрението си лидерът на ГЕРБ сподели на излизане от консултациите при президента. За жалбата до Конституционния съд Борисов обяви: "Наели сме юристи. Г-н Георги Марков ни е консултант. Надявам се, щом подготвят материалите за жалба, да я изпратим в Конституционния съд". Както законът повелява, в рамките на няколко дни ще си пуснем необходимата жалба, посочи Борисов, който ден по-рано разпоречи веднага да се изпраща до "касационния" съд.

Попитан защо Местан го сравни с князя Кадафи, Борисов каза: "С кого ли не ме сравнява, Станишев със Сталин, с Хитлер, с Кадафи и кой ли не. Като си победен и няма какво да кажеш, трябва да измислиш някаква глупост. Не им обръщам внимание. Ако имаха чест и достойнство, щяха да кажат "поздравяваме победителите", продължи да се цупи Борисов.

"Не искам да чувам думата прокуратура", скара се той, уточнявайки, че забранил на съпартизмите си да му споменават тази дума, защото предизвиквала много коментари. По-паметливите се сетиха, че преди повече от 3 години беше забранил и частичката за бъдеще време, макар цялата предизборна програма на ГЕРБ да беше "издържана" в това глаголно време.

Борисов не пропусна да говори и за "сценария" депутати да напуснат групата на "Атака" и да подкрепят ДПС кабинет на БСП. Да искат да направят правителство със 120 депутати, е ясно, че са се разбрали с другите две партии, коментира Борисов намерението на КБ, заявяно още в нощта след изборите. Той сподели и прозрението си, че с 200 000 по-малко избиратели са гласували за ДПС, а с 200 000 повече - за БСП. "Предупреждава, че контролираният вот на ДПС ще отиде при БСП", заключи наставнически експертът.

БСП и Орешарски правят стратегия в 3 части

Програмата, на която ще заложи БСП, не е с краткосрочни намерения. Екипи от експерти на БСП разработват стратегията в 3 хоризонта - първите 100 дни на управление, първата година след изборите и цялостна програма за мандата. В първата част ще се наблегне на спешните мерки, които хората очакват, обяви вчера лидерът на БСП Сергей Станишев. Сред тях той постави цените на тока, способността на хората да си плащат сметките, първия учебен ден и

работата на училищата, енергийните помощи и др. "Трябва програма за първата година, която трябва да даде стабилност и излизане от блатото, в което бяхме вкарани в последните години, и програма за мандата. Ние сме готови и ще водим разговори с всички", подчерта Станишев. Консултации се водят с парламентарни и извънпарламентарни политически сили, обществени, браншови организации, работодатели и синдикати - на тази база кандидат-премиерът

ще внесе и проектосъстав на кабинета. Станишев подчерта, че ще търсят "най-кадрните хора, с решителност, с отговорност, които най-вече споделят тази програма, която ще обсъждаме с цялото общество прозрачно". Социлидерът подчерта, че професионалистите от кабинета ще се отчитат пред цялото общество. "България се нуждае от програмно правителство, национално правителство на разума, на истината и националните приоритети. Всички, независимо

дали са от партии, трябва да бъдат много солидни експерти в своята сфера, не да се търсят по кръстовища на републиканската пътна мрежа, както правеше Борисов, и да се сменят през 2-3 месеца", добави той.

"Нама да търсим работа за определени хора, а хора за съответната работа, която трябва да бъде свършена", заяви лидерът на БСП. Според него правителството ще бъде стабилно, ако си върши добре работата.

В ДПС се тревожат за състоянието на Борисов

Време е Боико Борисов да се пренесе в реалността. Имаме сериозни основания да се притесняваме за състоянието на г-н Боико Методиев Борисов, защото не съм чул по-нелепи твърдения. Разбирам, че го боли от тежката загуба, но да ражда чак такива недомислици - не само езикови, не му прави чест. Той наистина претърпя тежка загуба от гледна точка на коректния прочит на изборните резултати, каза Местан по повод твърденията на Борисов, че 200 000 гласа от ДПС отишли към БСП.

Моделът "Борисов" е неуспешен, преди 4 години той имаше 117 депутати срещу 77 на ДПС и КБ. Сега имаме качествено обръщане на вота на българските избиратели - 120 за

БСП и ДПС срещу само 97 мандата за ГЕРБ, изтъкна Местан.

Председателят на ДПС заяви, че парламентарният шеф няма да е от неговата партия, а хипотеза за председател на НС от "Атака" също трябва да се изключи. Часове по-рано Сергей Станишев не изключи в интервю такава възможност, а в четвъртък Борисов допусна, че "ще сложат председател на НС от "Атака", за да унижат ГЕРБ".

Местан и вчера каза, че ДПС няма да преговаря с "Атака" за програмното правителство и партията му би подкрепила такъв кабинет при определени условия. Ако в тази програма има идеи за довеждането на друга данъчна скала, ако има идеи

за отмяна на плоския данък, г-н Пламен Орешарски ще срещне категоричната съпротива на ДПС, отсече той. ДПС вероятно ще има и свои предложения в завършения вид на програмата на бъдещото правителство. "Ще питаме г-н Орешарски как вижда екипа си, какви експерти, лица вижда като най-подходящи за реализиране на програмата и целите на експертно-политическото правителство, което ще управлява страната след втория проучвателен мандат. Не е възможно да бъде вкаран в схема на какъвто и да е контакт с "Атака", каза Местан и отново посочи, че България има интерес от бързото съставяне на ново легитимно правителство.

"Атака" няма да предлага хора за кабинета

Сидеров бе категоричен, че "Атака" няма да предлага хора за бъдещия кабинет. "Нямаме наши хора, които да предлагаме за експертен кабинет. Ще предлагаме действия, за да се подобри животът на хората. Има си човек, който ще предложи екип. Той е в правото си да го направи", обясни лидерът на "Атака". Според него твърденията, че Явор Нотев или друг член на партията ще бъде председател на НС, са блъф на ГЕРБ.

Сидеров подчерта, че за партията му постове и позиции не са важни. "Атака" ще настоява законът за енергетиката да се преразгледа незабавно, да се премахне таксата за пренос и токът да поевтинее чувствително и бързо, защото "наглите ЕРП искат повишаване на цената, а това не трябва да се допускат". "Атака" стои зад строеж на АЕЦ "Белене". Сидеров отрече БСП или ДПС да са преговаряли с хората му. Според него управлението на Пламен Орешарски ще определи дали "Атака" ще подкрепя кабинета или ще е опозиция.

"Борисов съобщи няколко лъжи. Единият блъф е, че "Атака" има договаряне с друга партия в парламента. Той знае, че излъга, това беше реакция на уплашен човек. Предстои да излизат разкрития за управлението му, които могат да донесат райран костюм на него, на неговите министри. На тази уплаха той реагира с тези блъфчета, както той сам каза. Борисов реагира като малко дете", коментира той изказванията на вившия премиер.

Според Сидеров алтернативата на изборите са бунтове и насилие, което не бива да се допускат. Той повтори, че Борисов няма да получи подкрепа от "Атака", партията няма да води преговори с ДПС, а разговорите за програмно правителство трябва да бъдат публични.

Сидеров се оплака, че Искра Фидосова опитва да разколебае атакистите и допълни, че не е ясно какво точно е предлагала, тъй като до срещи не се е стигнало. "Какво може да предлага ГЕРБ в тази ситуация - пари, постове, примамки от този род", предположи Сидеров.

Най-много пари похарчил НОИ за пенсии

В структурата на разходите за 2012 г. най-съществено значение имат тези за пенсии и представляват 86,8% от разходите на ДОО. Това съобщиха от НОИ, след като Надзорният съвет на Националния осигурителен институт утвърди отчет за изпълнение на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2012 г. Според документа този вид плащания възлизат на над 7,2 млрд. лв. (без разходи за пощенски такси и ДДС).

Отчетените разходи са с над 52,6 млн. лв., или 0,7% по-малко от планираните. По-ниският разход се дължи на отчетения по-малък среден брой пенсионери и по-нисък среден размер на пенсията спрямо предварително планираните. Към 31 декември 2012 г. броят на пенсионерите е 2 208 446. Спрямо края на 2011 г. техният брой е намалял с 18 619 (0,8%). Средният месечен размер на пенсията на пенсионер за 2012 г. е 271,21 лв. Средната пенсия на един пенсионер през 2012 г. е достигнала 43,9% от brutния осигурителен доход, а спрямо нетния осигурителен доход е 56,0%.

За социални помощи и обезщетения са изразходвани 1 млрд. лв., което е 12,4% от общите разходи, сочи отчетът.

За програми, дейности и служби по социалното осигуряване, подпомагане и заетостта са направени разходи в размер на 66,4 млн. лв., което е 0,8% от общите разходи.

В отчета се посочва, че общите разходи на ДОО за 2012 г. възлизат на близо 8,4 млрд. лв., или 98,9% от предварително планираните за годината над 8,4 млрд. лв. Реализираната икономия спрямо плана е 93 042 млн. лв. и се дължи на по-ниските от планираните разходи по всички социалноосигурителни програми.

Снимка Мариета ТОМОВА

На раздумка

НЗОК увеличи със 17 млн. лв. парите за онколекурства

Допълнителни 17 млн. лв. за онкологични заболявания ще бъдат осигурени с вътрешно-компенсирани промени, съгласно Закона за бюджета на НЗОК за 2013 г., след като Надзорният съвет на НЗОК прие актуализация на бюджета за заплащане на лекарствена терапия в болничната помощ при пациенти с онкологични заболявания.

При направен анализ на периода януари-април беше установено, че разходите надвишават предварително заложените средства. През първото тримесечие на 2013 г. разходите за тези лекарства възлизат на 38 397 987 лв., което е ръст с 11% в сравнение с разходите за второто полугодие на м.г.

С цел подсибяване на необходимата лекарствена терапия на онкологично болните пациенти през второто тримесечие на т.г., Надзорният съвет одобри сумата от 40 723 231 лв., с която да бъдат заплатени заявените средства за периода. Възложено е на директорите на РЗОК да актуализират прогнозните месечни стойности на болничните, предвидени за лекарствена терапия при злокачествени заболявания за първото полугодие на 2013 г.

ЕЗИКОВЕДИ:

Политици се отличиха с неграмотно и агресивно говорене

38% от народните представители не могат да произнесат "министър-председателят"

Итази година родните политици се отличиха с агресивно и често неграмотно говорене. Това бе общият извод на деветото поредно езиково изследване, което преподаватели и студенти по българска филология от Софийския университет "Св. Климент Охридски" представиха вчера.

Владислав Миланов, преподавател по съвременен български език и езикова култура, бе категоричен, че политическото предизборно говорене премина в двете крайности - обиди към опонента или безкрайно общо говорене. Според него реално предизборно говорене по същество нямаше, нямаше убеждаване и противоположаване на мнения, а диалогът се

изгуби във всеобщото говорене. Всички политици трябва да си дадат сметка, че участваха в предизборна кампания, в която езикът на агресията и на некоректния тон бяха водещи, смята Миланов. 38% от българските политици не могат да произнесат "министър-председателят", от техните уста обикновено излиза "министър-председател", изтъкна той.

Анкета сред студенти от четири специалности в Софийския университет е показала, че 88 процента категорично не са одобрили речевото представяне на политиците.

Преподавателят по български език Надежда Стялянова заяви, че политическото говорене в предизборната кампания е разделено в три типа. Първият тип е

"езикът на експерта", при който политиците говорят неутрално, научнообразно, като речта им е наситена с абстрактна лексика. "От всички политики чуваме: "България трябва да постигне финансова стабилност...", "Трябва да генерираме потенциал...", посочи Стялянова и допълни, че този тип говорене не достига до избирателите. На другия полюс е "езикът на интригата", който беше актуален за цялата предизборна кампания. Този политически език включваше нападки и обиди към опонентите и провокации с реплики, посочи тя. Третият тип политическо говорене беше "езикът на улицата", при който се използваха ниските стилови употреби, разговорността, битовата и разговорната лексика в политическата реч, обясни езиковедът.

Филолозите отчетоха, че политиците, освен че говорят на диалект, и отклоняват задаваните от медиите въпроси. "Езикът ни е толкова богат, че стига човек да поиска, може да изрази всяка емоция, ето това откъзват да разберат политиците, те смесват езиковите регистри и отказват да се съобразят със ситуацията и събеседниците, с които говорят", обобщиха преподавателите.

Честити 90 години, татко, дядо и прадяго Гено!

Пожелаваме ти още дълги години да ни посрещаш в добро здраве, все така сърдечно и с усмивка на уста. Обичаме те!

От дъщерите, внуците и правнуците

СОЦИАЛИСТИ ПОЧЕТОХА ПАМЕТТА НА УБИТИ ПАРТИЗАНИ

Депутатът от БСП Емил Костадинов, социалисти и жители на Белица почетоха вчера паметта на деветима убити партизани в сражението при местността Равен край градчето. Битката се води на 16 май 1944 г. между белишката партизанска чета "Яким Цокров" и жандармерията. Командир на пар-

тизаните е Георги Топалов, който пада покосен още в началото на боя. Венци и цветя положиха присъстващите върху паметните плочи на загиналите. Сред тях бяха Илия Бонков и Костадин Мадолев, които са живата история на този съдбовен и неравен бой. Двамата разказаха спомени за своите другари.

ВОЕННИ ИСКАТ ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЕ ЗА МИСИИ ЗАД ГРАНИЦА

Военни поискаха създаването на учебен център, в който да бъдат опреснявани знанията на участвалите в мисии зад граница, както и новоприсъединилите се служещи да получават обучение. Идеята беше предложена по време на четвъртото заседание на Обществения съвет към Министерството на отбраната. Темата на срещата беше значението на участието в мисии и операции за изграждането и развитието на способностите на българските въоръжени сили. Генерал-лейтенант Стоян Топалов от Съюза на офицерите и сержантите от резерва и запаса беше категоричен, че те са за продължаване участието ни в тези мероприятия. Досега два пъти са правени опити за създаване на подобни центрове, като първият е т.нар. Сини каски. И двата центъра обаче са унищожени, а с тях и натрупаният опит. База, която може да бъде използвана, има в Плевен и Велико Търново. Според членовете на съвета за този център ще са необходими не повече от един милион лева.

„ЦАР“ КИРО И ЖЕНА МУ ОБВИНЕНИ ЗА УКРИВАНЕ НА ДАНЪЦИ

Окръжната прокуратура в Пловдив е внесла обвинителен акт срещу Кирил Рашков, известен като "Цар" Кири, и съпругата му Костадинка за неплатени данъци в размер на 267 320 лв., стана ясно вчера. Сумата вече е внесена в държавния бюджет, като Рашкови са платили и 213 460 лв. лихви. За престъпления с посочената правна квалификация предвид факта, че задълженията са били внесени в бюджета заедно с лихвите, законът предвижда наказание лишаване от свобода до три години и глоба до 1000 лв.

ДУМА припомня, че на 23 януари 2012 г. Кирил Рашков бе осъден от Асеновградския съд на 3 години и 6 месеца затвор за заплахи за убийство, отправени към Веселин Христов и Иванка Петрова, уйчо и леля на убитото в Катунца момче. Той трябва да плати на двамата 4000 лв. През юли м. г. обаче Върховният касационен съд намали присъдата на Рашков с една година. В момента той излежава присъдата си в обществено в Пловдивския затвор.

Президентът направил първа копка на шосе при висящи гела във ВАС

Еколози очакват съдебно решение и проверка на Еврокомисията по проекта за обходен път на Габрово

Президентът Росен Плевнелиев е направил първа копка на шосе в четвъртък, без да е ясно дали това е законно. По проекта "Обходен път на Габрово с тунел под Шилка" още няма окончателно съдебно решение, алармираха вчера еколози. Според Коалицията от неправителствени организации и граждански групи "За да остане природата в България" предприетите действия правят хо-

рата заложници на вече вложените обществени средства в един вреден и погрешен вариант на трасе на обходния път. В момента тече обжалване на решението по оценка на въздействието върху околната среда във Върховния административен съд, а не е завършила и проверката на Главната дирекция "Околна среда" на Европейската комисия.

Поводите за обжалванията са два - избран е вариант на обходен път, който засяга пет

квартала на Габрово, и така вместо да бъде решен проблемът с трафика през града, той се прехвърля механично от едни жители към други. Освен това за преминаване през Стара планина е приет къс вариант на тунел от 3,2 км. Това означава, че път с дължина над 4,5 км и ширина между 15 и 40 м ще бъде изграден директно през Природния парк "Българка". Целият природен парк е защитена зона от европейската екологична мрежа Natura

2000, припомнят от екокоалицията. Според нейни представители освен директно унищожение на горите, този вариант на пътя ще доведе до увеличаване на шума и замърсяването и прогонване на животинските видове.

Коалицията "За да остане природата в България" и инициативни комитети от Габрово подкрепават, че не са против проекта за обходен път и тунел под Шилка като цяло, а против одобрените негови алтернативи. Те предлагат различен вариант на обхода през т.нар. трасе "Мусман". Той е с 2,8 км по-дълъг, но чрез него се избягва премина-

ването на обходния път през страничните западни квартали.

Първата копка на шосето стана тема и в политическите разговори. Според буквалните съобщения на агенциите след консултациите на Борисов при Плевнелиев се е случило следното: "На срещата президентът му разказал за обхода на Габрово, където беше за първа копка. Борисов му разказал за Западната тангента, по която е минал тази сутрин". Съобщението на еколозите обаче дойде само няколко часа по-късно и напълно унищожи поетичните описания на Борисов за разпорителите му с държавния глава.

Снимка Мариета ТОМОВА

Мемориален знак пред сградата на КТ "Подкрепа" в чест на българския учител откри лидерът на синдиката г-р Константин Тренчев

ПРОУЧВАНЕ ПОСТАВЯ БЪЛГАРИЯ СРЕД НАЙ-ХОМОФОБСКИТЕ СТРАНИ В ЕВРОПА

България е държавата в ЕС, в която политическата и законодателната среда по отношение на хората от общността на хомосексуалните, лесбийките, транссексуалните и бисексуалните е "най-лоша". Това съобщава белгийският вестник "Соар", като се позовава на годишния доклад на международна асоциация, чието седалище е в Брюксел. В данните, цитирани от вестника по повод вчерашния международен ден срещу хомофобията, се отбелязва, че най-зле се представят държавите от Източна Европа.

Според резултатите от проучването, наблюденията за нашата страна са сходни с представянето на Италия и близки до резултатите на Турция и Беларус. Въпреки

това оригиналният текст на доклада не съдържа класация, която да поставя нашата страна в най-незавидно положение. Според оценката на международната организация България заема 37-о място от 49 европейски държави.

Откритите хомофобски изявления на правителствени представители, религиозни водачи, както и на екстремисти, остават срещано явление у нас, става ясно от доклада. Като примери са дадени изявления на бившия министър на културата Вежди Рашидов от януари миналата година, на православен свещеник от Сливен, на националистически организации. Допълва се, че по скала от 1 до 10 оценката сред българското общество за търпимост по темата е 3,7 при среден резултат за ЕС 6,6.

Фирми са изтеглили около 200 лекарства от България

Около 200 лекарства и продукти са изтеглени от българския пазар през последната година, съобщи Пенка Георгиева, председател на пациентската организация "Заедно с теб", която се позова на данни от НЗОК. Липсващите лекарства са за лечение на рак, сърдечно-съдови заболявания, дихателни проблеми и др. Изтеглянето им е по решение на фармацевтичните производители, обясни Георгиева и допълни, че то е взето, след като Гърция беше включена в списъка на държавите, с които България реферира цените на лекарствата. Цените на лекарствата в Гърция са най-ниски, което означава, че в нашата страна те трябва да са още по-евтини, и фармацевтичните централи не разрешават поредно поевтиняване на лекарствения продукт. Георгиева допълни, че това изтегляне на различни продукти от аптекната мрежа в България продължава.

78 СА НОВОРЕГИСТРИРАНИТЕ ХИВ-ПОЗИТИВНИ

Общият брой на официално регистрираните в МЗ хора, живеещи с ХИВ/СПИН, е 1708, като от началото на годината са регистрирани нови 78 ХИВ-позитивни. През последните години се запазва тенденцията броят на новорегистрираните мъже да е почти три пъти по-голям от броя на жените. И през т.г. 57 от новооткритите ХИВ-позитивни са мъже, а 21 - жени. Горната възрастова граница при мъжете е 65 години, при жените - 59.

Над 10% от новооткритите случаи са сред чуждестранни граждани, които пребивават в страната.

Новорегистрираните случаи на серопозитивни хора се концентрират основно в по-големите области на

страната, където и броят на изследваните лица е най-висок: София град - 30 души, Пловдив - 7, Варна - 5 и в другите региони на страната под 5, съобщават от МЗ.

През първото тримесечие на 2013 г. антиретровирусно лечение е осигурено на 555 пациенти. В София те са 366, в Пловдив - 106, във Варна - 81 и Стара Загора - 2. МЗ осигури сред-

ства за закупуване на 21 медикамента от всички лекарствени групи на стойност близо 13 млн. лв. Разкрити са 5 сектора за лечение към инфекциозните клиники в София, Пловдив, Варна, Плевен и Стара Загора, тяхната дейност допълнително се финансира от Глобалния фонд за борба срещу СПИН, туберкулоза и малария.

Данните на Националната програма за превенция и контрол на ХИВ/СПИН към МЗ сочат, че всяка година все повече хора се изследват за ХИВ и узнават своя статус. За 2012 г. броят на изследваните се лица е 346 424. През първите три месеца на 2013 г. това са направили 89 292 души като се очаква до края на годината да достигнат 350 хил.

3,5% от българчетата са с високо кръвно

Аида ОБАНЕС

Все повече млади хора страдат от хипертония. У нас 3,5% от подрастватите са с високо кръвно. Това става ясно от данните от проучване на Българската лига по хипертония. По-голямата част от младите с високо кръвно, които живеят и работят в големи градове, нямат време да посещават лекар.

Всеки трети българин е хипертоник, а всеки втори е с високо кръвно, но не знае за страданието си, докато то не бъде открито случайно при преглед по друг повод. Всеки трети хипертоник не се лекува. Младите хора трудно приемат диагнозата и мисълта, че трябва да спазват специфична диета и да се лекуват цял живот, коментира д-р Ди-

ана Чинарска, общопрактикуващ лекар.

За осма поредна година у нас се отбелязва Световният ден на хипертонията 17 май и се провежда национална кампания, чиято цел е да се повиши информираността на обществото за причините за появата на високото кръвно, което засяга все повече млади хора, а вече и деца. Тазигодишната кампания е под мотото "Нормално кръвно налягане - нормален сърдечен ритъм". Най-честото и най-рисковото ритмично нарушение, причинено от хипертонията, е предсърдното мъждене - неритмичен пулс, съчетан с неприятно усещане.

Предсърдното мъждене се среща при 4% от 70-годишните българи, а близо 20% от високорисковите пациенти с хипертония страдат от предсърдно мъждене, обясни председателката на Българската лига по хипертония проф. Светла Торбова.

Турски шофьори блокираха български път

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Не допускаха нито коли, нито автобуси с деца да преминат през ГКПП „Капитан Андреево“

Около 30 турски шофьори вчера по обяд блокираха с жива верига пътя за Турция от българска страна на паркинг „Генералово“ и Руския паркинг - на 5 км и 2,5 км от граничния пункт, съобщиха МВР. Действието им бе като контрапротест срещу блокадата на товарните автомобили от страна на българските превозвачи. Турските шофьори недоволстват, че от четвъртък сутринта трябва да чакат пред граничния пункт, тъй като българските превозвачи спряха движението на товарни автомобили като протест срещу рестриктивните мерки, налагани им от Турция.

Турските превозвачи не допускаха дори леки автомобили и автобуси. На място бяха изпратени служители на ОДМВР-Хасково и гранични полици, които връчиха разпореждания на турските шофьори, съобщиха за БТА говорителят на Областната дирекция на МВР-Хасково Нина Николова. Бяха предприети мерки и за отбиване на ТИР-овете по паркингите по протежението на главния път за Турция.

„Има малки болни деца, рейсове с деца, болни хора, случайни превози. Те не могат да нарушават българското законодателство и да спират движението и да се карат с полицията. Държавното им е недопустимо. Не обясняват защо го правят, млъчат. Да дойде полиция и да ги прибере“

ПЛЕВНЕЛИЕВ И РАЙКОВ ОБСЪДИХА СИТУАЦИЯТА НА ГРАНИЦАТА

Преди началото на днешните политически консултации президентът Росен Плевнелиев и министър-председателят и министър на външните работи Марин Райков обсъдиха ситуацията около блокираните от страна на българските превозвачи подстъпи около ГКПП „Капитан Андреево“, съобщиха от правителствения пресцентър. Премиерът е запознал президента с проведените по негово указание разговори на българския посланик в Анкара с турското транспортно министерство, както и на българския консул в Одрин с администрацията на КПП-Капъкуле. От съобщението става ясно, че предстоят евентуални „контакти“ между министрите на транспорта на България и Турция в Лайпциг на 22 май. „Министър-председателят Марин Райков сподели намерението си да предприеме реципрочни мерки спрямо тези, които администрацията на Република Турция е приложила по отношение на българските превозвачи, по начин, който да създаде симетрия и с оглед отношението към турските превозвачи на територията на Република България“, се казва в съобщението. Междувременно министърът на транспорта Кристиан Кръстев проведе среща с турския посланик, за да го запознае с позицията на България преди срещата на 22 май в Лайпциг.

рат“, заяви Петко Ангелов, зам.-председател на Българската асоциация на сдруженията в автомобилния транспорт (БАСАТ), и участник в протеста на ГКПП „Капитан Андреево“ пред „Фокус“.

На ГКПП „Капитан Андреево“ стигнахме дотам, че превозвачите да защитаватем полицията, защото турските шофьори

бяха много агресивни. Това пък каза Миролюбо Столарски, председател на БАСАТ, във връзка с безредиците преди ГКПП „Капитан Андреево“. „Турците знаят, че в България няма наказание. Защо един турчин посяга да удари един полицай? Дали в Турция ще си позволи да посягне на полицай“, поли-

та риторично Столарски. Той разказа, че когато турските превозвачи са седнали на пътя, на място е имало трима-четирима полицаи, а по-късно са дошли още около 20 полицаи. „Турците излизаха с камيونите, за малко да бутнат една майка с дете. Мен лично един от камсионите ме бутна. Полицията преговаря с тях, видяха, че е малко по-голяма числеността на полицаите, и засега пуснаха превозните средства да минават“, каза Столарски.

Българските превозвачи протестирали заради отношението на турската администрация, а не срещу хората, преминаващи през границата - туристи, майки с деца. Няма за какво да ги спираме, те не са виновни, добави Столарски.

След намесата на полицията в 13.30 ч. турските превозвачи сваляха блокадата на пътя с условието, че ако до 17 ч. не се стигне до споразумение за раз-

решаване на проблема, отново ще затворят с жива верига платното към ГКПП. До редакционното приключване на броя не бе предприета втора блокада.

ДУМА припомня, че след блокадата на българските превозвачи в четвъртък от турска страна са дадени указания за вдигане на всякакви рестрикции по отношение на българските превозвачи на територията на Република Турция. Потвърждение за това е получено и от консула на България в Одрин.

Въпреки това обаче българските транспортни фирми блокираха за втори ден границата с Турция при ГКПП „Капитан Андреево“ и бяха категорични, че няма да свалят блокадата, докато турска страна не представи официална писмена позиция, че ще вдигне всички рестрикции. Вчера сутринта при ГКПП „Капитан Андреево“ се беше образувала около 10-километрова опашка с над 400 кацащи тежкотоварни камiona.

Антимонopolната комисия атакува общите условия на ЧЕЗ

Изискването на компанията „ЧЕЗ Електро България“ за солидарна отговорност на наемодател и наемател ограничава рационалното потребителско поведение, установи Комисията за защита на конкуренцията (КЗК). Затова тя предлага ограничението да отпадне от общите условия или да бъде променено.

Комисията се е самосезирала по сигнал от граждани за текст от общите условия, според който ЧЕЗ изисква от собствениците на недвижими имоти да поемат солидарна отговорност с наемателя за дължимите от него суми като условие да открие партията на името на наемателя и да го снабдява с ток.

Според антимонополния орган ограничаването на наемателите да сключват самостоятелни договори с енергийното предприятие, както и липсата на действителни правни възможности за сключване на индивидуални договори за доставка на енергия, в които да се предвидят отклонения от общите условия, противоречи на модела на конкурентния пазар.

В решението на КЗК се подчертава, че няма правна пречка наемателите на недвижими имоти, въпреки че не притежават вещни права върху тях, да бъдат считани за потребители на електроенергия и съответно да сключват самостоятелни договори с енергийните предприятия. КЗК счита, че с цел яснота и правна сигурност е препоръчително тази възможност да бъде изрично предвидена в приложимата нормативна уредба. КЗК напомня, че ДКЕВР може да направи преглед на общите условия на всички електро-снабдителни предприятия, за да провери дали не съдържат подобни клаузи.

Вино с до 300% надценка предлагали ресторантите

Много малко производители могат да си позволят да продават вината си чрез търговските вериги, защото таксите са изключително високи, както и бюджетът за маркетинг, който трябва задължително да се плаща. Това заяви вчера виненият експерт Галина Нифору. Тя определи положението като много сложно и заяви, че трябва да има някаква промяна. Нифору каза още, че

проблем са и надценките в ресторантите, които по думите ѝ стигат до 200-300 процента. Вино под осем лева не си заслужава да бъде купено от търговска верига, защото няма нужното качество, каза още Галина Нифору, която е организатор на двудневна конференция на балканските винопроизводители. По думите ѝ, ако Балканите се обединят като регион, могат да станат пътляв в света износители на вино.

Обмислям как да запазят цената на тока от юли

Продължаваме да търсим резерви, така че да не бъде повишена цената на електрическата енергията от 1 юли, обеща вчера министърът на икономиката Асен Василев по време на заседанието на обществения съвет по енергетика към МИЕТ. Василев каза, че вече са получени предложения от ТЕЦ „Марица-Изток 2“ за намаляване на разходите със 100 млн. лв., от АЕЦ „Козлодуй“ - с 50 млн. лв., и от ЕО - с 9 млн. лв. Заедно с намалените с 80 млн. лв. разходи на Мини „Ма-

рица-Изток“ общо в държавните дружества са намерени резерви от 239 млн. лв. до момента, съобщиха министърът. Други държавни дружества, сред които и НЕК, трябва да продължат да търсят резерви, добави той.

Работим с ДКЕВР по предложение да няма добавки - кафява, зелена енергия, и за невъзстановяеми разходи в цената на тока, като това тепърва ще се обсъжда с индустрията, заяви Василев. Той подчерта, че целта е да се постави на пазар-

ен принцип ценообразуването. Василев каза още, че на базата на намаленото потребление на електроенергия за следващия ценови период ще се направят нови разчети и ще се прецени кои централни с каква мощност да бъдат включени в енергийния микс. От следващия ценови и регулаторен период всички консуматори - средно напрежение, излизат от регулаторния пазар, което означава, че около 44% от електричеството ще се доставя на свободния пазар.

СЛЕД ХВАЛБИТЕ НА ГЕРБ ЗА ГОЛЕМИ ИНВЕСТИТОРИ

Никой не ще да търси нефт и газ в блок „Терес“

Никой от осемте потенциални кандидати да търсят нефт и газ в дълбоките води на Черно море в блок „Терес“ не е внесъл оферта до изтичането на крайния срок 9 май. Това са съобщили източници, запознати с провеждания от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) конкурс, предаде Медиагул. От ведомството казаха, че предстои да обмянат официалната информация за хода на процедурата, която бе за

издаване на петгодишно разрешително за търсене и проучване на нефт и газ в терена от 4032 кв. км площ в дълбоките води на акваторията ни. Конкурсът бе обявен в началото на януари и документация за участие купиха осем компании, чиито имена обаче не бяха обявени, а бившият министър на икономиката Делян Добрев се похвали само, че сред тях са петте най-известни европейски петролни компании и една

американска. По неофициална информация сред проявилите първоначален интерес е имало и руска фирма, както и компаниите, които вече проучват съседния на „Терес“ блок - „Хан Аспарух“. На „Терес“ са правени малко преварителни проучвания за нефт и газ и потенциалният инвеститор ще трябва да разработи многообхватна и скъпа програма за изследователско сондиране, твърдят геолози от БАН. Дълбочината и осо-

беностите на морското дъно в блока вероятно също са дали отражение за решението на потенциалните инвеститори. Проблем за потенциалните кандидати обаче се оказали и тежките условия, които им поставя държавата като критерии, твърдят запознати с процедурата. Затова вероятно ще се обяви нов конкурс при облекчени условия, но това изглежда ще е задача на следващия редовен кабинет.

Вашето ТАКСИ
 ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
 София, ул. „Житница“ № 23
ТАКСИ
 Ви чака!
 тел.: 02 855 60 12
 факс: 02 855 50 04
 e-mail: taxi_expres@abv.bg

Ядосани шотландци подгониха Фараж

Местните хора викали в лицето му, че е откровен расист и го принудили да се скрие в кръчма

Може би за първи път в политическата си кариера евроскептичният лидер на Партията за независимостта на Обединеното кралство (УКIP) Найджъл Фараж беше принуден да направи отстъпление в четвъртък вечер, коментира британският в. "Гардиън". Това се случи, след като десетки протестиращи шотландци го подгониха в центъра на Единбург и трябваше да бъде спасен от полицията в брониран бус, след като се беше приютил в пб.

Евроскептикът се прочу с непрекъснатите си страховити прогнози, че поток от източноевропейци от България и Румъния ще залее Острова след 1 януари догодина, когато отпаднат ограниченията на трудовия пазар. Политикът пристигнал в столицата на Шотландия, за да привлече местни граждани в подкрепа на партията си. Фараж обаче не попаднал на съмишленици. Хората, които присъствали на пресконференцията му, го определили като расист и го погнали.

Няколкото полицианти, които охранявали събитието, не били подготвени за събралите се около 50 протестиращи младежи, които прекъснали пресконференцията на партията и подгонили Фараж с викове "Измет", "Хомофоб" и "УКIP боклук, измитай се от улиците ни".

След като се опитал да отговори на шега на протестиращите в традиционния си стил, Найджъл Фараж не успял да усмри тълпата и бил принуден да признае: "Никога, никога не сме имали такава реакция. Това не е ли нещо антианглийско? Може би е", казал той

Сигурно дълго време кракът на Фараж няма да стъпи в Единбург

пред журналист.

Събралите се младежи отрекоха това да са мотивите им. Те заявиха, че протестират срещу позицията на крайнодясната партия срещу имиграцията, срещу избора им на общински съветници, срещу икономическата политика.

Техният гняв принудил политика и екипа му да се скрият в шотландската кръчма "Capon's Gait", чийто вход се охранявал от няколко служителя на реда, докато дойде подкреплението.

Крайнодесният евродепутат беше в столицата на Шотландия, за да започне кампанията на партията си и на север във Великобритания в момент, в който партията му трупа популярност в Англия.

Фараж, който иска Островът да излезе от ЕС, твърди, че партията му не е расистка. Негов говорител каза, че партийният лидер бил "дълбоко потресен" от инцидента.

"Гардиън" подчертава, че по време на протеста не е било упражнено насилие, не е имало и хвърлени предмети. Полицията обаче е арестувала двама мъже, участвали в демонстрацията, предаде АФП.

Според говорителя на Фараж Гауейн Тоулър, който коментира няколко часа по-късно, партийният лидер е останал "дълбоко непоколебим" след инцидента и иронизира "въстанието в зародиш" на протестиращите.

Кратки

Протестиращи студенти в Белград

Студенти нахлуха в сградата на ректората на университета в Белград. Протестиращите студенти искат безплатно образование. На плакатите им се четеше "Знанието не е стока" и "Студенти от всички университети, обеднете се". За безредици не се съобщава.

Ердоган отива в Газа през юни

Турският премиер Ердоган планира през юни да избърши отпадна планираното си посещение в Ивица Газа, каза той във Вашингтон. Но освен че ще разговаря с лидерите на управляващото там движение Хамас, той щял да посети и Западния бряг за среща с палестинския президент Махмуд Абас. "Отдавам голямо значение на това посещение в контекста на усилията за постигане на мир в Близкия изток", подчерта във Вашингтон турският премиер.

Искат оставката на Морси

Стотици души проведоха демонстрация на площад "Тахрир" в Каир с призив за оставката на ислямисткия президент на Египет Мохамед Морси, предаде АФП. Шестията започнаха от различни части на столицата, като сборната им точка беше "Тахрир", който беше епизентърът на бунтовете срещу Мубарак. Участниците в демонстрацията настояха за предсрочни президентски избори и нова конституция.

Двойна бомбена атака в Ирак

Най-малко 49 души са загинали, а други 55 са ранени при двойна бомбена атака, извършена в близост до сунитска джамия северно от Багдад, предаде АФП. Първото взривно устройство е избухнало, когато поклонниците са напуснали джамията "Сария" в град Бакуба, докато второто се е задействало, след като хората са се събрали на мястото на първата експлозия.

Строителството в Европа прогължава да се свижда

Обемът на строителството в еврозоната през март 2013 г. е спаднал с 1,7% в сравнение с предходния месец, когато свиването е било 0,3 на

сто, показват данните в Евростат. Спадът на строителството спрямо март 2012-а е достигнал 7,9 процента.

В 27 държави членки на ЕС

обемът на строителството през март е намалял спрямо предходния месец с 1,1 процента. Най-голямо свиване е регистрирано в Португалия (-10,7%),

Чехия (-7,6%) и Словакия (-5,0%), а най-голям растеж - в Румъния (2,8%) и Испания (2,4%). В България е регистриран спад от 1,3% през март.

МЕДИТЕ В СКОПИЕ:

БЪЛГАРО-ГРЪЦКИ СЪЮЗ СРЕЩУ МАКЕДОНИЯ

Български и гръцки евродепутати отново ще се опитат да повлияят на резолюцията на ЕП за Македония, която европейският законодателен дом ще гласува във вторник на 22 май, предаде електронното издание на македонския вестник "Дневник", като цитира агенция МИА.

"С дузина поправки, които трябва да бъдат внесени най-късно до понеделник вечерта, гръцко-българският антимакедонски съюз в ЕП се очаква драстично, в негативен контекст да промени резолюцията на Европейския парламент за Македония, която беше приета

миналия месец от Комитета по външните работи", коментира изданието.

"Сегашните настоявания на българско-гръцките депутати в ЕС са събитията от 24 декември да бъдат отбелязани по-силно, с което би се посочило, че комисията за разследване все още не е формирана, което говори за това, че страната няма демократичен капацитет. Това понятие се очаква да бъде употребено и от гръцкия и българския външни министри на срещата следващата седмица на Съвета на министрите, с цел да оправдаят новото вето", коментира "Дневник".

ЧЕЗ ДАДЕ НА МЕЖДУНАРОДЕН АРБИТРАЖ АЛБАНИЯ

Чешката енергийна компания ЧЕЗ официално внесе искане за международен арбитраж срещу Албания, искайки обезщетение заради "незащитената инвестиция" в албанската компания "ЧЕЗ Дистрибуция", предаде електронното издание на македонския вестник "Дневник".

През януари лицензът на ЧЕЗ бе отнет от албанската регулаторна комисия заради неспазване на договора с албанското правителство. Според комисията ЧЕЗ не е изпълнила задълженията си от договора, които се отнасят до вноса на електричество и до инвестиции в модернизацията на албанската електроенергийна система.

Нова надежда за борба с тежки болести

Нови медицински изследвания дават надежда за борба с тежки болести. Учени в американския щат Орегон работят върху революционен метод за създаване на човешки стволови клетки. Екипът от специалисти се надява откритието им да помогне в борбата с редица неврологични и сърдечни заболявания. По същество се прилага същият метод, използван при клонирането на овцата Доли преди 17 години: генетичен материал от полнлетен индивид се присажда в яйцеклетка, чиято ДНК е

Американски учени работят върху революционен метод за създаване на човешки стволови клетки

предварително отстранена. Впоследствие яйцеклетката произвежда стволови клетки, способни да се преобразуват в над 200 вида човешки клетки. "В нашата лаборатория се интересуваме от нов начин за създаване на стволови клетки. Те ще произхождат от кожни клетки на пациент, така че новосъздаденият материал да е съвместим с организма на първоизточника", обясни процеса ученият Шукрат Миталипов.

Специалистите смят, че откритието им ще бъде особено ефективно за лечението на болести, свързани с разрушаването на клетки, като Паркинсон, множествена склероза и увреждания на гръбначния стълб.

Миталипов допълва, че невроните, които не функционират ще могат да бъдат възпроизведени и така да се помогне за подобряване състоянието на пациента.

Изследванията в тази област

често повдигат етичния въпрос за възможното клониране на човешки индивиди. Но екипът от центъра за изследвания на приматите в Орегон потвърждава, че работата им не е свързана с такива цели. Приоритет за учениците е борбата с болести и напредъка на регенеративната медицина.

"Макар и да остава още много работа за разработване на безопасни и ефективни лечения със стволови клетки, ние сме

убедени, че това е значителен напредък в получаването на клетки, които могат да бъдат използвани в регенеративната медицина" - каза д-р Миталипов.

Учениците демонстрираха, че с метода им могат да бъдат генерирани сърдечни, чернодробни и нервни клетки. Използваният от тях метод се смята за по-етичен от предишните методи за клониране, защото не използва човешки ембриони, останали от оплождане инвитро.

Сирийските бежанци наввишават 1,5 млн. души

Над 1,5 млн. сирийци са потърсили убежище в съседни страни от началото на въоръжения конфликт, предаде АФП, позовавайки се на данни на ООН.

Около 473 хил. сирийски бежанци живеят в момента в Йордания, около 470 хил. в Ливан, 347 хил. са намерили убежище в Турция, 147 хил. се намират в Ирак, 67 хил. в Египет и около 10 хил. в страни в Северна Африка. Според международната институция обаче ре-

алният брой на бежанците е значително по-висок.

Междувременно генералният секретар на ООН Бан Ки-мун и външният министър на Русия Сергей Лавров призоваха за бързо организиране на предложената по-рано международна конференция за Сирия, предаде АФП. Лавров посочи, че колкото по-скоро бъде свикана срещата за Сирия, толкова по-добре би било това за страната.

ОБАМА С ИЗЯВЛЕНИЕ СЛЕД СКАНДАЛИТЕ В САЩ

Президентът на Съединените щати обеща сътрудничество с Конгреса, гарантиращо, че федералната данъчна агенция няма да превишава пълномощията си. Той прикани законодателите да отпуснат повече финансови средства за укрепване на сигурността в дипломатическите мисии на Съединените щати в чужбина, за да бъдат предотвратявани нападения като това в Бенгази на 11 септември миналата година, когато загинаха четирима американци. Обама обеща също да потърси "баланс" между националната сигурност и необходимостта от защита на свободата на пресата в отговор на острите критики към правителството, което иззе разпечатки на телефонните разговори, провеждани от служители на агенция Асошиейтед прес.

КНДР разполага с 200 установки за ракети?

Северна Корея разполага с около два пъти повече мобилни ракетни установки, отколкото разполагането в Южна Корея смяташе досега, съобщиха АФП, цитирайки военен доклад на Южна Корея. Режимът разполага с 50 установки за ракети със среден радиус на действие и 150 за ракети с малък

обсег, докато Сеул смяташе досега, че двата вида стартови установки са около 94, изяснява Кореятският институт за анализи в отбраната. Предполага се, че и Вашингтон има същата информация.

Според високопоставен американски служител, работещ в отбраната, Пхенян е изтеглил две ра-

кети от стартовата площадка на западното крайбрежие в контекста на спадналото напрежение на полуострова.

ДЖОХАР ЦАРНАЕВ С ПОСЛАНИЕ ЗА ПРИЧИНИТЕ ЗА АТЕНТАТА

Джохар Царнаев, един от двамата братя, извършили двойния бомбен атентат по време на маратона в Бостън, е оставил в лодката, където се криел, преди да бъде заловен, послание с обяснения за причините за терористичния акт - войната на САЩ срещу мюсюлманите в Афганистан и Ирак, съобщиха телевизите Си Ен Ен и Си Би Ес. По-малкият от двамата братя обяснява, че трите жертви от взривовете в Бостън са нищо в сравнение с избитите мюсюлмани в споменатите две страни. Според него атака срещу един мюсюл-

манин е атака срещу всички тях. Високопоставен служител в структурите за сигурност, цитиран от Си Ен Ен, заявил, че по време на един от разпитите в болничното легло Джохар казал пред следователите същите аргументи.

В посланието той казал още, че неговият загинал брат не му липсва, защото скоро щял да се събере с него, и че Тамерлан е "мъченик", посочва Си Би Ес. Според източниците на телевизионния канал по-малкият брат написал посланието си с химикал по бордовете на лодката, където се укривал.

Дързък обир в Кан

Бижута на стойност над един милион долара на швейцарската луксозна марка "Шопар", които трябвало да бъдат предоставени под наем на звезди, преминаващи по червения килим на кинофестивала в Кан, бяха откраднати от

хотел в града, съобщиха местната полиция.

Крадците влезли в стаята на служител на "Шопар", отворили сейф и откраднали бижутата, съобщиха органите на реда. Краждата станала в хотел Новавел в центъра на Кан.

"Шопар" е един от официалните спонсори на фестивала. Марката за бижута промени дизайна на Златната палма, големата награда на фестивала, и всяка година създава бижута за ритуала по "изчаването на стълбите".

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Властите в Мианмар са освободили над 20 политически затворници, предаде АФП. Освобождаването на затворниците съвпадна с отпътуването на президента на Мианмар на посещение в САЩ, където държавният глава ще провеже историческа среща с американския си колега Барак Обама

Небивал сблъсък на метеорит в Луната

Астрономи от НАСА, които от 2005 г. следят ударите на метеорити в Луната, са регистрирали най-мощния сблъсък оттогава досега, съобщиха американската агенция по аеронавтика и космически изследвания. "Обект с размерите на неговия камък падна в Морето на дъждовете. Регистрираният взрив беше 10 пъти по-ярък от всички, които сме наблюдавали досега", заяви Бил Кук от отдела на НАСА, който се занимава с метеоритите. Специалистите от агенцията вече 8 години непрекъснато наблюдават Луната, фиксирайки експлозии, които възникват при падането на неговите астероиди, за да преценят нивото на метеоритна опасност за бъдещите експедиции до Луната. От началото на програмата досега са наблюдавани повече от 300 такива сблъсъци.

Кралят на Испания остана без яхта заради кризата

Испанският крал Хуан Карлос реши да се раздели с яхтата си, чийто разход по поддръжката вече не са съвместими със строгите мерки за икономии, наложени от кризата, обяви говорител на кралския дворец, цитиран от Франс прес. Яхтата "Фортуна", с дължина 41,5 метра, беше подарена на краля през 2000 г. от група бизнесмени чрез Фондацията за туризъм и култура на Балеарските острови. С този жест дарителите искаха да са сигурни, че кралят ще прекарва ваканциите си на Балеарите и така ще прави реклама на туристическия им имидж, отбелязва агенцията. Според испанския печат само зареждането на резервоара на яхтата струва над 20 000 евро.

Популярността на крал Хуан Карлос бележи спад поради редица скандали, сред които аферата за предполагаема корупция, свързана със зет му Иняки Урдангарин. Испанците упрекуват монарха и за това, че миналата година е отишъл на сафари в Ботсуана, в момент когато страната страда от рецесия и е подложена на строги мерки за икономии.

ГРЪЦКИ ДЕПУТАТ НЕОНАЦИСТ СКАНДАЛИЗИРА ПАРЛАМЕНТА

Депутат от гръцката крайнодясна партия "Златна зора" беше отстранен от пленарно заседание на парламента за това, че отправи обидни думи към депутата от партията Сириза Алексис Ципрас, скандализирайки дори групата на собствената си партия.

Панайотис Илиопулос заяви, че Ципрас сипи по време на заседанието, а мента за стане министър-председател, заради което заместник-председателят на парламента Панайотис Драгасакис го отстранил от залата. След като излязъл откъм, депутатите чули неонацистът да крещи три пъти "Хайл Хитлер", като целият инцидент бе видян в пряко предаване по телевизията.

Междувременно имунитетът на четирима гръцки депутати бе свален. Гръцкият парламент постигна това с мнозинство, съобщиха БНР. Министърът на туризма Олга Кефалони загуби депутатския си имунитет заради публична обίδα на гражданци. Депутатът Осисеас Водурис има заведено дело за причиняване на смърт по невнимание на пациент, докато е бил действателен лекар. Без имунитет е и бившият кмет на Атина. Последният депутат, който се прости с имунитета си, е от неонацистката "Златна зора". Той е участвал в безредици.

КЪМ 2030 Г.

Китай привлича 30% от световните инвестиции

Източна Европа и Централна Азия са заплашени от сериозни демографски предизвикателства, сочи доклад на Световната банка

Водещата роля в областта на инвестициите и спестяванията в световен мащаб се прехвърля от развитите държави към страните с преходна и бързо развиваща се икономика, включително Китай, Индия и Русия, се посочва в доклад на Световната банка, озаглавен "Хоризонти на световното развитие" и цитиран от investor.bg.

Според авторите на документа към 2030 г. половината от световните капитали на обща стойност 158 трлн. долара ще се намират в развиващите се страни, докато в момента този дял се оценява на по-малко от една трета. Само при инвестиционните потоци дялът на развиващите се

страни ще нарасне тройно - от около една пета през 2000 г. до три пети през 2030 г., сочат данните на финансовата институция.

В доклада са разгледани два сценария, различаващи се по темпото на сближаване на развитите и развиващите се страни по показатели като нивото на доходи на човек от населението и скоростта на структурните преобразувания.

Дори при умерено темпо на сближаване към 2030 г. 30% от световните инвестиции ще бъдат съсредоточени в Китай, а други 13% - в Русия и Бразилия. Делът на САЩ ще достигне 11%, а на Индия - 7%.

В абсолютни стойности обемът на инвестициите в развиващите се

държави ще достигне 15 трлн. долара при 10 трлн. долара в развитите страни.

Според документа Китай и Индия също ще се превърнат в големи световни инвеститори. През 2030 г. от тях ще излизат общо 38% от всички капиталовложения в световен мащаб и почти половината от инвестициите в промишлеността.

Прогнозите на Световната банка сочат, че през следващото десетилетие Китай трябва да изпревари САЩ и по ниво на спестяванията.

Същевременно авторите на доклада предупреждават, че Източна Европа и Централна Азия са заплашени от сериозни демографски предизвикателства. Към 2030 г. вероятно те ще се

превърнат в единствени сред развиващите се региони, където населението няма да се увеличава. Застаряването също ще забавя темпото на икономическото развитие и

може да се отрази неблагоприятно върху скоростта на увеличаване на спестяванията.

Експертите на Световната банка очакват в обозримо бъдеще населени-

ето да се увеличава най-бързо в частта на африканския континент, разположена южно от пустинята Сахара, в Южна Азия и Азиатско-Тихоокеанския регион като цяло.

Бил Гейтс отново е най-богатият човек

Бил Гейтс

Съоснователят на "Майкрософт" Бил Гейтс отново е най-богатият човек, връщайки си първото място от мексиканския инвеститор Карлос Слим, показва изготвият от "Блумбърг" индекс на милиардерите. Това е първият път, в който 57-годишният бизнесмен се изкачва отново на върха на класацията от 2007 г. насам. Неговото състояние се оценява на 72,7 млрд. долара, което е нарастване с 16 на сто за година.

Най-големият мобилен оператор в Америка - притежаван от Карлос Слим, загуби 14 на сто от пазарната си капитализация, след като Конгресът в Мексико прие закон, който може да отнеме доминиращата позиция на компанията на пазара. Това допринесе до "изтриването" на над 3 млрд. долара от нетното богатство на 73-годишния магнат.

СМЪРТНА ПРИСЪДА ЗА ФИНАНСОВИ ИЗМАМИ

Китайска бизнесдама беше осъдена на смърт за измами на инвеститори на стойност 80 млн. евро, предаде Франс прес, като се позова на китайски медии. Лин Хайян, на 39 години, жителка на град Вънчжоу в провинция Чжъцзян, бастион на китайската частна икономика, беше призната за виновна в незаконно събиране на пари от свои близки и от частни инвеститори. Сумата, която Лин събрала, е 81 млн. евро. Събраните пари Лин инвестирала на борсата, но понесла значителни загуби. На инвеститорите Лин обаче каза, че печели добре от борсови операции, което й позволило да вземе нови заеми. Измамата была разкрита през октомври 2011 г., когато Лин не могла да върне дълговете си. През 2009 г. друга китайска бизнесдама беше осъдена на смърт в същата провинция пак заради финансови измами. Присъдата после беше променена на доживотен затвор от Върховния съд.

Живот с дефицит

През 2013 г. „гупката“ в регионалните бюджети може да нарасне до 500 млрд. рубли, а дългът да се увеличи с 23%

ЮЛИЯ КРИВОШАПКО

Регионите все по-дълбоко затъват в дългове, опитвайки се да закръпят дупките в бюджета. Само през

последния месец заявки за многомиллионни кредити направиха Архангелска, Нижнегородска, Ивановска, Новосибирска области, а също така Карелия и Чувашия.

През 2012 г. изпълнението на регионалните бюджети се влоши. Задълженията, свързани с увеличаването на бюджетните заплати, плюс забавяне на темповете на ръста на доходите доведоха до това, че все повече територии се облъскват с текущ бюджетен дефицит. Казано по-просто - разходите, преди всичко изплащането на заплатите, започват да превишават доходите, които субектите получават от данъци и други бюджетни отчисления. "През 2012-а регионите, които се облъскаха с този проблем, бяха 40. През 2013-а вече са над 50", констатира в разговор с кореспондента на "Российская газета" зам-директорът на групата за регионални финанси на "Standard & Poor's" (S&P) Карен Вартапетов.

През 2012 г. данъчните и неданъчните доходи на консолидираните регионални бюджети се оказали с 332 млрд. рубли по-малко, отколкото проектите на финансовото министерство, отбелязаха в неотдавнашното си изследване експертите от Центъра

Российская Газета
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С **ДУМА**

за развитие на Висшата школа по икономика. Съответно и бюджетният дефицит е бил по-голям от очакваното 8 пъти - 278 милиарда рубли вместо 32. През тази година дефицитът може да нарасне до 500 милиарда рубли - 0,7 процента от brutния вътрешен продукт. Министерството на икономическото развитие очаква, че към 2018 година дефицитът на регионалните "портфейли" ще се увеличи 36 пъти. "Още миналата година показа, че не всички територии са в състояние навреме да се справят със задълженията по вдигането на заплатите - отбеляза, коментирайки положението, заместник министърът на икономическото развитие Андрей Клепач. - Мнозина са принудени да решават задачата в рамките на тази бюджетна година. Така че натоварването на бюджетите наистина се увеличава, и с това трябва нещо да се прави".

Според Закона за феде-

ралния бюджет регионите трябва в продължение на три години да получават от федерацията като финансова помощ над 300 милиарда рубли. За 2013 г. са предвидени 100 милиарда рубли. Както съобщиха пред "Российская газета" във финансовото министерство, 60 милиарда вече са разпределени, още 40 милиарда ще бъдат "готови" през второто шестмесечие.

Тези пари обаче определено няма да стигнат. Още сега за закръпване на бюджетните дупки много от регионите са принудени да заемат пари и да увеличават задълженията си. В Министерството на

финансите реагират на това спокойно. Според данните на ведомството, към 1 март 2013 година общият дълг на субектите е бил на ниво 1,28 трилиона рубли - 23,3 процента от утвърдения обем на доходите на регионалните бюджети. Така че нивото на дълговото натоварване се намира на икономическо безопасно ниво, а задълженията по погасяването на дълга са достатъчно равномерно разпределени по години и средно не надвишават 10 на сто от сумата на данъчните и неданъчните доходи на регионалните бюджети, казват в министерството.

Според прогнозите на S&P, дългът на субектите през 2013 г. ще нарасне с 22-23 процента. Дори и на такова ниво обаче, ако се взимат предвид международните стандарти, той остава неоглям и не носи никакви рискове, смятат експертите. Друго нещо е графикът за погасяване. "Силните региони могат да си позволят да взимат кредити за три и повече години - обяснява Карен Вартапетов. - В слабите региони обаче, където гонят ниските лихвени проценти и взимат бързи, но елтини кредити, възникват рискове от рефинансиране. На тях им е необходима допълнителна помощ".

Миналата година обемът на финансовата помощ от бюджета беше увеличен с 25 милиарда и в крайна сметка достигна почти 130 милиарда рубли. През тази са предвидени 75 милиарда. Изпълнението на регионалните бюджети обаче ще бъде по-лошо, отколкото през 2012 година. Така че най-вероятно ще се наложи финансовото министерство отново да добавя нещо, смята Вартапетов.

ДУМА

СЪБОТА 18 МАЙ 2013

ИЛИЯНА ЙОТОВА:

Още едни избори ще пратят ГЕРБ завинаги в историята

За първи път чувам победители от изборите да искат касирането им, заяви евродепутатката и водач на листата на КБ в Пазарджик

Интервю на Мария НИНОВА

Госпожо Йотова, как ще коментирате исканията на ГЕРБ за касиране на вота от изборите?

- Това беше една пресконференция провал и срам за предишните управляващи, защото господин Борисов дойде на тази пресконференция неподготвен, без точно да знае какво иска в тази ситуация неговата партия. Той хем се обяви за победител, хем иска касиране на изборите. Такова раздвоение на личността, меко казано, е странно. Той дойде на тази пресконференция без нито една сериозна теза за това какво трябва да се случва в България през следващите месеци и как вижда развитието на страната. Това не е новина, защото той управляваше ден за ден цели три години и половина, така че нищо ново под слънцето. Сам разбира, че няма никакво основание за касиране на изборите, защото в деня за размисъл, за който той толкова много говореше, медиите си свършиха работата - отразиха една криминална новина. Задавам риторичен въпрос на бившия министър-председател - "опитът за фалсификация на изборите трябва да бъде скрит ли?". Освен това Борисов няма никаква полза от касирането на изборите, защото след този резултат българите повярваха, че промяна може да има. Освободиха се от оковите на страха, от това, което ние виждахме през последните четири години, и особено в последния месец от предизборната кампания - контролирания вот и хора, които се страхуваха да не останат без работа, ако не подкрепят ГЕРБ. Точно нови предсрочни избори биха пратили бившите управляващи окончателно в историята. Кого плаши Борисов с касиране на вота? Ние от БСП страхове нямаме, защото сме чисти пред съвестта си.

Чували ли сте някога първа политическа сила на изборите да иска отмяната на касирането?

- За първи път чувам такова нещо и това естествено се случва в нашата страна, и то от конкретната политическа сила, от която всичко може да се очаква. Борисов и Цветанов бяха изключително притеснени, много нервни на тази пресконференция, особено господин Цветанов. Това означава, че бившият вътрешен министър осъзнава, че в момента, в който се конструира новото Народно събрание, няма да се размине само с отмяната на имунитета. Той ще трябва да отговаря пред българската прокуратура, българските съдебни органи за всички пре-

тпления, които е извършил в качеството си на вътрешен министър и по които прокуратурата каза, че има достатъчно събрани доказателства. Бойко Борисов не успя да намери сили в себе си да каже пред медиите, че също ще се откаже от депутатския си имунитет си. Ако един човек е чист пред съвестта си, той би трябвало да има сили да изчисти името си.

Как ще коментирате изказването на Бойко Борисов, че е най-големият експерт от всички премиери досега?

- Със снизходителна усмивка.

Може ли да се каже, че ГЕРБ са в международна изолация, тъй като за победата им бяха поздравени само от ЕНП?

- Точно така. Даже може да се каже, че поздравът им беше с половин уста. Всъщност Европейската народна партия, имах възможност да разменя няколко думи с колегите, са разочаровани от онова, което се случва в България, защото преди всичко тук са партии, които претендират да бъдат партии от демократи. Този нечуван натиск, който се оказва върху избирателите, тези опити да се фалсифицират изборите по най-различни методи, по най-различни нива и фактът, че бяхме обект на всички международни медии с подслушването, с откритите 350 000 бюлетини в Костинброд слагат много тежко петно върху държавата ни. Европейската народна партия не може да не си дава сметка, че само след една година ще има избори за европейски парламент и тогава ще трябва редица партии, както и ръководството на цялата ЕНП, да отговарят на своите избиратели как така са приели в редиците си партия като ГЕРБ, която е всичко друго, но не и демократична партия.

При преговори за създаване на правителство кои са идеите, от които БСП не трябва да отстъпва?

- Имаме няколко акцента както в предизборната си платформа, така и с хората сме ги обсъждали по време на предизборната си кампания. Няма да отстъпим по никакъв начин от повишаването на доходите, преди всичко пенсиите, и гаранциите за младежка заетост. Не го ли свършим това, България ще започне да затъва все повече в калта, там, където ни остави партия ГЕРБ. Възстановяването трябва да започне от възраждането на малкия и средния бизнес, да се отворят работни места, да се задвижи икономиката в страната. И, разбира се, решаването на най-наболените проблеми на хората. Нека да не забравяме откъде тръгнаха предсрочните избори, а именно от това, че хората не можеха да си плащат сметките. Това е една първа конкретна практическа задача, с която трябва да се справим. Само още един месец управление на служебния кабинет ще ни хвърли в другата крайност - повишаване на тока, това си е управлението на ГЕРБ.

Как си обяснявате, че във Варна и Благоевград, откъдето тръгна масовите протести преди 3 месеца, ГЕРБ са победители?

- Определено с фалсификации и контролиран вот. Според мен независимо от уверенията на този етап и продължаващото следствие тази партия от 350 000 бюлетини, която трябва да "затвърди" победата на ГЕРБ с 10%, както определени социологически агенции говореха, не е единствена. Ние също виждахме на територията на област Пазарджик предвариелно попълнени бюлетини. Затова смятам, че в резултата в Благоевград, Варна, а и на други места изцяло е фалсифициран вотът на избирателите. Твърдя го най-отговорно.

ЖЕЛЪО БОЙЧЕВ:

БСП се превърна в носител на промяната в България

Доволен съм, че спечелихме най-важната битка - за морала и почтеността в политиката, подчертава водачът на листата на КБ в 23 МИР

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

Г-н Бойчев, какво показва вотът миналата неделя и удовлетворен ли сте от резултатите?

- Изборите показаха няколко неща. Първо, че ГЕРБ са в изолация и две трети от българското общество не ги подкрепя. Второ, че БСП се превърна в носител на промяната в България.

Не успяхме да спечелим в София, но сме удовлетворени от кампанията, която успяхме да направим на фона на сложната ситуация. БСП в София увеличи своя резултат значително след 2009 г., но също така и спрямо 2005 г. Сега в столицата за червената партия бяха пуснати близо 164 000 гласа. Няма как да не сме доволни от този факт и аз го разчитам, като потвърждение за това, че през последните години в рамките на градската организация на БСП сме работили в правилната посока. Партията е единствената утвърдена сила, която качва доверие в последните години. Досега в парламента имаме 6 народни представители от София, сега те са 15. Това ще позволи по-активна политика в столицата с помощта на градската ни партийна организация и на общинските съветници. Доволен съм, че спечелихме най-важната за битка - за морала и почтеността в политиката.

Скандалът с 350 000 допълнително напечатани бюлетини се разрасна неимоверно. Как се отразява това на доверие на хората?

- Има много спекулации за това как този скандал се е отразил на самия вот. Според мен той е работил и в едната, и в другата посока. След време ще бъде оценено как точно е повлиял на избирателя в последния ден преди вота. За съжаление сигурно е едно - че скандалът е поредната случка, която отравя българските избиратели. В голяма степен и ниската избирателна активност се дължи на него. Никой не отива да участва в избор, когато има съмнение, че той е манипулиран. Това беше поредният скандал, който свали доверието и в институциите, и в политическите партии. Но аз се надявам, че подхождат, с който ГЕРБ управляваше България, е останал в миналото. Те поставиха под съмнение гласа на народа, а това е възможно най-голямото престъпление, което може да бъде извършено срещу демокрацията, то уронва устоите на държавата.

Според вас ще стигнат ли силите на левицата за съставяне на програмен кабинет?

- Ние постигнахме успех със заявлението си, че единственият възможен подход е диалогът, търсенето на съгласие по основните и важни проблеми на обществото. Без да е спечелила изборите, Коалиция за България вероятно ще успее да бъде на основата на създаване на правителство.

Кои са обещанията, от които БСП в никакъв случай няма да отстъпи при съставяне на ново правителство?

- За съжаление в тази кампания не можахме подробно да говорим за политиките и конкретните решения, които предлагаме. Но за няколко неща е категорично ясно, че няма да направим отстъпление. Това е активната икономическа политика с ясни ангажименти и приоритети в социалната област, насочена към създаване на условия за растеж и оттам за повече заетост и доходи. В социалната област приоритетите ни са насочени

Снимки: Мариета ТОМОВА

към младите хора, хората в пенсионна и предпенсионна възраст. Няма как да отстъпим от заявеното намерение за създаване на по-благоприятни условия за развитие на малкия и средния бизнес и активна подкрепа от страна на държавата чрез повече кредити по различни програми и облекчаване на процедурите по част от оперативните програми. Антимонополното законодателство ще бъде в центъра на преговорите, които ще водим с останалите партии за постигане на съгласие по конкретни мерки. За да може държавата да направи един радикален завои в своето отношение към сектори, които през последните години бяха толерирани, монополизирани в ущърб на българските граждани. Ще търсим съгласие по важни сфери, които се нуждаят от чужд тип политика като образование, наука, здравеопазване.

На последното ви заседание като общински съветник от БСП в София кметът Йорданка Фандъкова поиска от вас и останалите избрани за депутати ваши колеги подкрепа.

- Петимата общински съветници, които бяхме избрани за народни представители, ще продължим работата си за София в новото си амплуа. Това означава, че ще продължим да се борим за утвърждаване на местното самоуправление и неговите органи, реалната финансова децентрализация, възможността за пряк избор на районни кметове. Декларирахме, че ще предприемем активни действия в започналата битка с концесионера "Софийска вода", както и че ще работим по проблемите, свързани с "Топлофикация" - София.

Като народни представители от София ще настояваме пред новото правителство големите и важни инфраструктурни проекти на града, ползващи европейско финансиране, да получават нужната подкрепа.

Как си представяте бъдещето на ГЕРБ след изолацията, в която е поставена партията?

- Маските започнаха да падат. Вече излиза наяве истинската същност на ГЕРБ и процесът е необратим. Истината ще бъде нелицеприятна. Партията обещаваше справедливост, промяна и европейски доходи и някои хора и повярваха, затова и този път гласуваха за нея. Но съм сигурен, че е неизбежно в близките няколко месеца да стане ясно, че в нито едно от основните изтъквани постижения на ГЕРБ няма никаква доза истина. Малко по малко очакване и симпатизантите на ГЕРБ да осъзнаят истинската същност на бившето управление.

ДУМА

СЪБОТА 18 МАЙ 2013

Заводът за боклук

Миглена ПЕЙЧИНОВА

През юли се очаква да стартира процедурата за изграждане на завод за твърди битови отпадъци, с който ще бъде намерено трайно решение на проблема с отпадъците на София. (Обещание на кмета Стефан Софийски, дадено пред протестиращите суходолци, април 2005 г.).

Искам да оставя на следващия кмет ключа на завода, а не проблеми с отпадъците. (Заявление на кмета Бойко Борисов по повод предложението на кабинета "Станишев" за заводът да се строи чрез публично-частно партньорство, 23 октомври 2008 г.)

Историята на завода за боклук в София прилича на приказка без край, в която се преплитат политически скандали и корпоративни интереси. Началото беше поставено през 2001 г. с първите обсъждания и проучвания за изграждането му със средства от предприемаческата програма ИСПА. Краят прекъснат се отлага, като последната причина е новият търж за избор на строител. За това време като в черна дупка потънаха над 110 млн. лв. за балянето и разселването на отпадъците на столичани из страната. Поне още 10 млн. лв. се дадоха на консултанти за подготовката на калпав проект, върнат от Брюксел заради

съмнителната му ефективност и нагута цена

С тези пари досега София можеше да е построи завода. Вместо това обаче такса смет на столичани за изминалите 10 години скочи от 30 на 80 лв., а за жилище от 50 кв. м - от 100 на 200 лв. в зависимост от местоположението на имота. Това доведе до увеличаване на приходите в общинския бюджет близо 5 пъти и те достигнаха 183 млн. лв. годишно. Дали София стана петкратно по-чиста?

Въпрос на воля от страна на общината е да изготви такъв проект за завод за боклук и управление на отпадъците в София, който да бъде в интерес не само на гражданите, но и на града като цяло, включително и с оглед опазването на околната среда. Това не се е случило до момента и няма индикации да се случи. Основните проблеми на настоящия проект за завод за боклук идват от липсата на ясна и дългосрочна политика и визия за управлението на отпадъци в дългосрочен план. Развитието на Европа е към иерархично управление на отпадъците, т.е. минимизиране и оползотворяване, а концепциите за компостиране и изгаряне вече са остарели и не се прилагат. Именно на тях обаче се базира проектът за изграждане на столичния завод за боклук, което означава, че страната ни може само след няколко години не само да трябва да руши и да изгражда отново, но и по всяка вероятност ще търпи и санкции заради третирането на отпадъците в най-големия град. За следващия програмен период в стратегия "Европа 2020" за България се предвиждат около 150 милиона евро за завода, около или над 40 милиона - за компостиращи инсталации и едва 100 хиляди - за намаляване на самите отпадъци, при задължение 50% от отпадъците да се преработват...

Необходимо е да се построи по-модерен завод, с ниски експлоатационни разходи, отговарящ и на новите европейски изисквания. Правните норми на Общността за управление на отпадъци са регламентирани с новата рамкова директива; директиви

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

ЧЕРНАТА ДУПКА НА СОФИЯ

През 2011 г. приходите от такса смет в столицата са нараснали близо пет пъти до над 183 млн. лв. годишно

2008/98/ЕО, 75/439/ЕИО, 91/689/ЕИО и 2006/12/ЕО. В законодателството и в политиката за предотвратяване и управление на отпадъците се въвежда нова петстепенна йерархия, като приоритетният ред е следният:

- предотвратяване;
- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране;
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- обезвреждане.

Скъп и рисков проект

През април 2010 г. правителството на ГЕРБ най-после изпрати апликационната форма на завода за одобрение в Брюксел. Но интегрираната система за преработка на отпадъците се видя прекалено скъпа на Европейската комисия. "Проектът за 190 млн. евро се вижда прекалено скъп - искат да го поевтинят", каза премиерът Бойко Борисов през декември 2010 г., когато Брюксел го върна на поправителен. "Понеже това е най-скъпият завод, те (Европейската комисия) казват: не може да си направите най-скъпия завод в Европа, защото сте най-бедни", обясни Борисов. Основното подозрение на Брюксел обаче беше, че проектът защитава корпоративни, а не обществени интереси. Поводът за съмненията дойде от факта, че RDF горивото трябва да се кара до другия край на България, за да се гори в циментовите заводи край Девня и Плевен. Така Брюксел препоръча да се преразгледа проектът...

Междувременно обаче стана ясно, че ще има нов търж за избор на строител. Това прави проекта изключително рисков. Причината е, че съгласно европейските правила той трябва да бъде завършен до края на 2014 г. Това означава, че бъдещият строител ще трябва да се справи за две-

две и половина години. И то при условие че няма обжалване на процедурата и общината успее да избере изпълнител най-късно до есента на 2012 г., което към момента не се е случило. Ако се съди от натрупания опит досега, е малко вероятно и този търж да мине без обжалване, защото в случая става въпрос за много пари в условията на криза и липса на поръчки и работа. Чуждият опит показва, че необходимото време за изграждане на такова съоръжение е между три и пет години.

Търси се нов строител

До избора на нов строител на завода се стигна след настояването на Брюксел. Причината е преработеният проект и променените технически параметри. В новото задание депонираният отпадък пада от 150 хил. на 113 хил. тона годишно. Рециклираният отпадък пък е увеличен от 5000 на 14 000 т. Произведеното RDF гориво също е увеличено - от 128 хил. на 154 хил. тона годишно. Очаква се тържът да бъде обявен през януари. Това обаче е малко вероятно да се случи. Причините са, че може би този път София ще изчака окончателното "да" на Брюксел и няма да прави процедурата нахалост. Освен това тържните документи трябва да минат през комисията за контрол на обществените поръчки в Столичния общински съвет. Според съветници към момента такива документи не са внесени. Задължително трябва да минат и на предварителен контрол през управляващия орган на Оперативната програма "Околна среда", което също все още не е станало. Междувременно участвали компании в първата процедура заявиха, че ще се явят отново. През юни 2010 г. Столичната община избра обединението между българската фирма "Станишев" и германската "Хайлит Умелтехник" за строител на за-

вода. То спечели търга с цена от 208,8 млн. лева. До подписване на договор обаче не се стигна, защото София чакаше потвърждението от Брюксел.

Депото като украшение

Така депото за боклук край село Яна към момента е единственият компонент от интегрираната система за отпадъци, която се строи. То се изгражда от консорциум между италианската "Униек" и "Геотехмин" за 25,1 млн. лв. По договор трябваше да бъде пуснато в експлоатация през октомври 2012 г. То обаче ще стои празно до построяването на завода. Причината е, че по проект е заложено, че депото в село Яна ще поема само остатъка от преработения столичен боклук, но не и балите например. Така поне за няколко години депото може да се окаже единственото завършено "украшение" към непрекъснатото отлагане на проекта. В същото време вече ниска община не иска софийските бали. А още 85 000 тона балиран боклук чакат да бъде извозен. За разселването му общината е приготвила 2 млн. лв. през 2012 г. До момента София разчиташе на "модерните" сметници на Ловеч и Карлово, построени също с европейска помощ. Двете депа през 2011 г. погълнаха общо 115 хил. тона софийски боклук. Сметницата в Суходол отново се оказва спасител за столичния боклук, въпреки че отдавна трябваше да е престанало да съществува заради изчерпване на своя капацитет. През 2005 г., след вълна от протести, сметницето беше затворено, за да бъде отворено отново две години по-късно.

Сметки за милиони

Вече години наред разходите за чистота на София продължават да са едно от най-големите пера в столичния бюджет. За чистенето на града за

2011 г. са похарчени 150 млн. лв. Същата сума е планирана и за 2012 г. За сравнение - бюджетът за 2001 г. е бил 42 млн. лв. Десет години по-късно, през 2011 г., приходите от такса смет са нараснали близо пет пъти до над 183 млн. лв. годишно. Това е и единственото перо от собствени приходи, което общината ще изпълни 100%, по думите на зам.-кмета Дончо Барбалов. Такива приходи са планирани и за 2012 г. Тоест капка по капка столичани продължават да пълнят черната дупка, наречена "завод за отпадъци", и да плащат кризните сметки на Столичната община.

Все още не е ясно какво се случва със събраните в излишък средства и как точно се изразходват парите за управление на отпадъците в София. Липсват данни и информационна система за количествата и състава на потоците отпадъци в града. Тези данни са необходими, за да може на тяхна база да се направи анализ и планиране на дейностите по управление на отпадъците. В проекта за изграждане на завода за боклук в София е заложено производството на биогаз и подобно на компост вещество, което обаче не може да бъде използвано по предназначение, а само за изгаряне. Така София може да се окаже в ситуация не само да не използва боклука като възможност за приходи, но и да трябва да плаща, за да функционира самият завод и да се отървава от крайния продукт.

При оценката на риска в проекта се предвиждат 22 евро на тон за газа, а за компоста - цена от 41 евро на тон (а заводът ще произвежда нестандартен компост!!!). Това са цените, при които бъдещият завод за боклук няма да работи на загуба и загубите да се покриват от джоба на столичани.

Посочените цени са нереалистични, което на практика означава, че софийци ще плащат, но много. С проекта за завод за боклук се формира и един нов мегамонопол между средствата за изгаряне и общинското дружество "Топлофикация", като предстои и според този план събиране на ТЕЦ София, за да се изгради на негово място нов ТЕЦ с пригодени за биогаз инсталации. Една част от този голям проект дори и да бъде платена с пари от еврофондове и европейски средства, останалата ще бъде плащана от столичани.

А има ли алтернатива?

Да, в страни от ЕС работят съвременни технологии, които са подчинени на новата европейска йерархия на отпадъците като една втора индустрия. Технологиите, които работят на принципа на ускореното компостиране, с относително ниски инвестиционни разходи за внедряване, без необходимост от разделяне събиране, няма изгаряне...

Технологиите от ново поколение преработват на 100% битовите отпадъци, които органичния отпадък го превръщат в почвен подобрител (вид компост), а неорганичната се селектира по видове - черни, цветни метали, различни видове пластмаси, стъкло, картон и инертни материали. Преработената органика под формата на почвен подобрител се връща в природата чрез кръговрата на веществата или се оползотворява като енергосъбиател с калоричност от 4000 кКл/кг, без опасност за околната среда. Неорганичните материали, които са обработени - обеззаразени и обезпартизици, се насочват към преработващите предприятия.

Инертните материали се използват за насапи, в пътно строителство или се депонират. Това са технологии с ниски първоначални инвестиции и относително ниски експлоатационни разходи. Технологиите, които са екологосъобразни, икономически изгодни и социално справедливи!

ДУМА

Датата
18

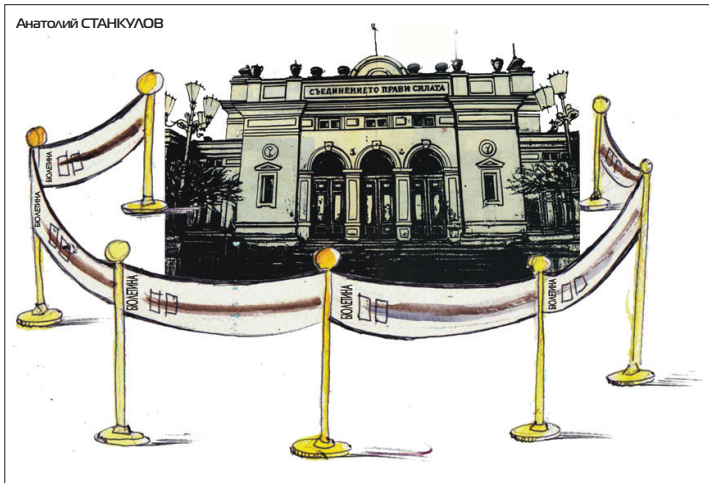
СЪБОТА 18 МАЙ 2013

ТАНЯ ДЖАДЖЕВА

Има много прост отговор кое е това неподлежащо на дешифриране чрез обичайните политологически клишета нещо, което обединява БСП, ДПС и "Атака". И трите формации осъзнават и искат да променят факта, че в ръководството на българската държава участваше престъпна банда.

Кой какво мисли по същество за всяка от тези

Излезте от матрицата

три партии е свършено друга тема. Вероятно е прав Андрей Райчев в констатацията, че ГЕРБ успя да обедини несъвместими неща. На тези извънредни избори 942 541 български граждани, дали глас за БСП, 400 466 привърженици на ДПС и 258 481, подкрепили "Атака", казаха, че не искат повече да виждат начело на държавата шайката ГЕРБ. Посредством максимално опростен словоред обясняваме и за Боико Борисов -

1 601 488 българи не те цаат. Толкоз.

Затова набуването на това, което предстои да се случи, в обичайната политическа матрица е абсолютно неадекватно. Когато целта е да спасиш държавата си от бандити, няма никакъв смисъл да влизаш в обяснителен режим за първи мандатодонсител, втори мандатодонсител, ще предлага ли всяка партия министри, ще говори ли ДПС с "Атака", ще подкрепи ли "Атака" ДПС, отстъпва

ли БСП от идеологията си, това коалиция ли е, подмяна ли е, такава ли е европейската нормална логика и прочее. След като 4 години противно на всякаква европейска логика е управлявал обект с приоритетно престъпна организация, къде я търсите днес?

Залива ни ураган от изумителни, на моменти лъхаци на дебилност в своята несъстоятелност медийни въпроси, налуквания и спекулации. А на тези три партии не им

щем нито коалициите, нито политиканстването. Искаме от тях да загърбят максимално предразсъдъци и комплекси, да си напътят максимално мозъците и да свършат 5, 10, 100 неща, за да предотвратят катастрофата на България. Един-единствен човек се нагърбва с отчайващата работа да е премиер след Борисов. Сидерос, Местан и Станишев са длъжни да застанат на висотата на поетата от Орешарски отговорност.

Път към нищото

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Какво може да обсъждат лидер на партия, събрала най-много гласове на избори, и държавният глава в деня на консултации за съставяне на правителство? Ако си мислите, че коментират политики и експертите възможности на ГЕРБ за формиране на кабинет, в дълбока греш-

ка сте. Плевнелиев се похвалил за първата копка на обхода на Габрово, честолубивият Борисов се впуснал в разкази за Западната тангента, по която минал вчера.

Никой обаче не попита кое е по-важно за габровци и софиянци - път, който ще се строи незнано колко дълго и с незнано какво качество, или... Или формирането на кабинет, който да започне систематично и точно да отстранява проблемите, в които е затънала държавата.

Борисов вече неколккратно заявява, че за него основен приоритет са и ще си останат пътищата и магистралите. Най-голямата му гордост

са километрите асфалт, прорязващи страната. Докато Борисов се е вкопчил в пътната мрежа на страната, от ползрението му просто избягат все по-големият брой пустеещи градчета и села.

Северозападът първи падна в клопката на шосетата - местните хваняха пътя, но с единствената мисъл да избягат от родните места. Защото там се шири бедност, безработица и мизерия. В други кътчета на родната магистралите в близост до населени места се превърнаха в основен източник на препитание за млади и не толкова млади жени - пак безработица!

Казват, хубав бил и пътят към родните летища - последен спомен за хилядите млади хора, който се насочват към терминалите с еднопосочен билет. Всички, които са останали в България, тихичко си повтарят, че са хванали пътя към нищото или в най-добрия случай - до под кривата круша. А през това време Борисов и компания си бърбят за поредните пътища. Жалко, че те ще отведат безработните, отчаяни и отуждени от политиката българи навън - към места с повече места за препитание и бъдеще. И към политики, които разработват стратегии как хората да могат да си платят бензина.

Загуба с високо вдигната глава

АЛОНА НЕЙКОВА

Фактът, че българските представители на "Еurovision 2013" не успяха да се класират за завеняващ финал, разбира се, огорчи всички ни. Но като че ли този резултат бе очакван от мнозина. Въпреки че здраво стискахме палци, надявайки се

до последно Елица и Стоян така да омагьосат европейската публика, че да ги видим и тази вечер на престижния финал на песенния конкурс.

Но не би. Постигна ни поредното, (не)очаквано разочарование от "Еurovision". То бе най-бурно изразено от самата Елица, която не можеше да повярва, че не името на страната ни звучи при обявяването на последния, десети финалист на "Еurovision 2013". Самата изпълнителка дори извика гръмко "България", като че ли опитвайки се да обръка водещата на конкурса в желанието си да чуе, че все пак сме се класирали. Уви.

Публиката на "Еurovision 2013" стана свидетел на какво ли не: и на пещ журналист с шапка тип "клошарка", и на фойерверки от китари, и на Краси Аврамов №2 - на кокили, и на песни тип "караоке", и на преобразяващи се в нещо невиджано тоалети, и на неадекватно държащи се на сцената кичозно облечени нимфетки, и на левобийски целувки...

А модерните интерпретации на българския фолклор на Елица и Стунджи този път не им помогнаха дори да доביжат постигнатото от самите тях пето място. Европейската публика отново ни поряза. И явно след края

на втория полуфинал нашите изпълнители бяха толкова разочаровани, че зрителите на БНТ бяха лишени от традиционното включване с тях на живо, за да чуят реакцията им на станалото.

Достоиното музикално представяне на Елица и Стунджи на сцената в Малмьо отново ни напомни, че "Еurovision" е не само конкурс за песни. А е и нещо повече - геополитика. И въпреки неистовото ни желание България да побеждава, май все пак трябва да се научим и да губим. С високо вдигната глава. Както го направихме на песенния конкурс през 2007 г.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА МУЗЕИТЕ. За първи път се чества на 18 май 1978 г. Решението е взето през 1977 г. в Москва на XI Генерална конференция на Международния съвет на музеите. Думата "музей" идва от латинската дума "museum", която е от гръцки произход и произлиза от "mouseion". "Mouseion" било мястото (понякога храм), което било посветено на музеите, покровителките на изкуствата в гръцката митология. Всяка година проявата преминава под различно мото. През 2013-а то е: Museums (Memory + Creativity) = Social Change, а официалният превод на български е: Музеи (Памет + Креативност) = Социален прогрес.

1846 - РАЖДА СЕ ПЕТЕР КАРЛ ФАБЕРЖЕ, РУСКИ БИЖУТЕР (УМИРА 1920 Г.). Един от най-прочутите ювелири на всички времена, известен с уменията си да изработва изящни предмети от злато и сребро, малахит, топаз, лазурит, кристал и др. материали. Изработва по поръчка на император Александър III 54 декоративни великденски яйца. Днес са запазени 45 от тях.

1895 - РАЖДА СЕ АГУСТО САДИНО, НАЦИОНАЛЕН ГЕРОЙ НА НИКАРАГУА (УМИРА 1934 Г.). Роденото му име е Агусто Сесар Сандино Калдерон. Лидер на Национално-освободителната революционна армия в годините на революционната борба в Никарагуа (1927-1934). Бори се с правителството, което по това време е зависимо от администрацията на САЩ и получава солидна финансова и военна помощ. В резултат на предателство е заловен и убит.

1903 - ОТКРИТО Е ПРИСТАНИЩЕТО В БУРГАС. Три години по-късно на същата дата е открито и пристанището във Варна. На 21 януари 1889 г. със закон българското правителство взема решение за построяване на пристанища в двата града. Пет години по-късно княз Фердинанд издава указ за построяването на порт Бургас, който е отворен в негово присъствие. На официалната церемония за откриването на пристанището във Варна присъстват множество гости и чуждестранни военни кораби, а крайцерът "Надежда" прерязва трикопърната лента, опъната между двата вълнолома.

1914 - В ПЛОВДИВ СЕ РАЖДА БОРИС ХРИСТОВ, ОПЕРЕН ПЕВЕЦ (УМИРА 1993 Г.). Обявен е за "бас номер едно на планетата". Най-популярното му изпълнение е на Борис Годунов в едноименната опера. Има концерти на всички големи сцени. В специална зала на Британския музей е уредена експозиция на негови сценични костюми. През 1986 г. в Рим е открита Българска академия за изкуство и култура "Борис Христов". Великият българин дарява дома си на българската държава, за да се грижи за развитието на млади оперни певци, а родният му дом в София става Музикален център "Борис Христов" за подготовка на млади дарования.

1920 - РАЖДА СЕ АЛЕКСЕЙ ШЕЛУДКО, БЪЛГАРСКИ ФИЗИКОХИМИК И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1995 Г.). Един от най-видните представители на родната физикохимична школа. Шелудко е сред 12-те учредители на Международната асоциация на учените по колоиди и повърхности. Участва в създаването на нелегалната радиостанция "Христо Ботев" и издаването на първия брой на нелегалния в. "Отечествен фронт". Той е сред инициаторите за създаването на Клуба за подкрепа на гласността и преустрояването (1988) и сред българските интелектуалци, поканени във френското посолство (1989) на закуска с президента Франсоа Митеран.

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

ДУМА

СЪБОТА
18 МАЙ 2013

Едно наум

МЕЖДУ ОЧАРОВАНИЕТО И... ОТВРАЩЕНИЕТО

Три са основните теории за използването на изкуствените аромати, но специалистите се колебаят на коя да гадат предпочитание

Мария МОМЧИЛОВА

Естественят мирис е важен както за човека, така и при израждането на взаимодействие с другите. Изкуствените аромати (парфюми) се използват от векове за промяна на естествения мирис, но продължителността и силата им на влияние върху сетивата на човека са относително неизследвани.

Проф. Крейг Робъртс от университета в Ливърпул и ръководеният от него екип са проучили ефектите, които изкуствените аромати оказват върху самочувствието и поведението на представители от двата пола. Публикуваните резултати недвусмислено показват, че когато мъжът смени естествения аромат на тялото си, той е в състояние да промени самочувствието си до такава степен, че да повлияе положително върху възприятието на жените за себе си.

Учените привеждат емпирични доказателства в подкрепа на своята теза: жените, участвали в експеримента, са привлечени не от парфюма, а от психологическия ефект, който мъжете, ползващи изкуствените аромати, оказва върху тях.

Три са основните теории за употребата на изкуствените аромати:

- съгласно първата хората употребяват парфюм, за да прикрият неприятен естествен мирис;
  - втората теория се гради върху факта, че някои парфюми съдържат химически вещества, които наподобяват човешките хормони феромони (неуловими, мистериозни, вероятно митични съставки). Те, според част от учените, играят основна роля при намиране на партньор;
  - последователите на третата теория смятат, че употребата на парфюм усилва естествения мирис и по този начин подчертава сексуалната привлекателност на индивида.
- И трите теории са вероятни, особено първата, в която парфюмът е удобен на обонятелна маскировка.

Обаче и тук трябва да се отчете наличието на определени фактори. Неприятният мирис не е само резултат от лоша хигиена. Болестите и напредващата възраст се свързват с характерни миризми, чието маскиране не е в състояние да направи хората по-привлекателни. В такива случаи може да се твърди, че парфюмът комуникира лъжливи послания. Що се отнася до връзката на парфюма с феромоните, на този етап все още е спорно дали хората наистина излъчват феромони, тъй като феромонът е химическо вещество, което предизвиква специфично отговорно поведение в представители на противоположния пол от голямо разстояние. Някои насекоми привличат партньор от километри посредством излъчените феромони.

В човешкия организъм най-близко до феро-

моните е веществото androstadienone - производно на тестостерона, което се съдържа в мъжката пот. Проведени лабораторни изследвания доказват, че то повишава активността в определени части на мозъка на жените, но няма категорични доказателства, че това води до активна промяна в поведението на жените спрямо противоположния пол. Според Тери Молнар, изпълнителен директор на Sense of Smell Institute, научноизследователски и образователен център: "Ние вярваме, че феромоните съществуват, но те не привличат противоположния пол, по-скоро повишават настроението".

Най-интересна е третата теория и по-специално взаимодействието между парфюм и естествен мирис, който носи послания, но няма специфичните характеристики на феромоните. Доказано е, че ароматите координират широк диапазон човешки действия. Майки например разпознават децата си по миризмата.

Деца могат да се разпознават едно друго. Представителите на различни полове имат различна миризма. Роднини се различават по миризма си от не-роднини до такава степен, че може да се разбере кой е генетично различен и би могъл да бъде избран за сексуален партньор. Има ли наистина връзка между

парфюма, който една жена предпочита, и нейния собствен естествен мирис? В резултат на проведени изследвания двама учени, Манфред Милински и Клаус Ведекинд, доказват, че такава връзка наистина съществува. Те изследват така наречения главен комплекс на хистосъвместимостта, голяма област на генома или голямо семейство геноми, което се наблюдава при гръбначните животни и има основно значение за имунната система и израждането на имунитета.

Главният комплекс на хистосъвместимостта е област с изключително висока плътност на локализация на гените. Гените на комплекса кодират белтъците, които се разполагат върху клетъчната мембрана. Те осигуряват представянето на фрагментите от антигени на микроорганизмите, които попадат в организма, Т-лимфоцитите. Именно те унищожават заразните клетки или стимулират други клетки - В-клетки и макрофаги, което от своя страна осигурява координацията на дейността на различните клетки на имунната система при преодоляване на инфекцията. В човешкия организъм главният комплекс на хистосъвместимостта се намира в хромозома 6 и се нарича човешки левкоцитен антиген - ЛА.

Установено е, че един от най-важните фактори при избора на партньор при човека е различният ЛА, тъй като при съчетаването на двата се повишава имунната система. Предполага се, че ЛА действа като пълномощник в процеса на размножаване, с други думи, хората избират за партньор някой, чиито ЛА са различни от собствените им. Милински и Ведекинд установяват връзка между ЛА и предпочитанията към съчетаване от аромати. Жените например избират аромати, които съвпадат с техния ЛА, което логично означава че те "рекламираят" доброто си здравословно състояние и индивидуален ЛА при избора на партньор.

Следователно при избор на парфюм, жената не се поддава на капризите на модата. Тази е причината повечето нововъведения в парфюмерната индустрия да се фокусират върху опаковката и маркетинга, а не върху съдържанието в стъкленото флаконче.

В допълнение, най-добре е всеки да си избира парфюм сам, освен ако не е абсолютно сигурен във вкусовете предпочитания на другия. Защото ако сте направили правилния генетичен избор на партньор, тогава според теорията не сте в състояние да изберете нещо, което ще й/му допадне като аромат, ако се водите от собствените си предпочитания.

В случай обаче, че вашият партньор има необичайната способност да избира подходящите за вас аромати, това може би не е добър знак. По-добре е да получите парфюм, чийто аромат ви отвращава, защото така ще бъдете убеден/а в избора на генетично подходящ партньор.

Манга, или японски визуални истории, е смятана за родоначалник на анимацията. Най-характерно за нея е, че разказовката на действието и монтажът на панелите следват логиката на кинематографията.

Като печатен продукт манга е широко разпространена не само в Япония, но и в Германия, Франция, Англия, Белгия и др. страни от Европа, както и отвъд океана - в САЩ.

Интимните прегрешения на неуморния изгнаник

В навечерието на 200-годишнината от рождението на Рихард Вагнер - откровено и без прегради за неговите авантюри с нежния пол

Цветан СЕВЕРСКИ

Преда да навлезем в интимния свят на композитора и либретиста Вилхелм Рихард Вагнер, нека хвърлим светлина върху образа му на творец и човек посредствено заявеното от именити негови съвременници и техни следовници в областта на музиката и литературата.

Ференц Лист през 1876 г.: „Геният на Вагнер превъзможна всички. Произведението му „Пръстенът на нибелунга“ сияе и сплещите не могат да попречат на светлината, нито глухите - на музиката“.
Ханс фон Булов в писмото си до своята баба графиня Шарнас: „Той в творбите си е възвишен, но в постъпките си - низък“.
Лютър Илич Чайковски: „Вагнер е велик, вървящ по хлъзгав път“.
Алиш-Клод Дебюси: „Ние събрахме като приехме прекрасния завет за разсъмване“.

Джузепе Верди: „Колкото и да ни е тъжно, но трябва да се разделим с музиката на Вагнер, ако не желяем да ни погълне злата сила“.
Фридрих Ницше в писмо до Вагнер: „Вие не сте човек, а болест“.
Томас Ман: „Вагнер е саксонски гном (152 сантиметра на ръст) с феноменален талант и нищожен характер“.
Рихард Вагнер за себе си пред Ференц Лист: „Аз не бих могъл да живея на жалката длъжност органист - като вашия любим Бах“.
И още: „Аз не мога да пия какво да е... Моятта чувствителност е така възбудима и крехка, нежна и мека, че трябва винаги да бъде удовлетворявана“.

Неговата чувствителност не само е "крехка, нежна и мека", но и всепоглъщаща. Такава е още от детските му години, когато петте му сестри го обгръщват толкова любвеобилно, сякаш всяка една от тях го е родила. Особено най-голямата му кака - Розина. Тя вече е актриса и често го води в театъра, а всички му пее и той й приглася. Малкият Рихард обича да записва в скута й и винаги съжалява, щом се намери в леглото си сам.

И не ще пренебрегва този свой навик до възмъжаването си, когато ще го поемат чужди женски ръце. Израсл в дамската компания, той рано ще проумее, че житейските му сполуки също завистят от съществата в рокли. И хич няма да се учудва, че най-вече жените ще харесват музиката му. Нали според негова сентенция и "Музиката е жена".

Безобидни са ранните му любовни прекежди с момичетата, те са само поглед към истинската сцена на живота. А животата младият Вагнер приема като другото име на театъра. Нали в семейството му всички са играели и пеели разни роли, артист ще е и Рихард. Ще започне кариерата си като театрален певец в Магдебург, но скоро ще оглави оркестъра на театъра, в който по онова време регулярно в ролите си се отличава актрисата Вилхелмина (Мина) Планер. Той харесва Мина, но тя го избягва - "вънзиско напористо момче" не е по вкуса й. Пък и е по-стара от него. Но това се оказва без особено значение, защото младият диригент една вечер я гласва зад кулисите и тя отдава упорството си.

На първо време момъкът не трябва да знае, че Мина е загърбена бурно младежко минало, от което отглежда незаконна дъщеричка, представяна

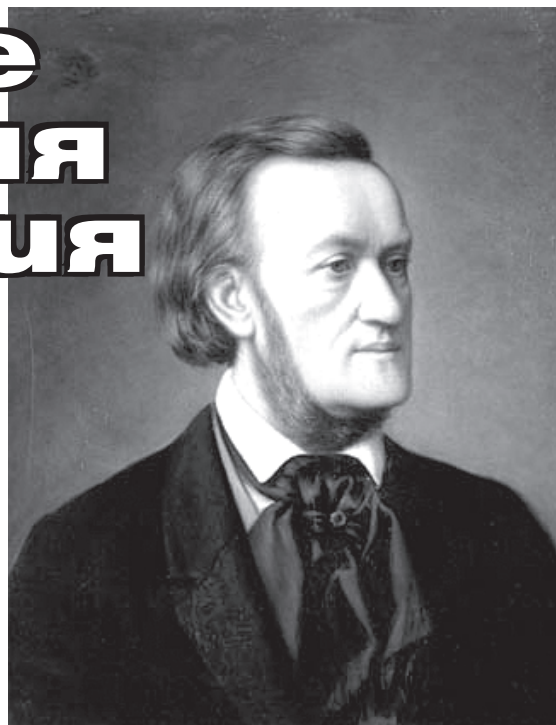
за нейната "по-малка сестричка". И още нещо не трябва да знае - че Мина понякога отскача до търговеца Дитрих, който го глези със скъпи подаръци. Та може ли една актриса да живее с малката си заплата от провинциален театър пред фалит?
Мина е наясно с обстоятелствата и блага в Берлин - там възможностите да успее са по-големи. Изпаднал в отчаяние, Рихард й пише да се върне при него и да му стане съпруга, иначе щял да се отдаде на пиянство и да загина. Година по-късно, когато на Мина й дотягат грубите ухажания на престарели мераклии и студентите нощи по чужди квартири, тя се съгласява да пристане на маестро Вагнер с надежда за сит и сигурен семеен живот. Венчават се през 1836 г. в Кюнигсберг и за да е всичко в реда на нещата, в църковния регистър Вагнер си добавя две години, а тя си отнема четири.

Брачните им дни при онзи недоволен (бившият диригент прехранва семейството си с хонорари от критични бележки и есета) не са особено щастливи. Мина все по-често изразява своето разочарование и намира утеха при търговеца. Все още скрито, разбира се. Но няколко месеца подир сватбата им тя го напуска. Рихард похарчва малкото си пари да я издирва, но е принуден да се откаже. Отчаянието му е по-мощно от онова преди брака.
Спасява го ангажиментът му в новия Рижки театър - канят го да стане диригент. От Мина няма вест, но един ден тя пристига в Рига с две рокли, чифт скъсени обувки на краката и разбито сърце. Вагнер я приема с уговорката никога да отваря дума за случилото се.

В Рига някогашната магдебургска "прима" е готова да се откаже от артистична кариера

и да се отдаде на семейството си. Само вечер ще отива в театъра да гледа и слуша сътвореното от своя диригент. За броени дни преобразената Мина превръща неугледната им квартира в уютен дом и те заживяват като в приказка. Тогава Вагнер има основание да полярва, че му предстоят безброй спокойни дни за творчество.

В Рига той преработва операта си "Риенци", нахвърля първия вариант на "Летящият холандец" и на "Танхойзер". Но

Рихард Вагнер

Мина Планер - първата му съпруга

Портрет на Матилда Везендонк

радостта не трае дълго: увлечен по Мина, директорът на Рижкият театър й предлага "извънтеатрална роля" без участието на мъжа й. Рихард се възпламенява от ревност и заплашва самозабравилите се началник, че ще го удужи. Един ден дори го подгонва и зпочащият любовник напуска Рига, но се оказва, че вече е уполничен диригент.

Ето възможност Вагнер да замине за Париж и покори с таланта си тамошните музикални ценители. Вместо триумф Вагнер за три години във френската столица изживява само пренебрежение, глад и мизерия. Мина е принудена да се лишава и от най-необходимото, разболява се и Рихард я отвежда в Германия. Вече е шлифовал "Риенци", "Летящият холандец" и "Танхойзер", поставя ги успешно в Дрезденския театър и за Вагнер вестниците сипят похвали. Само Мина сякаш не се радва на творбите му, тя така се и нагладувала в Париж, тя сега иска от него да пише "музика за хляб". Тук Рихард се убеждава, че с Мина ще си останат чужди завинаги.

Междувременно в Германия зреє революция (годината е 1849-а) и Вагнер не крие подкрепата си. В събитията той не участва, но след един обиск в квартирата му (докато маестро релетира в театъра) е принуден тайно да напусне родината си и с фалшив паспорт, уреден му от Ференц Лист, да замине за Цюрих. Без Мина. Тя е далеч от него и по "републиканските въпроси", тя мечае за спокойни дни и нощи.

В Швейцария Вагнер бързо забравя "обществените си увлечения" и се отдава на творчеството и живот. С паричната помощ на щедрия Ференц Лист той си купува скъпи дрехи и отпочва пътувания до този и онзи алпийски курорт, обикаля Италия, отива и до Париж. Там се сближава със знаменитата по онова време куртизанка Павия и решава да издои бла и говелението й към "бедния гений". И става така, че Павия, която живее в разкош от парите на най-богатите парижани, започва да подпомага "своя" Рихард Материално. (Тук Вагнер открива у себе си още една дарба - да подчинява околни-

ра, че маестро Вагнер се готви да отпътува с Джеси за Гърция, отпраща маестро да дири другаде обект за чувствата си. Завърнал се в Швейцария, среща стари познати от "революционното време", които го запознават с щедри ценители на музиката. Сред най-щедрите са Матилда и Ото Везендонк, с които се сближава през 1857 г. Матилда е надарена с чувствителна душа и трайна почит към изкуствата, пише стихове, свири добре на пиано. Съпругът й е богат фабрикант, високо образован при това, умеє да цени изкуствата. Обожава жена си. Семейство Везендонк обитава разкошна вила на живописния бряг на Цюрихското езеро и Рихард често им гостува. Свири им наброски от започнатите "Валкирия" и "Зигфрид", говори им за музиката на малцината "велики", които той признава, понякога им чете свои есета. Забелязва, че е възбудил у красивата дама нарастващ интерес към всичко, свързано с него. Вагнер става най-близкият приятел на семейство Везендонк и очарователната Матилда го обгръща с обожание. Така се ражда идеята й да му построят вила недалеч от тяхната и там срещу символичен наем той да живее и композира на тишина.

Младата Козима Франческа Гагтана Лист

те, за да ги използва.)
Но при него нищо не е трайно. Павия изчезва за седмица-две с някакъв крупен предприемач и Вагнер свършва парите. Какво да продаде, за да яде? Оперите му тук не ценят - знае го вече. Часовника, може би? След това се запознава с една млада и очарователна англичанка, която е чувала за неговата музика суперлативи от Дебюси и е готова да подпомогне изпадналия във финансово затруднение гений. Дамата се казва Джеси Лосът и е отседнала във френската столица с богатия си съпруг, който също обича оперното изкуство и театъра. Когато е до нея, Рихард усеща, че му никнат криле и е готов да полети.

Господи, той е възшебен! - възкликва често тя. И възшебен никът композира музика по нейни поетични творби - известни романси, наречени "Пет стихотворения за женски глас и пиано". Това никои композитор не го може.
Поглъната от изкуството му, Матилда неусетно се влюбва в маестро Вагнер. Дватамата вече не могат да изтърпат няколко

денна, без да се видят и затова си пишат. Писмата им са съдържани, но издават причината за вълненията им. Той я иска само за себе си, тя се колебає между любовта и дълга към семейството. Пред Матилда Вагнер реди тези свои разсъждения: "Музиката, както и любовта, е щастлива, свободна. Горко на глупака, горко на нищия сила да вземе онова, което се постига само доброволно".
Вагнер вече обича и друг освен себе си!
В това е убедена и Матилда, та разкрива любовта си към маестро пред съпруга си. Нещо повече - иска съгласието му да отсъства от брачното им легло. И го получава. (Какво модерно семейство в средата на XIX век!)
Но провидението не закъснява да се намеси: преди едно от редките си гостувания Мина Планер намира Вагнерово писмо до Матилда, озглавено "Утринна изповед". То завършва така: "Вземете цялата ми душа като утринен поздрав!" Обяснението на мъжа й, че между него и Матилда няма нищо повече освен уважение, не я успокоява. Мина на Вагнеровите думи не вярва и се среща с младата Везендонк. Матилда е дълбоко смутена от факта, че маестро Вагнер не е доверил на съпругата си истината за тяхната чувствена връзка. Ситуацията предизвиква скандал и семейство Везендонк се разделя с Вагнер. Ма-

Козима като съпруга на Вагнер

стречнат две очи, които по изразителност надмогат всички думи! Посрещатите (Козима и Ханс) ще го задържат в дома си няколко дни, през които Рихард и обожателката на неговата музика ще изразят по-родилата се тяхна взаимна симпатия: "Музиката, както и любовта, е щастлива, свободна. Горко на глупака, горко на нищия сила да вземе онова, което се постига само доброволно".
Нека не си мислим, че тези чувства са възникнали от нищото - за оперите на Вагнер в семейство Булов, се е говорело често и винаги с преклонение. Ференц е посрещал "изгнаника" във всички свои квартири и винаги е изразявал своята почит пред гения му.
Козима познава музиката на Вагнер и чрез съпруга си Ханс е най-верният (и най-проникновеният) му постоановчик и диригент. И нещо по-важно: Козима е наследница на своя именит баща и по музикален усет. Тя изживява Вагнеровите опери като творби на близък човек - говорим за душевно родство, което е по-силно от кръвното, защото отменя всички забрани. Козима вече често се улавя, че мисли за "клетника" и когато не слуша неговата музика. Козима не забравя, че Рихард (по-възрастен с 25 години от нея) вече често боледува и се нуждае от помощ. Тя намира помощници за страдащото му боледики и го лекува така, както би

Той приема Вагнер по всяко време и слуша запнал есетага му, които го забавляват не по-малко от оперите му. Повод музозина от биографите на композитора да окачествят отношенията им като "необичайно интимни", имайки предвид нетрадиционната сексуална ориентация на краля. Посочват и писмени обръщения на Луи към петдесетгодишния Рихард - "любими приятелю", "мили мой", останали "непочистени" от старателната Козима Вагнер след смъртта му.
Тук няма да навлизаме в подробностите на "особената" им връзка, но ще припомним, че младият крал през първите две години на царуването си е предоставял на своя любимец не само височайшето си внимание, но и държавната хазна. Всемогщият в Бавария веднага опрощава всички дългове на фаворита си и му отстъпва мюнхенския придворен театър, а когато се оказва, че сцената е тясна за грандиозните Вагнерови опери, Луи нарежда да бъде построен нов Вагнеров театър - също грандиозен. Съществява се един "каприз на което е по-силно от кръвното, защото отменя всички забрани. Козима вече често се улавя, че мисли за "клетника" и когато не слуша неговата музика. Козима не забравя, че Рихард (по-възрастен с 25 години от нея) вече често боледува и се нуждае от помощ. Тя намира помощници за страдащото му боледики и го лекува така, както би

Нама как Козима да не е знаела грандиозните идеи на своя любим. Имя именно пред нея той разгръща в детайли Страстите се успокояват

(Из подготвената за печат книга)

Що е то убеждение?

Тодор
КАНЕВ

Изналите парламентарни избори за 42-ро Народно събрание ясно показаха, че левите политики в платформите на политическите партии събраха по-голяма подкрепа и одобрение от десните политики, тъй като младите хора са леви по убеждение.

На мен лично като участник в изборния процес ми направи приятно впечатление това, че в листите попаднаха много млади хора - образовани, интелигентни, ерудирани и борещи се да прокарат позиция, че държавата трябва да заеме своята роля като регулатор, собственик и инвеститор на пазара.

Но между тях срещнах и млади хора, които защитаваха свободния пазар, тъй като най-вероятно са израснали в пазарната икономика на прехода. А в продължение на 24 години различни икономически институти, социолози, политолози и неправителствени организации отстояваха пред тях водещото място на икономическия либерализъм с основната му фундаментална теза за свободния пазар като саморегулиращ се механизъм, който не е зависим от външна намеса.

Независимо към коя група попадат младите, те общуват чрез социалните мрежи и интернет, а именно там аз наскоро открих, че в условията на икономическа криза библиотеките на Мичиганския и Станфордския университети са качили онлайн български издания

от началото на 19 век, които отстояваха тезите на марксизма, и това не е никак случайно, тъй като те са единствената алтернатива на неолибералния модел. Защо американските университети са качили тези български социалистически издания, а не някои от нашите унйверситети?

Докато сърфирате или общувате чрез социалните мрежи, аз ви моля да отворите един празен прозорец на вашия браузър и да напишете в него www.archive.org, и след като ви се появи страницата на търсене, да напишете повогвеме. След като се появят резултатите, то пред вас ще се отворят осем линка със списание "Ново време", които може да прочетете онлайн. Те са от периода 1897 г. до 1906 г. Много са интересни следните статии на Димитър Благоев:

- "Теория на политическото безсилие";
- "Диалектически материализъм и теория на познанието";
- "Пролетарий ли е народният учител";
- "Въпросът за изменението на убежденията - Що е убеждение? - Икономическа еволюция на убежденията";
- "До изборите и подир изборите - следствието от беззаконното управление на страната".

Вие лично може да прочетете и други статии

Димитър Благоев не е обикновено име от миналото, а автор на невероятни политически текстове

от списанието и ще установите, че те са твърде актуални и към днешно време. Можете да се запознаете и с други автори, които са сред първоапостоите на социализма, като Кръстьо Раковски, Никола Габровски, Иван Денчев и много други, както и с техните статии "Социализъм и частната собственост", "Пробуждане на българския пролетарий", "Партията и новият хоризонт". Които статии и автори през последните години останаха забравени.

Може да напишете в търсене на www.archive.org името на blagoev и ще се появят три линка, от които два са онлайн книги. Аз ви препоръчвам да прочетете "Социализъм и работническият въпрос в България", издадена през 1900 г. Основния въпрос, който задава Благоев в книгата, е "Има ли в България работнически въпрос?"

Като отговаря, че марксисткото учение се оправдава както по отношение на индустрията, а така също и към земеде-

лието. Концентрацията на капитал в едни съспитва дребните производители и търговци, като след време ги прави в наемни работници при именно тези, които са концентрирали капитала. Втората книга е "Принос към историята на социализма в България", издадена през 1906 година - чрез нея ще се запознаете с историята на социализма и историята на партията от самото ѝ основаване. Автор и на двете книги е Димитър Благоев.

Ако съм ви досадил и смятате, че това го знаете, то ви се извинявам, но все пак нека си припомним нашата социалистическа история, защото тези, които не помнят своята история, са осъдени да повтарят грешките си. Надявам се, че младите хора, които бяха в листите, ще продължат да участват активно както в партийния, така и в обществения живот и ще отстояват политиките, които са ни завещани от първоапостоите на социализма.

За доброволчеството! От един добровалец накратко

Лазарина БОНЕВА

Понятие: Добровалецът е човек, който полага безвъзмезден и безкористен труд в името на кауза, в която вярва.

Мотивация: Добровалецът е човек, който иска да промени света към по-добро, защото вижда голямата картина и взаимовръзките между хората в обществото и човечеството и природата. Той/тя не се задоволява да наблюдава, да клати глава или да бъде мълчеливо съпричастен - добровалецът действа!

Характеристика:
Да си добровалец е свободен избор!
Да си добровалец е житейски опит!
Да си добровалец е обществено отговорно!
Да си добровалец е приключение!
Да си добровалец е предизвикателство!
Да си добровалец означава да намериш нови приятели!

Кауза: Добровалци са необходими във всички сфери на обществения живот в България - Екология, Справяне с природни бедствия, Образование, Култура, Социални дейности,

Спорт и Политика. Обществото за добровалците: За съжаление в България доброволният труд в обществена полза не се радва на всеобщо одобрение и мненията

винаги са в двете крайности: за едни добровалците са "ангели на повикване", а за други - "будали".

Факти: Доказано е, че доброволческият общественополезен труд прави хората, които го практикуват, пощастливи и успели в живота. Добровалци са били Абрахам Линкълн, Барак Обама, Агата Кристи, Ела Фицджералд, Бен Франклин, Лейди Даяна, Елизабет Тейлър, Анджелина Джоли, Мадона и др.

Лично: Българското общество не се нуждае от криминални герои, а от строители и пазители на светли идеали и морални ценности, такива живеят във всеки един от нас, просто трябва да останат будни.

Аз съм на 27, юрист съм по професия и добровалец по призвание. Не знам кога и как започнах, но не съжалявам нито за секунда от живота си, прекарана като добровалец. Като добровалец видях невероятната красота на Българската природа, чистейки природните паркове.

Като добровалец се запознах с десетки талантливи български деца.

Като добровалец плаках, тръгвайки си от един дом за деца, лишени от родителски грижи.

Като добровалец имах мускулна треска от строителните работи по възстановяването на къщите, пострадали от земетресението в Пернишка област.

Като добровалец пътувах и живях в Полша, Унгария, Германия и Чехия, а тази година очаквам своята повикателна за Грузия или Палестина, където се надявам да работя с деца в неравностойно положение.

Добровалците спасяваме света, макар и с малки крачки, ако и ти го вярваш - стани добровалец!

Предсърдното мъждене не разкрива тайните си

Причина е за близо 1/3 от хоспитализациите за ритъмни нарушения

Сърцето бие неравномерно, най-често ускорено. Какво може да е това? Най-вероятно предсърдно мъждене (ПМ). То е най-често срещаният вид сърдечна аритмия. Това е хронично заболяване, което причинява невъзвратими промени в сърцето, води до сърдечна недостатъчност, влошава качеството на живота, влошава когнитивните функции на мозъка, посочва проф. д-р Светла Торбова.

Има различни

бугове

предсърдно мъждене: на пристъпи - аритмията се появява като пристъп и изчезва след броени часове или дни; продължаващо (персистиращо) - сърцето не може да се върне само към нормалния си ритъм, но чрез специални мерки той все пак може да се постигне и да се възстанови нормален ритъм; перманентно предсърдно мъждене, което не се повлиява от обичайните мерки.

Къде възниква проблемът? Сърцето разполага с 4 кухини - двете малки предсърдия и двете големи сърдечни камери. Между предсърдията и камерите има клапи, те служат като вентил, за да не навлиза кръвта в предсърдията. За да транспортират кръвта към камерите, предсърдията се свиват. Щом камерите са пълни, те изтласкват кръвта в кръвообращението. При ПМ този координиран процес е нарушен. Предсърдията не се свиват, а потрпяват с висока честота - 350-600 пъти в минута. По този начин се накърнява способността на камерите да помпят кръвта, а цялостната дейност на сърцето е нарушена.

рядко причината може да е хронична зависимост от алкохола и никотина. Най-честото обяснение е продължителното поддържане на високо кръвно. ПМ може да възникне на всеки етап от развитието на артериална хипертония, но зачестява с увеличаване на продължителността на заболяването, с по-лошия контрол и с напреднали увреждания на сърцето, с ранното стареене на сърцето и също

за образуването на тромби и повишава риска от инсулт, свързан с предсърдно мъждене.

Контролирането на кръвното налягане е основен начин за профилактиката на сърдечния инфаркт и мозъчния инсулт, категорична е проф. д-р Параскева Стаменова. Пациенти с ПМ имат 3 до 5 пъти по-висок риск за мозъчен инсулт спрямо лицата без ПМ. Около 30% от всички мозъчни инсулти протичат безсимптомно. Това са т.нар. неми инсулти. Голяма част от тях се дължат на безсимптомно ПМ.

ПМ е причина е за 30% от хоспитализациите за ритъмни нарушения.

Рискът от възникване на ПМ нараства с възрастта и при хора над 75 г. се среща при 1 от 10. ПМ се

лекува

с различни медикаменти, които нормализират сърдечната честота. Специални лекарства могат да забавят преда-

ването на импулсите в предсърдията и така да понижат сърдечния ритъм, се обяснява в статия, чиито консултант е проф. Томас Майнерц - директор на клиника и поликлиника за обща и интервенционална кардиология, Университетски център за сърцето в Хамбург. Към тези лекарства спадат бета-блокери, които се свързват с определени места в сърдечния мускул - бета-рецептори, и така повлияват на сърдечния ритъм. Блокери на калциевите канали като верапамил влияят по подобен начин. При трайни ритъмни смущения се прилагат и пейсмейкър, които подават необходимите електрически импулси, за да работи сърцето както трябва. Ако нито един от тези методи не помогне за трайно справяне с проблема, се прилага т.нар. катетърна аблация. Със специален тъък катетър се прониква през голям кръвоносен съд (най-често от бедрото) чак до сърцето. В повечето случаи се прегарят нервни окончания на белодробната вена в предсърдието. Особено важно е да се предотврати образуването на тромби, като за целта се използват съответните медикаменти.

КОГА КРЪВНОТО Е В НОРМА?

За нормално кръвно налягане се считат стойности до 120/80.

Между 120/80 и 139/89 се нарича "пред-хипертония".

Кръвно налягане от 140/90 или с по-високи стойности се определя като високо.

Първото число от стойността (т.нар. систолично кръвно налягане) съответства на налягането в артериите, докато сърцето се съкращава и изпомпва кръв в артериите. Второто число от стойността (т.нар. диастолно налягане) съответства на налягането в артериите, когато сърцето се отпуска след съкращението му. Диастолното налягане отразява най-ниското налягане, на което са изложени артериите.

Все повече млади хора са жертва на високото кръвно налягане

вете, което е характерно за хипертонията. Проучвания на Българската лига по хипертония за ПМ при високо кръвно сочат, че хипертоници на средна възраст 70 години са с честота на ПМ 4%, а хипертоници с висок сърдечносъдов риск са с честота на ПМ 19%.

Ако се случи при деца, причината е вроден дефект на сърцето. При около 16%, или всеки седми, от пациентите не може да бъде открита органична увреда като причина за предсърдно мъждене. Обикновено се съпровожда със

симптоми

като сърцебиене, усещане за тежест в гръдната област, умора, отпадналост и др. Те може да са от минимални, едва доловими оплаквания, до тежък световъртеж и сърдечна слабост. В 30% от случаите е възможно да протече безсимптомно, но

последствията

са същите. Нарушената по този начин функция на сърцето естествено води до намаляване на ефективната работа като помпа, в резултат на което в някои негови частии кръвотока е забавен или в застой. Това състояние допринася

По данни на Българската лига по хипертония постоянното високо кръвно налягане съпътства най-честите състояния при пациенти с предсърдно мъждене:

- ✓ 72% от мозъчните инсулти
- ✓ 82% от хроничните бъбречни заболявания
- ✓ 77% от захарния диабет
- ✓ 71% от сърдечна недостатъчност
- ✓ 73% от коронарно болните
- ✓ 62% с метаболитни заболявания

Прекаляването с мазната храна, алкохола и цигарите води до проблеми с кръвното и сърцето

Причините

за ПМ може да са различни. Рисков фактор за възникването му в 40% от случаите е наследствената обремененост, казва проф. Торбова. Най-често причината е сърдечна недостатъчност, високото кръвно и напредналата възраст. 6-10% от хората над 80 г. развиват смущения на сърдечния ритъм. Може да има увредени сърдечни клапи, заболяване на сърдечния мускул (кардиомиопатия), коронарна болест или хипертиреоидизъм (повишена функция на щитовидната жлеза). По-

здравния сайт Prevention. Учените превеждат няколко аргумента за това.

Столовете в офиса рядко се избират според индивидуалните особености, което рядко покачва риска от остеохондроза и трайни нарушения в осанката.

Голямото количество техника в малко пространство създава ефекта на т.нар. електрически смог -

електромагнитни лъчения, които влияят негативно на здравето.

На 1 кв. см от клавиатурата има средно 500 болезнетворни микроби, докато на същата площ от бюрото те са около 10. Липсата на достатъчно работно пространство за всеки работещ и преумората водят до поява на хроничен стрес и чувство на потиснатост.

Дори и парите, с които ни плащат, са не по-малко вредни - доказано е, че по тях има изключително много микроби, а и ние толкова рядко ги харчим за нещо, полезно за здравето, подчертават финландските учени. Като алтернатива те предлагат наложилата се в началото на кризата през 2008-2009 г. възможност за работата от дома.

Всеки втори смъртен акт в САЩ е фалшив

Почти половината от лекарите в САЩ признават, че в издадените от тях смъртни актове са записвали невярна причина за кончината на пациента. Шокиращите резултати са от проучване, проведено от Центъра по контрол и профилактика на заболяванията в САЩ. Анкетирани са били 521 лекари, на които е била гарантирана анонимност. 48,6% от анкетираните са заявили, че са записвали невярна причина за смъртта в смъртните актове. 78% от тях са се аргументирали с това, че установяването на истинските причини за смъртта в повечето случаи е било "твърде сложно". 33,3% заявяват, че винаги посочват в смъртния акт действителната причина за смъртта на пациента. 64,6% обаче са си признали, че в графата "причини за смъртта" обикновено записват рутинното "сърдечносъдово заболяване". Резултатите от изследване, проведено от Университета в Оксфорд, са още по-скандални - 97% от британските лекари признават, че поне един път са изписвали плацебо (безвреден препарат) вместо ефективни медикаменти.

Имунната система на жените остарява по-бавно

Жените живеят по-дълго от мъжете, защото имунната им система остарява по-бавно, показва ново проучване. Защитните сили на организма отслабват с годините, а нарастващата чувствителност на хората и развитието на болести съкращават живота. За целта на изследването са взети кръвни проби на 356 жени и мъже на възраст между 20 и 90 г. Изследвани били нивата на техните бели кръвни клетки и имунни молекули, наречени цитокини. И при двата пола броят на белите кръвни телца намалява с възрастта, като се наблюдават значителни различия между мъжете и жените. Температурата на спад е много по-бързо при силния пол, което значи, че имунната система на мъжете отслабва много по-рядко, причинявайки по-ранна смъртност.

Бум на прегледите за рак на гърдата в Украйна

Историята на холивудската звезда Анджелина Джоли застава много украинки да се замислят за своето здраве и да си направят преглед при маммограф. В клиниките и лабораториите ежедневно стотици жени си записват часове за преглед, съобщават украинските медици. Анджелина Джоли неотдавна е претърпяла двойна мастектомия. Решението за операцията е взето, след като анализите са показали, че шансът да се разболе от рак на гърдата достигат 87%. "При наследственост и положителни гени BRCA1 или BRCA2 решението за операция на млечните жлези е разумно, защото то намалява риска от заболяване от рак", коментира главният онкологичен хирург в министерството на здравеопазването Иван Смоланка. Джоли съобщил за операцията, за да покаже на хиляди жени, че изход има и те могат да живеят.

Учени обясняват защо е вредно да се работи в офис

Офисните помещения по правило се отопляват, охлаждаат и вентилират чрез климатични системи, които (особено при лоша поддръжка) стават източник на различни инфекциозни заболявания. Особено опасна е легионелата - причинител на опасен вид пневмония. Да се работи в офис е вредно за здравето, твърдят финландски учени, цитирани от

Тарзан

КОЙТО НЕ Е СТРАДАЛ, НЕ ЗНАЕ

Димитър БЕЖАНСКИ

Ужасно нещо е да си звезда. Който не е страдал - не знае! Говорил съм си с колеги-звезди... С Ричард Гиър, например. Или с Брад Пит.

И те се оплакват.
- Кофти работа, бе Мите! - викат. - Не можеш да излезеш на улицата, едни цигари единият - художникът! Веднага - камери, микрофони! Не знам дали ме разбираш!

Аз ли не ги разбирам?! Нали при мене беше същото! Изляза да си изхвърля боклука - ще ме смачкат! Камери, микрофони... Отида да си купя хляб - пак! Камери, микрофони, фотоапарати! Няма мира!

Ужасно е да си звезда! Даже по едно време се появиха и двама художници! Тоест, единият - художник, той рисува, а другият - скулптор, той пък вае! Вае ме как седа и си пия гроздовата в кварталната кръчма, а на мен направо ми севка глътката!

Какво ли не съм правил да се скрия! Слагам си тъмни очила! Пак ме разпознават! Слагам си руса перука! Няма спасение! Облякох едни скъсани дрехи, направих се на клошар... Излизам внимателно, оглеждам се, отивам до кофата за боклук и почвам да ровя в нея... И отново ме накракаха! Камери, микрофони, фотоапарати! Как ме познаха - не знам, но искат интервюта,

искат ми мнението по този въпрос, по она въпрос!

Ужасно нещо е да си звезда! Но в крайна сметка се свика. Свикаш с камерите, свикаш с микрофоните, свикаш с фотоапаратите. То ти става ежедневие.

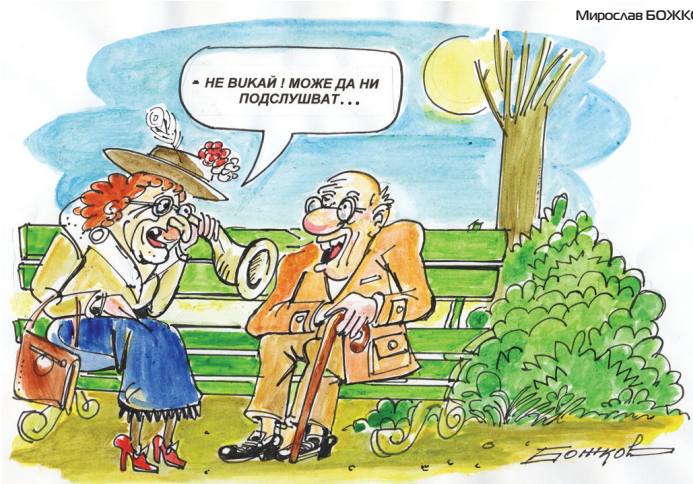
Днес обаче... Днес излизам, оглеждам се - няма камери, няма микрофони... Ония драмата - художникът и скулпторът - и тях ги няма... И в един момент, така, както ме дразнеха, така започнаха да ми липсват! Ай, стига, бе! Няма кой един въпрос да ти зададе! Няма кой едно интервюче да направи с тебе!

Върнах се вкъщи, турих черните очила, турих русата перука, пак излязох - пак нула внимание! Пак се върнах! Облякох клошарските дрехи! Е, няма внимание и няма! Прибрах се, легнах на диванчето, втрънчих се в тавана. Лежа и мисля.

- Кво ти е? - пита ме жена ми.
- Така и така... - казвам й. - Довчера бях звезда! Всички се интересуваха от мене! Интервюта, снимки... Днеска никой грам внимание не ми обръща!

- Ми естествено! - казва тя. - До вчера беше гласоподавател, ама избори те минаха! Сега защо да ти обръщат внимание!

Каза го и отиде в кухнята. А аз лежа на диванчето, гледам тавана и си мисля: "Дааа... Ужасно е да си гласоподавател! Който не е страдал - не знае!"

Мирослав БОЖКОВ

ТАКСИ

Иван БЕЛОВСКИ

Вдигат данъци и такси, плащам яко, като поп. Никой не ме пита - как съм, с изтънелия си джоб.

Такса смет плюс данък сгради, такса, парно, топломер. Всички такси, без пощата, правят ми живота чер.

Тези такси, хит са вече, прилошава ми от тях. Страх ме е с жената вечер, да не искат такса "грях".

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

МЪЖЕТЕ И ЖЕНИТЕ

Неотдавна бил открит магазин, в който жените можели да си изберат и да си купят мъж. На входа висяла табела с правилата на работата на магазина със следното съдържание:

1. Вие можете да посетите този магазин само веднъж.
2. В магазина има шест етажа, като качеството на мъжете се повишава с увеличаването на броя на етажите.
3. Можете да си избирате мъж от който и да е етаж и да се качвате на по-горен етаж.
4. Не се разрешава връщането на по-долен етаж.

Една жена решила да посети същия този "Магазин за мъже", за да си намери половинка.

След като прочела на входа на първия етаж табелата: "Мъже, които имат работа" - тя веднага се качила на втория етаж. Табелата на втория етаж гласяла: "Мъже, които имат работа и обичат децата". Жената отишла на третия. Там имало надпис: "Мъже с работа, обичащи деца и необикновено красиви". "Божичко!" - зарадвала се жената, но все пак се качила на четвъртия етаж. Там висяла табела: "Мъже с работа, които обичат деца, ослепително красиви и помагачи вкъщи".

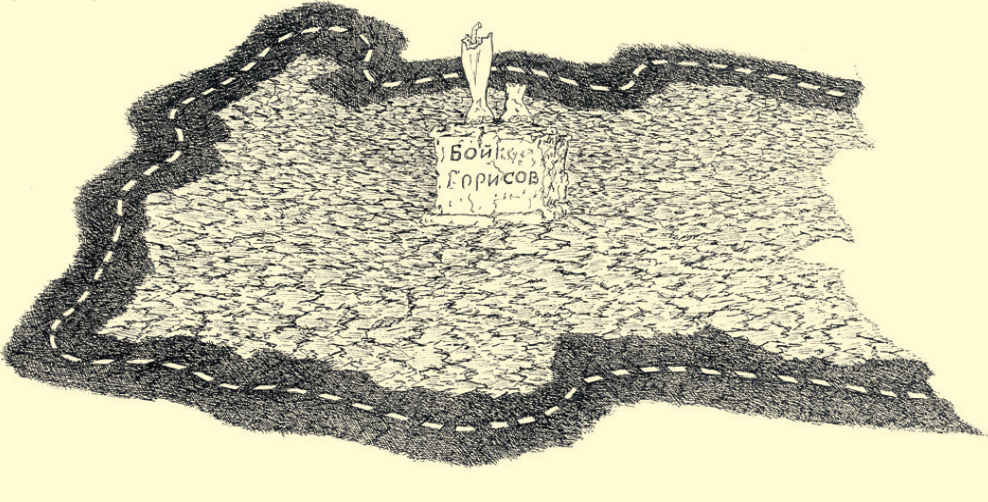
- Невероятно! - възкликнала жената. - Много ми е трудно да устоя! Но, произнасяйки това, тя все пак се качила на петия етаж. Надписът там бил: "Мъже, имащи работа, обичащи децата, с ослепителна красота, помагачи вкъщи и много романтични".

На жената много ѝ се приискало да остане на този етаж и да си избере половинка, но все пак се преборила с чувствата си и се качила на последния етаж. И на този етаж прочела надпис със следното съдържание: "Вие сте посетителка № 31 456 012, тук няма мъже, този етаж съществува само за да докаже за пореден път, че е невъзможно да се угоди на една жена. Благодарим ви, че посетихте нашия магазин!"

А точно срещу този магазин бил открит "Магазин за жени".

На първия етаж се предлагали жени, които обичат да правят секс. На втория - богати жени, обичащи да правят секс. А от третия до шестия етаж досега никой никога не се е качвал...

Юлиян ПЕТКОВ

СЛЕД ИЗБОРИТЕ, СРС-ТАТА И КОСТИНБРОД

Следизборни реформи

Чавдар ШИНОВ

Нас, от главна дирекция "Подбордюрно строителство", след всеки избори ни реформират! Шото все се оказваме неформизирана системата!

Значи, когато Костов дойде да спаси България, то се знае, веднага ни пратиха нов шеф, един Карапетков, човек на СДС. Предшният ни шеф си отиде неоценен и крайно огорчен. Шото беше успял да си приватизира само фабриката ни за паважни плочи и почивната станция в Обзор. Както и да уреди сина си да купи на безценица бетоновозите на дирекцията. Новоназначеният Карапетков незабавно запретна ръкави да ни реформира. То се знае - веднага смени името на дирекцията. Станахме "Център за европлощадно строителство". След това обявих навред по медиите, че главна цел на

реформата ще е европлощадното строителство да стане по-малко чакълеемо. За четири години новият ни шеф успя да си приватизира чрез подставени лица научния ни институт, завода за бордюри в Павликени, да уреди баджанак си с куп държавни поръчки и да изпрати жена си на работа в новия ни шурум в Лондон... Разбира се, щом царят взе властта, хвъркна от шефското място. Отиде си неразбран и огорчен! Главно от това, че не можа да си приватизира и складовите за базалтови плочи.

НДСВ изпрати за шеф г-жа Лукова. Тя заяви, че трябва спешно реформирате, шото идват европейски наказателни клаузи. Дирекцията бе наречена "Национална бордюрна агенция". С цел икономия на средства тя беше преместена от центъра на София в едни бараки на Околовръстното. Опразнената построи-

ка обявиха на търг, чийто условия бяха подредени така, че не можеше да не го спечели фирмата на мъжа на новата ни шефка. Реформирането продължи с ускорени темпове. За четирите години Лукова успя да уреди роднините да приватизират половината от предприятията ни, включително зоопарка със все носорога Гого, който, още в годините на тоталитаризма, закупахме от Танзания за детската градина на дирекцията ни с цел патриотичното възпитание на децата на пътнопаважниците.

Щом взе властта Тройната коалиция, веднага разкара предишната ни шефка и раздели агенцията на три департамента - "Валиране", "Асфалтиране" и "Фугозапълване", които захванаха да реформират системата. Нямахме новоназначен шеф и негови роднини, които да не получат правото да си привати-

зират или откраднат по нещо от това, дето все още беше останало...

Когато властта взе ГЕРБ, трите департамента спешно бяха обединени в холдинг "Бойкопаважно плоччополагане" и падна такава яко крадене, мъкнене и присвояване, че ушите да ти писнат. Само дето не започнаха и нас, тия, дето бяхме на все още на работа в предприятието, да захванат да ни приватизират и да ни обявяват за свои лични роби... Ей така, до вчера си бил свободен гражданин, но от днес си само един Чичо Том! Без колибата!

Добре, че народът се дигна и ги замете някъде по Баня ли, из магистралите ли, в зала "Армеец" ли, дявол знае къде... Сега, след тези избори, всички се питаме ще се появи ли някой нов реформатор да ни реформира или найсетне ще заработим на спокойствие и за общото благо?!

- Скъпа, обичаш ли ме?
- Да!
- Колко?
- Колкото дадеш!

Знаете ли, че:
Опитният продавач на дини може с едно опипване по главата на сина си да определи дали е готов за кандидат-студентския изпит.

Тенис новини:
"Григор Димитров сложи на колена Новак Джокович"

Само той може за една вечер да сложи на колена световните номер едно и при мъжете, и при жените в тениса...

Носталгия:
Помня времената, когато влизаш с пет лева в супер и излизаш с два килограма месо, две бутилки уиски, пет хляба, чувал с картофи, няколко кутии бонбони, кило сирене, пита кашкавал и литър мляко. А сега какво? Поставиха видеокameraи...

- Скъсах си панталона и жена ми така го заши - все едно никога не е бил късан!
- А моята така ми изглежда ризата - все едно никога не била гладена.

Седи си един в кръчмата още от обяд и пие. Към вечерта се опитва да стане, но... краката не го слушат.

- Келнер, кафе!
Келнерът носи кафето, пияният го изпива и пак опитва да стане, но не може...

- Келнер, още две кафета!
Келнерът донесе кафетата, пияният ги изпива и едвам-едвам става и с влачещи крака тръгва за вкъщи, прибира се и пада на леглото и заспива. Сутринта звъни телефона:

- Какво?
- Обаждат се келнерът от кръчмата, в която бяхте вчера.

- За какво?
- Ами не знам какво да правя с инвалидната ви количка...

Баща казва на синовете си:
- Момчета, знайте, че е много по-добре да се събудите до ужасно грозна гола жена, отколкото до красив гол мъж!

- Как да обикнете спорта?
- Обикновено с бира и чипс...

В чудния свят на мъжете:
Най-накрая излезе дългоочакваното ръководство "Как да разбереш една жена."

В десет тома...
Програмист звъни в библиотеката.
- Здравейте, Ваня там ли е?
- Тя е в архива.
- Разархивирайте я, моля. Трябва ми спешно!

Син пита баща си:
- Татко, вярно ли е, че има по света държави, в които младоженецът разбира коя е булката му чак след сватбата?
- Това е във всяка страна, синко...

Под прозорците на родилния дом:
- Мичеее! Кво стана?
- ЦСКА водят с 2:1, а аз още не съм родила!

Жена се кара на мъжа си:
- Защо, варно ли е, че има по света сутринта в шест часа?
- Какво? Нямам ли право да закусувам в семеен кръг?

В чудния свят на алкохолиците:
Двама пияници си говорят и единят казва на другия:
- Вчера пих толкова скъп коняк, че на сутринта ми беше жал да отида до тоалетната...

- Иванчо! Ела!
- Да, тате!
- Дошла е твоята класна. Изтичай и купи нещо за пиене... Чакай!... Госпожа Петрова, какво предпочитате - водка или

уиски със сода?
- Няма значение за мен, важното е Иванчо да се учи добре...

- Имате ли панди?
- Само китайски.

Стар, опитен продавач учи младеж как се работи:

- Идва при теб клиент и търси лак за мебели, а ти му даваш лак за мебели и препарат за почистване на стъкла. Той ще те попита за какво му е препаратът и ще каже, че не го иска, а ти ще му отговориш: "Ще си почистите мебелите, а стъклата мръсни ли ще оставите", и той ще го купи. Идва при теб втори клиент и търси препарат за чистене на стъкла, а ти му даваш още и лак за мебели. Той ще те попита за какво му е лак за мебели и ще каже, че не го иска, а ти ще му отговориш: "Ще си почистите стъклата, а мебелите мръсни ли ще оставите", и той ще го купи. Ето така имаме оборот и надницата ти се увеличава. Разбра ли?

- Разбрах!
На следващия ден младежът стои на щанда, приближава се девойка и го пита:
- Имате ли дамски превръзки, моля?
Младежът ѝ дава дамски превръзки и

парка.
- Мила - казва той, - искам да ми разкажеш за всички твои гаджета, които си имала преди мен.
- Не мога, скъпи, обещах съм на мама, че ще се прибера преди полунощ...

Шеф към кандидат за работа:
- В началото ще ви плащаме по сто и двадесет лева на месец, а по-нататък повече.
- Ами ще дойда тогава по-нататък.

Малки хитрини:
Ако сте се загубили в гората, а нямате компас под ръка, изчакайте есента - птиците отлитат на юг.

Занимателна политика:
Четиридесет и пет години ни ръководеше една партия, хлябът струваше тридесет стотинки, билетът за градския транспорт шест стотинки, киселото мляко двадесет и три стотинки, а олиото един лев. Минаха двадесет години и сега има много партии, но хлябът струва над един лев, билетът за градския един лев, киселото мляко над седемдесет стотинки, а олиото три лева. Извод: по-евтино е да издържаш един паразит, отколкото

- Мислех, че ти харесва всичко тъпо.
- Защо така реши?
- Ми нали гласува за Бойко...

Знаете ли, че:
Нищо не спомага така за развитието на банковото дело, както глупациите.

Полов живот:
Всички жени мечтаят за мил и нежен любовник. За съжаление, милите и нежни мъже вече си имат любовници.

Жена към мъжа си:
- Скъпи, както ме посъветва, аз говорих с нашата дъщеря за любовта и секса, нали скоро става на шестнадесет години.
- Е, и?
- Горя от нетърпение да опитам всичко, за което тя говори!

Син пита баща си:
- А как разговорът змизне?
Бащата поглежда тъщата:
- Защо мъльчиш? Детето се интересува!

- Вчера любовницата започна да ми разказва виц в леглото и в този момент си дойде мъжа ѝ?
- И какво?
- Трябваше да започне да го разказва отначало.

Драма:
Дълго търсих идеалната жена, а накрая тъкмо я намерих, и се оказа, че тя търси идеалния мъж.

- Защо на всички говориш, че си се оженил за мен само заради голямата зестра? Като нищо такова нямаше!
- Трябваше някак да се оправдая пред хората!

- Защо така: на карти винаги печелиш, а от лотарията никога?
- Щях да печеля и в лотарията, но не ми дават аз да раздавам картите...

Мутра си купила японски автомобил с десен волан. На другия ден колегите го питат:
- Тиква, как е новата кола, бе?
- Колата е супер, всичко си има... Само един проблем имам... Когато пльвам през прозореца, все уцелвам жената...

- Отче, аз наистина мисля, че вода праведен живот - не пия, не хойкам, не ходя по жени... Освен това всяка вечер си лягам в 10 часа и всяка неделя ходя на служба. Не съм ли прав?
- Прав си, сине мой, но дали това ще продължи и след като излезеш от затвора?

Телефонно обаждане през нощта:
- Ако не намалите или спрете музиката, ще извикам полицията!
- Ако не ви харесва, отидете в друг квартал.
- Аз се обаждам от друг квартал!

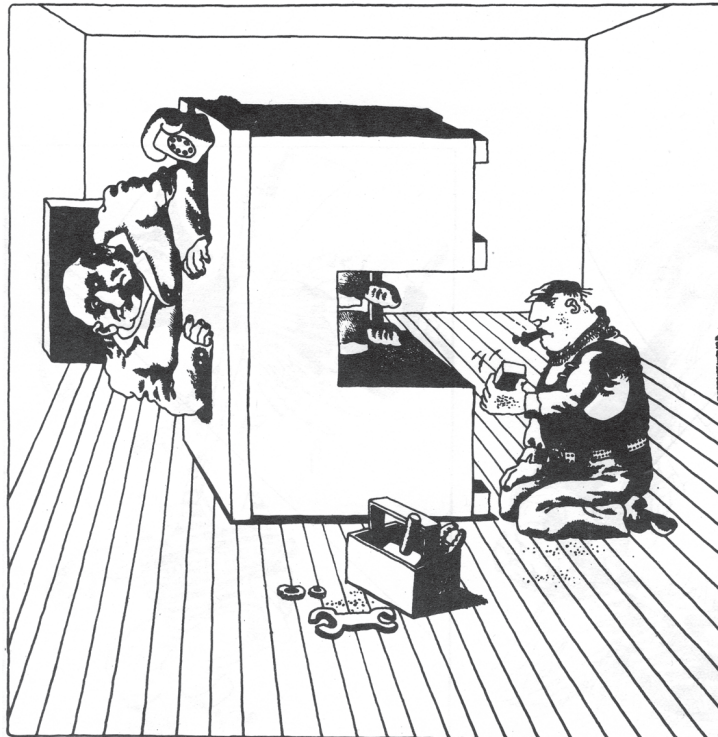
Жена се обажда на дърводелца:
- Помогнете, моя мъж иска да свърши със себе си!!!
- Тогава не звънете на мен, а на полицията!
- Разберете ме, прозорецът е зял, помогнете му да го отвори!

Стар banker прави предложение на млада фотомоделка.
Тя му казва:
- Имам няколко условия.
- За теб, любов моя, каквото поискаш!

- Вас, bankerите, много ви стрелят, не искам да остана млада вдовица.
- Добре, ще се застраховам за петдесет милиона долара!
- А къде ще живеете?
- Триетажен апартамент в Лозенец, вила в Ница, бунгало в Сен Тропе: където пожелаеш.
- А сега, третото и най-важното: искам да правя любов всеки ден!
- Никакъв проблем: запиши ме за четвъртък.

Еврокласици

Татяна СЕРГИЕНКО - РУСИЯ

РЕМОТ НА КАБИНЕТА

още лак за мебели и препарат за чистене на стъкла. Девойката пита удивена:
- Това за какво ми е, не го искам?!
Младежът отвръща:
- Така няколко дни няма да правите секс, поне вкъщи да ви е чисто!

- Как може да се биеш, като носиш очила?
- В началото внимателно гледам, а после бия по памет.

Иванчо пита:
- Тате, а нас ще ни засегне ли финансовата криза?
- Не, сине. Финансовата криза ще засегне тези, които имат финанси.

Модерни времена:
- Защо в рока има толкова направления?
- Зависи в коя банда какъв наркотик употребяват...

Студент е на изпит. Професора:
- Как се казвате?
- Иван Петров!
- Защо толкова се радвате?
- Вече отговорих на един въпрос!

- Мръсник! Отново по време на секс ме нарече Кети!
- Ами тъмно е...

Влюбена двойка се срещат по обяд в

да храниш десетки...

На входа на рая идват при Свети Петър три мъже. Свети Петър пита първия:

- Женен ли си?
- Ох, женен...
- Тогава си за рая.

Пита втория:
- Женен ли си?
- Ох-ох, женен...
- Тогава си за рая.
Пита третия:
- Женен ли си?
- Ох-ох-ох, три пъти се жених...
- Тогава си за ада!
- Но защо?
- Раят е за мъченици, а не за идиоти.

В чудния свят на скачачите:
Състезателят по скокове във вода, който забравя да си стегне добре банските, не успя да спечели първо място, но пък взе наградата на публиката.

Доктор казва на пациентка:
- Напълно ще оздравеете, ако спрете да свирите на пиано.
След като си тръгнала пациентката, сестрата пита доктора:
- Докторе, а каква е връзката между пианото и болестта ѝ?
- Живее етаж над мен.

Жена се кара на мъжа си:
- Всичките ножове са ни тъпи.

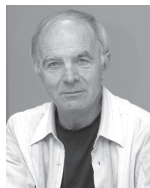

СЪБОТА 18 МАЙ 2013. БРОЙ 113

От редактора

Български награди с чужди имена

Борис ДАНКОВ

Давам си сметка за риска да бъда обвинен в ретроградност и кой знае какви други крайни "прегрешения" покрай моето несъгласие с името "Аскеер" на престижната театрална награда. Но то не е нито единствено, нито някакво изключение от "общото правило". В резултат на голямото ни "отбаряне към света" и латиноезичната инвазия българският език беше "обогатен" не само с огромен брой чуждици (около 5000), но и с множество чужди названия. Сред тях особено място заемат имената на пръкналите се като гъби след гъжд награди и отличия, призове, поощрения и какви ли не още духовни и материални стимули. Нещо, в което няма нищо лошо. Тъкмо обратното и напротив.

Вярно е, че сред тези имена се срещат такива, които си имат своето историческо и историко-културно обяснение и оправдание. Както е например с международната литературна награда "Балканика", която е учредена по иници-

атива на няколко балкански държави. Вече националната литературна награда "Елиас Канети" обяснява не само признанието и преклонението ни пред големия австрийски писател нобелист от еврейски произход, но и припомнянето на неговия "български корен". Щом сме решили традиционните празници на изкуствата в Созопол да се казват "Аполония", няма да има нищо неестествено и наградите да се наричат така. Но престижният приз на празниците да се кръсти "Аполон Токсофорос" - това вече си е чиста проба снобария. "Хеликон" е традиционната литературна награда, която връчва едноименното издателство. Добре, но в тази нашенска склонност да именуваме наградите си с оригинални чужди имена не издържа названието "София: Поетики" на най-новия конкурс за "публична поезия". Не може ли гръцкото "Поетики" да бъде заменено с някое благозвучно и красиво българско название.

Покрай названието на приза "Аскеер" се сблъсках с репликата на Теги Москов, че сме избрали за наградата "Икар" името на "неуспял човек", докато за актьора Юрий Ангелов то се асоциира направо с... автотбус "Икарус".

Хубаво, звучно име - добре, но нека да е българско! Достатъчно сме маймунист-вали!

КИНОФЕСТИВАЛ

Мария Статулова с приза „Златна липа“ за цялостно творчество

Актрисата Мария Статулова първа ще получи почетната "Златна липа" за цялостно творчество - голямата награда на новия международен кинофестивал у нас, събщи БТА.

Тридесет филма от 14 европейски страни, между които и продукции, номинирани за "Оскар", са в афиша на фестивала "Златната липа", който започва на 1 юни в Стара Загора. По червенция килим пред Операта ще дефилират актьори, сред които се очаква да бъдат Любо Чаталов, Мартина Вачкова, Стефан Вълдобрев, Стефана Янорова, Христо Мутафчиев. След церемонията за откриването публиката ще гледа италианския хит "Доброто общество" с Джанкарло Джанини и Мария Грация Кучиола. На фестивала ще има конкурсна и съвместваща програма, както и секция, в която ще бъде представено националното ни кино. Пржекции са в операта и в библиотеката.

Между родните и грални филми в програмата са два с участието на Велко Кънев - "Още нещо за любовта" на Магдалена Ралчева и "Миграцията на палатката" на Людмила Тодорова, "Чужденецът" на Ники Илиев, "Стъклената река" на Станимир Трифонов. Филмът за любовта на Яворов и Мина на Уляна Матева - "Тя, мина. Мина", "Който тръзнал е сам" и "Аз съм домашен ученик" на Ралица Димитрова са част от българските документални и късометражни продукции. "Леки момичета", "Животът на дружите", "Войната свърши", "Пионери" са сред избраните заглавия в съвместващата програма.

ИЗЛОЖБА

Непоказвани картини на Стоян Сотиров в „София прес“

Изложбата на Стоян Сотиров, която ще бъде открита на 21 май до 20 юни в галерия-книжарница "София прес", е посветена на 110-годишнината от рождението на художника. Идеята е да се покажат малко известни и напълно неизвестни работи на художника в областта на живописата и рисунката. Стоян Сотиров е познат предимно със своите голямоформатни, често политически ангажирани творби. Тази визия за художника е подкрепена от интерпретативно поле, създадено през 60-те и 70-те г., което акцентираше основно върху идеологически послувати, посочва кураторът на изложбата Борис Данаилов.

Самият художник и неговото творчество трудно се побират в рамките на тези години и това не минава без кон-

фликти. В изкуството на Сотиров има продължителна пауза (между 1940-1960 г.), в която той не показва, а и не работи толкова интензивно в областта на живописата. Освен запълването на този малко известен период от живота на художника, експозицията вади и непоказвани камерни произведения - рисунки и живопис, които представят продукцията на Стоян Сотиров като многопосочен, притежаващ всички възможни измерения и колебания творчески път.

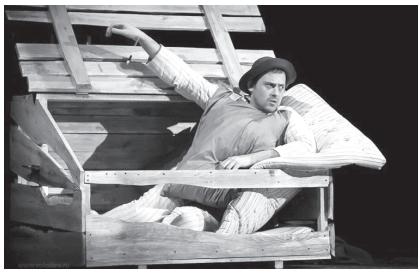
СПЕКТАКЪЛ

Липецкият театър гостува на Сатирата

Липецкият държавен академичен театър "Лев Толстой" гостува днес от 19.30 ч. в Сатиричния театър с "Полковникът птица" от Христо Бойчев. Постановка Сергей Бобровски, научи ДУМА от Ина Шкарова от Сатиричния театър. Участват Емин Мамегов, Вячеслав Михеев, Владимир Борисов, Андрей Литвинов, Александър Скачков,

Максим Дмитроченков, Дмитрий Ключников, Егор Корнев. Спектакълът ще бъде с превод на български. Цени на билетите - 8, 10 и 12 лв. Пиесата "Полковникът птица" е поставена в повече от 40 страни. Сюжетът се основава на реална история. Под режисурата на Сергей Бобровски зрителите ще станат свидетели на зрелищен спектакъл с многобройни специални ефекти. На сцената летят птици, стелят се купести облаци, летат се водни и съствят парни нато в руска баня. Зад яркостта, експресивността на сценичния език и количността в постановката прозира пътно-философската мисъл, че всички имаме право на свое място в този живот, че никой няма право да съди кое е право и кое криво, бяло и черно, нормално и лудост.

"Полковникът птица" е включен във Фонда на културното наследство на Русия. Порталът е създаден от Министерството на културата на Русия, където за историята ще останат видеозаписите на най-добрите руски театрални постановки. Спектакълът е заснет с 8 камери на 1 април и ще може да се гледа онлайн от 1 юни след монтажа на видеоматериала.

Сцена от постановката "Полковникът птица"

ЛАУРЕАТИ

Две цигулки за талантите Кристина Георгиева и Мартин Зайранов

Първият международен конкурс "Vitam inspirare" ("Да вдъхнеш душа"), организиран от фондация "Америка за България" и "Фортусимо фест", раздаде награди на официална церемония в Музикалното училище "Любомир Пипков" - София. От допуснатите 14 участници от цяла България се явиха 13. Пролушванята бяха проведени пред авторитетно жури в състав - Веселин Пантелеев-Ешкенази, Риц Ивата, лютиер, Холандия, и гирингентът Максим Ешкенази. Наградите са две изключителни цигулки, произведени от Ивата. Копие на "Гуарнери дел Джезу" от 2001 г. бе връчено на Кристина Георгиева, на 12 години, възпитанка на НМУ "А. Пипков", а копие на цигулка "Гуарнери

лютиера Риц Ивата, който, впечатлен от качествата на младите цигулари, без колебание заяви желанието си да дари за ползване още един инструмент. Журито определи той да бъде за Слаба Атанасова, на 16 години, ученичка в Музикалното училище, научи ДУМА от Ростислава Генчева, директорка на "Фортусимо фест".

П О Е З И Я

Нови стихове от Йордан Милев

Отшелник

Събудих се - ...
И трябва да си ходя!
Преплитат пътищата прежда
от кукувици, Слънце и Земя,
и Океана Тих -
обърнато небе,
удавило съзвездия от Богове
и думи.

Сърцето ми пулсира -
да вървя,
натам... към моята Итака:
към моя вековечен край,
където
без кораб на брега
Все още Ной ме чака.

И всеки ден...
След Слънцето -
във празник или делник -
опиянен от вчерашен и от днес.
Макар и без самар -
отшелник,
понесъл на гърба си Еберест!

Откога

Откога не съм те виждал - може би от век -
или от мига, когато с шепот мек
часовете се стаиха приглушени
от млчанието на смъртта, от твоите очи
зелени.

Всеки ден без теб - ми заприлича на познато
време, спряло да тече край мен; на лято,
спуснало от най-добрия клоан на своя шатър
някаква шишарка там, измъчена за вятър,
който може да я грабне и навред да я разсее...
През нощта дочух да си шептя: къде е
този дом край боровите, пълен с тишина и мил
с твоя поглед, който като хлорофил
пие черната боя на цялата Вселена
и света над мене зазорява в светлина зелена.

Балкон

Тъжен, вечерен балкон.
Палуба, но избън борда.
В сън протегната ръка.
На тристаен хор акорда.

В тясното небе - луна.
Глътка въздух за сърцето.
Остров, стъпил на брега.
И въздишка край пердето.

В полет вдигнато крило,
никога не отлетяло.
Сред саксии и цветя -
поглед от мушката бяло.

Или не - гъга след гъжж,
във деня прорасъл корен...
Кой, защо го посади
до прозореца затворен!

Може и да е гнездо,
щом криле отпусне зграча.
Или пък да има дом
за гъжда, когато плаче.

Вътре - смях, сълзи... А вън
нова крачка за душата...
Тъжен, вечерен балкон,
със звезди на перилата.

Кон

Този кон не иска да си иде: той е
от времето по-стар и е по-млад
от кукуригането сутрин.

Искрят подковите му в мен,
а подир тях се вдигат
облаци от перушина,
това е светлината на деня,
която призори като ветрило
издухва тишината от ъглите на света.

Той вее своята опашка знаме
и луд се носи из ливадите на моя сън.
В прозореца ми не останаха стъкла
от незовите стъпки с гъж железен.
А щом изцбили - антените
на циркналите му уши
спокойно препредават
на миналото песента.

Татко, събуди се!
Да идем на пазара в Бяла Слатина
и между гората от рога
на крави и волове -
да му купим еш.

Кумовата слама

Отдалечен, и след умора,
притихнал кротко
и заспал -
започвам да сънувам хора,
с които дълго съм живял.

Събрани в мен -
накуп, по двама,
ала реални до един -
въртят се в Кумовата слама
на моя сънен Космос син.

Подир такива кинонощи,
страхувам се да позвъня,
да чуя
живи ли са още,
или са само светлина.

Един - комета опашката,
а друг -
звезда във Орион,
залутани по небесата
на своя втори божи дом.

Така е,
изтървал въжето,
привързвало те нощ и ден,
за живия живот - където
си бил, живял или роден!

Полет

С душа, завързана на възел
И самолет над Санта Фе
помолих Бог
за глътка въздух,
че бе горчиво моето кафе,
когато долу
под звездите
с горчилки не една живях -
и в радостите,
и в бедите, -
със смях през сълзи
и сълзи през смях...

Поща

Пощенската кутия мълчи.
Никой на никого не пише.
Сякаш Господ
притваря очи
и ми пише писмото свише.

Ала нека все още го бави,
като мъдър
и свят раздавач -
малко време да ми остави,
кога с радост, гругаде с плач.

В двора раснат отровни върби.
Вече съм се превил на въпрос.
Тъжно е
да си слон без зъби,
в Брега на Слоновата кост!

ИОРДАН МИЛЕВ е
роден в с. Алтимир,
Врачанско. Завършва
Филологическия факултет
на СУ "Св. Климент
Охридски", след което
специализира източни
култури в Ташкент,
Техеран, Делхи и
Манила. Работи в
Радио София, сп. "Пламяк",
дълги години е главен
редактор на издателство
"Народна младеж".
Участва активно в
Асоциацията на писателите
от Азия и Африка. Има
издадени над 20 поетични
и пътеписни книги, сред
които "Хора и пустини"
(1973), "Под покрива на
света" (1981), "Неизвестни
брегове" (1982), "Източно-
западен диван" (2002),
"Вечният сезон" (2009)
и др. Негови стихове са
превеждани на английски,
хинди, арабски, фарси,
руски, казахски, чешки
и др. езици. В момента
живее в САЩ. Неотдавна
известният поет и преводач
навърши 80. Да си жив и
здрав, писателю!

Черно фламинго

Жасмини. Палми. Плаж.
Агамово ребро.
Солени думи шепне океана.
От Флорида едничко ми
остана на черното фламинго
бялото перо.

Видях от динозаври стъпки - ями.
Зад мене се катерят
шерпите без жал.
Един от хилядите Буди
на Непал сеги от месеци
в нирвана сред дома ми.

Недостижим, със сребърен
калак, Килиманджаро
над небето свети.
Приличам там на
гребните аети, през
времето пренесли шепта
сняг.

Изгарях дълго по земята
в цявят зелен, люлях се
неведнъж на земетръси.
И досега не знам какво
ли търси, сърцето ми -
в самия кратер на Аген!

Да бъдеш или не? На втора
глуха се е притулил
наговорора и до днес.
Дали не се затрих за
тоя дето духа, или се
разпилявах за едната
чест?

Туй е въпросът... Във
Античния театър - и там
завършва всичко зле
или с добро. Остава само
да си правя вятър на
черното фламинго с
бялото перо.

Повече толкова

И какво, ако вече не
няма! До два метра в
земята зарит. Нищо ново
в това, не е грама с
един кръст, не така
знаменит.

За какво да се прави
и помен! Много тъжен е
късният плач. Ще се
върща към теб всеки
спомен, като малко
избързал палач.

Деветини. По-натам...
панихуда. Млад босилек
от тамян, одимен. По-
добре и откъд да те
видя, че живееш все
още за мен.

Всичко с теб бе
Вселена огромна. Много
пъти повтарях с елей:
Повече толкова от мене
живей, отколкото мога
да те запомня!

Сенки

Люлее ме нощта,
сред сънища неуловими,
богат от самота
и беден от звездите,
които утринта
ще ми отнеме
в погледа на светлината.

Какви са тези сенки-непознати,
готови за прегръдка...
Но погал ръце -
загребват гланите ми
само мрак. И други
светове, с необясними
чувства.

Усецам, че сред тях
съм скитал вчера,
навярно ще ги
разгадая днес...
А утре - утре
ще съм някъде -
в друг свят,
наречен може би
от Бог - Вселена!

Аскеер - що за странно названиее?

Ако името на емблематичната театрална награда беше шеговитата реплика към американския „Оскар“, тя едва ли щеше да е особено уместна...

Борис ДАНКОВ

Вече години наред това театрално отличие бунди духовете на културната ни общественост и медиите. Охо-о, станал е носител на „Аскеер“... Ехе-е, получил е за втори (трети път) „Аскеер“ - това са реплики от лексикона на театралната ни гилдия, които предизвикват респект и уважение. Пък и не само в тези среди. С времето този популярен приз си е спечелил достатъчна известност. Всяка година около раздаването на „Аскеерите“ се вихрят страсти и вълнения, емоции. Пък понякога дори и интриги, както е около всяка по-голяма награда почти навсякъде по света.

Така досега в прогледане на повече от 20 години, откакто съществува тази авторитетна премия, са били „ощастливени“ над 150 артисти, режисьори и драматурзи, композитори и сценографи; близо 50 театъра. Почти няма известен български театрален творец, който да не е отличен с престижната награда. И едва ли ще е пресилено, ако се каже, че този популярен приз е станал еталон за престиж и признание не само в театралните ни среди.

Какво означава това име?

Ако надгърнем в интернет, ще разберем, че това странно названиее се е родило съвсем спонтанно и едва ли не случайно. „Кръстниците“ на емблематичната награда разказват как в далечната 1991 година „група колеги“ от театър „Българска армия“, водени от своето „самопронично“ чувство за хумор на учредители“, са измислили названието на наградата „Аскеер“: източникът бил очевиден, майтапът- също?! По-нататък следват обяснения около регламента, критериите, „уникалността“ на журито, номинациите и „универсализирането“ на наградите „Аскеер“. Включително и... „бъдещото развитие на тази най-престижна наша театрална награда“. От историческата справка за появата и утвърждаването на „Аскеер“ се разбира, че нейните „отци основатели“ в известна степен дори са били изненадани от „нейния ефект“ и натрупания „емпиричен материал“. От статистиката, свързана с връчването на наградата до 2010 г., става ясно, че двама души са получавали „Аскеер“ по 5 пъти; 4 - по 4 пъти; 3 - по 3 пъти; 30 - по 2 пъти; 116 - веднъж. Любопитно е, че дори сънователите на наградата и председател на Академията за връчване на „Аскеер“ Ми-

лен Миланов е бил награден с нея два пъти.

Самият председател е неуморният двигател

на наградата от нейното учредяване до ден-днешен. Първо той има зад себе си огромен опит като актьор и режисьор, театрал. Започнал е като асистент-режисьор на Любен Гроис. Има зад гърба си десетки роли в различни спектакли, като се започне от сцената на Пловдивския театър, мина се през Армията и се свърши с кино. Не десетки, а един господ знае колко роли, като се тръгне от Поета, Лекаря, Анархиста, Пожарникаря в „Дървеница“ от В. Маяковски и се продължи през Вестителя в „Медея“ от Еврипид, Леоне в „Мадам Бовари“, Борачио в „Много шум за нищо“, Суркала в „Господин Пунтила и неговият слуга Мати“, Пастира във „В очакване на Гого“, Петър в „Опум за летеене“ от Радичков, Коле в „Метеор“ от Дюрнемат, Искрия Мачев в „Да отвориш рана“ от Боян Папазов, и се свърши с Климент Божков в „Стъклен дом“... То не са роли, а цяла театрална енциклопедия. Освен като създател и двигател на „Аскеер“, Милен Миланов е съновател на Сдружението за защита на авторските и сродни права на артистите в България „Артистаутор“, на фондация „Манфред Вьорнер“, член е на УС на Атлантическия клуб, национален координатор на посещенията на папа Йоан-Павел II в България през 2002 година, съновател на фондация „Крикор Азярян“. Носител е на десетки национални и международни награди и отличия, сред които награда за актьорско майсторство от VI-ия Национален преглед на българската драма и театър през 1979 г. за ролята на Еньо-Теофил монахът в „Антихрист“ по Емилиан Станев; Златна значка за цялостен принос в развитието на театралното изкуство на САБ (2000), Златен плакет и Почетна грамота от папа Йоан-Павел II и др. Както се казва, когато фактите говорят и боговете млчат.

Излишно е обаче всякакво табу

около названието на наградата „Аскеер“, което в немалка степен е една недомислица, колкото и да ни внушават нейните „кръстници“, че е резултат от случаен изблик на „самопронично“ чувство за хумор. Защото ако става реч за някакъв каламбур с американските „Оскар“, той е доста неуместен. Нали все пак има някакъв авторски права. Осче по-непозе ще е

РИСУНКА АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

МНЕНИЯ ОТ ИНТЕРНЕТ ФОРУМА:

СПАРТАК:

Някой ще напомни ли КОЙ измисли толкова турско наименование на тази награда „АСКЕЕР“. Или насила трябва да живяваме с турските думи, така, както го правим и с английските, което извєни продажници наричат **ОБОГАТЯВАНЕ** на българския език. В същия ред на друга престижна награда можем да сложим наименованието „башибузук“, „гервиш“ или друго.

STRIKE EAGLE:

Дервиш е добро предложение.

GOGEN:

Не помня вече кой полуцигот измисли това име на наградите. Но че е турско дѳе мнения няма. А пък е и близко го Оскар.

SV SOFIA:

Мисля, че „Аскеер“ е пародия, контаминация от „Оскар“ и „Аскер“ (понеже в Театъра на армията). Но не съм съвсем сигурна, това са си мои предположения. Звучи ми напълно в духа на 90-те понеже.

да изведем названието „Аскеер“ от турската дума аскер (asker), войник, войска (виж Речник на чуждите думи, стр. 75), защото това би означавало, че Министерството на отбраната на България връчва театрална награда... турско названиее (!!!) Нали все пак субсидията за „Аскеер“ идва от МО? Или от Министерството на културата, чийто министър до неотдавна беше г-н Вежди Рашидов? Както се казва, дори и да е така - все тая.

По-странно от самото название

е друго, че досега никой не се е сетил да запита кой е авторът на този майтап с тази толкова авторитетна българска театрална награда. Ако е Милен Миланов, можем да отпадем тази идея на неговите „атлантически пристрастия“. А ако е някой друг, бихме могли да допуснем, че ексцентричното понятие е резултат от „самопронично“ чувство за хумор на неговите създатели. Както се казва в подобни случаи - ега ти майтапа, ега ти оригиналното мислене!

Единственият чобек от театралната гилдия, който досега е забелязал конфузията с чуждоезичното име на „Аскеер“, е артистът от Бургаския драматичен театър „Агрияна Бугебска“ Юрий Ангелов, който в интервю за медиите недвусмислено заявява: „Винаги съм се възмущавал даже от самото име „Аскеер“, измислено по подобие на „Оскар“. Това е подигравка, първо, с българските войници, които са проявявали чудеса от храброст и не са дали да падне в плен нищо едно бойно знаме. Обиждаме малката армия, която в Балканската война побеждава турската армия. Защо да не го кръстим тогава солдат? Второ, с турската армия, която е владеела половината свят по време на Османската империя. Така ли не се измисли по-хубаво наименование за този приз?! Що за скудоумие е това, което прогължава?“

Но се получава нещо много странно - едно недомислие, като название на най-авторитетната българска театрална награда, вече години наред кръжи в културното ни пространство. И става така, че авторитетни, големи български артисти и театри, талантливи драматурзи и какви ли не още, са приемали (и прогължават да приемат) този приз едва ли не като височайше благоволение, без някой да се е досетил, че самото име на наградата „Аскеер“ е ни повече, ни по-малко от едно нелепо подражание или странна пародия, чиято препратка към българската история е не само унизителна, но и абсурдна от всяка гледна точка.

А ако трябва да се търси автентичното българско име на тази авторитетна театрална награда, тя би могла да носи названието „Боляр“, „Багатур“, „Чигот“, „Ватах“ или нещо подобно. Но „Аскеер“ или „Аскер“, то си е все едно да леедем възхищение към турския аскер. От какъв зор и по какъв повод?

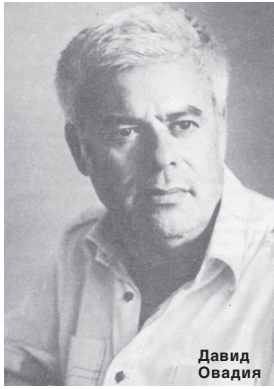
Колкото до „Оскар“ или „Oscars“, то си е работа на Американската филмова академия. Ауге да не се опитваме да ги настигаме американците, както някога пеше Тодор Колев. Пък и защо ли да ги настигаме, когато отбявна сме ги изпреварили, ако не по друго, то поне по възрастта на нашата държава. Така ли е, г-н Миланов, или не е така?

Ауге сега да влязат пак „Аскерите“, а пък догодина да помислим сериозно за „бъдещото развитие на тази най-престижна наша театрална награда“. Струва си.

Паметен „Аскеер“ дори за... Българската национална телевизия, която е направила немалко за медийния пиар на наградата

Давид
Овадия

Найден ВЪЛЧЕВ

1.

С Давид Овадия, който сега щеше да навърши 90 години, се познаваме от студентско време, около 1947-1948 г., когато всяка седмица се събирахме в литературния кръжок "Васил Воденичарски". Върнал се от бригадите, аз носех "Стихотворения от електричното бъдеще", нали работех по далекопровода Мездра - Курило - Пловдив, Давид на два пъти ми даваше кураж със своята добра дума. В кръжочка бяхме филолози, историци, прависти, философи - той учеше руска филология, знаехме, че е бил партизанин, че след акциите, битките, походите се е върнал жив и здрав в своя Пловдив.

След Първата световна война родителите му се преселват от Кабала в Кърджали, той там е роден през 1923 г., там живее до тръгване на училище. После семейството търси хляб в София, но само след година я напуска и се ултвава към Пловдив. Давид, най-младият от тримата синове, тук израства, учи и в гимназиистките години вече е член на нелегалния РМС. Тогава, когато по улиците маршируват немски войници, има Закон за защита на нацията, има купони за хляб, жълти значки на ревертите, Вечерен час, изселват евреите, а той чете, чете художествена литература и вече познава френски, руски, немски, испански автори. Пише стихове, пише с печатни букви поезия, пише ги и на пишеша машина, когато е възможно, участва в нелегалната дейност както в гимназията, така и в квартала. Млад активен антифашист, който мечтае да отиде в Балкана, при партизаните. "От горе" обаче намират, че е по-нужен в града, да набира дружи за там. Все пак е уговорено, че на 30 юни 1943 г. ще го изведат. Раницата е приготвена, но идва съобщение: "Отлага се. Четата, в която щеше да бъдеш, е разкрита, преследвана, унищожена." Така го зимата на 1944 г.

Ужким, че търси работа, Давид ходи на разни срещи, така казва на родителите си, така казва и на майка си, когато "От горе" втори път са разрешили да замине. Неговата и на Саму раници са приготвени, маскирани са в чувал, срещата при моста на Марица е уговорена. Явяват се двамата, от вечерта изниква човекът, който ще ги изведе и пита за другите четирима.

- На всички съм казал, отговаря Давид, - но...

- Тогава ще тръгнеме тримата.

- Кои трима?

- Вие и момичето, което е отсреща на ъгъла.

Тръгват в нощта към Балкана. Давид си представя, че ще ги отведат в Родопите към отряд "Антон Иванов", но разбира, че отиват на север. Минават край едно село, минават покрай друго - отвеждат

ги към Средногорието. Другите четирима, за които той е отговарял, тръгват след тях при следващата среща.

В литературния кръжок знаехме, че Давид е бил смел нелегален функционер, че е бил в Балкана, но той не разказваше героически разкази за партизанските си дни, пишеше стихове, които после се явиха в първата му стихосбирка "Партизански дневник" и следваше своите семестри. По-късно ми казваше, че превежда един дебел роман - мисля, че от Павел Нилн. Ради хлеба насущне... Казваше, че живее мизерно, четри момчета спят в една стая.

През 1949 г. заради "класовия подгон" изключиха и член на нашия студентски кръжок. Как да протестираме? Не се навъряйте между шамарите.

- Давид, ще подпишеш ли молбата?

- Разбира се! - подписа и неговият подпис беше от значение. След време върнаха изключениа поет.

В първата стихосбирка на Давид Овадия беше краткото стихотворение "Историята пише се със кръв", което си остана емблематично за него. Тих, скромен и дружелюбен външно, недемонстративен, вътрешно, чувствата го вървяваха. И той остана такъв поет. Такъв и човек. Беше придобил правото "Историята пише се със кръв" да замени във финала с "Историята пишехме със кръв". С неговата биография и с неговите качества можеше да бъде къде-къде високопоставен, а не рачи нищо повече от редактор в издателството. Беше автор на "Ние белия надпис разкъсваме с пушките", на "Сватбата в най-хубавия час", на "Зеленокото момиче", на "Аз вярвам в мъчаливата любов", който бяха популярни, обичани и често повтаряни, особено ко-

гато момчетата много настояваха за словесни признаци.

Давид описа в своя "Август, август" партизанските си дни, в анкетните си книги "Менахем" и "Разгромът" разказа без романтизации, в строга проза, за тъмната на онези години, остави ги като картина на времето.

Трезвеник и планинар, шахматист от ранг, тих и мъчалив, в мълчанието си беше възбено зареден, готов яростно да воюва за думата чест, за думата морал. В младежката ни компания беше повече стеснителен, непрактичен, от симпатия към него Иван Рагоев беше се обърнал към лиричността си герой с неговото име: "Ела, Давид, вземи от моите цигари", макар че Давид не познаваше цигарата, глътваше нещичко от чапата - неговият неделен ден беше Витоша, Черни връх, с Благой Димитров бяха избродили Рила, Пирин, Стара планина.

Нали у нас все си битуваше това "Те, евреите", а биките в образованите интелектуални среди може ли упрек да докосне имената на Валери Петров, на Анжел Вагенцайн, на Леон Даниел, на Виктор Барух, на Ступел, на Елземер, на Фици, на Аладжем, на Давид... Техният свят бе зает с друго, беше зает с книги, кино, музика, преводи, театър. В студентските години Давид учеше сам немски език, за да може да чете Хайне в оригинал, знаеше френски, испански, руски, италиански... С Христиана Василева работеше в съседни стаи, казвал ѝ: "Крисчо, с тебе сме си най-близки, дели ми само една стена." На безбройните дълги заседания в издателството сядал с Надя Чекарлиева в ъгъла, слушал-неслушал, той премеждал от ръка в ръка листчетата, учел нов език.

Давид
Овадия
(вдясно)
заедно със
свои
бойни
другари в
първите
дни след
9.11.1944 г.
в Пловдив

С обич и скръб за Давид Овадия

Книгите, ръкописите, ролките от безбройните му анкети за Менахо, за Дед, за Леваневски и Антонивановци, автографите на приятелите му са били хвърлени в контейнерите за смет

Питак съквартиранти от входа му:

- От какво почина Давид?

Смесиха се отговори:

- От инфаркт.

- Узнетен беше.

- Не можеше да понесе промените, които настъпиха в живота.

- Които рушаха неговите представи, неговия идеал.

- Не можеше да приеме измените. Болеше го, а мъчеше.

През април на 1995 г. "Литературен форум" съобщи за смъртта на Давид. Вестник "Еврейски вестни" пишеше: "Напусна ни все тъй чист и непримонен, какъвто бе през целия си живот".

Когато го изпращахме по алеята към еврейските парцели на Софийските гробища, се докоснахме лакът в лакът с Георги Йовков.

- Ееех, Давид, Давид - прощелна той и в тази му въздишка усетих да има много спомени, обич и скръб.

2.

През есента на миналата 2012-а намислих да покана в къщата ни в Драгалевци съпругите на покойни колеги и приятели - да се видим, да поприказваме, да си спомним, да пием по чаша вино, но телефонът на Гита Овадия не отговаряше, не отговаряше. Ни сутрин, ни вечер. А не беше се случило да я пресрещна отнякъде от много време. Отпихоме с жена ми в жилището им на "Дондуков" 5 - на пощенските купци по етажите нямаше белег за тях. Вход "Г" бе доста широк; нахожда се млада жена го е разделила надлъжно, обзавела се и мазазирич и продава там разни дрешки. Видя ни, че се съетим, търсим някого.

- Търсим Гита Овадия, казах.

- Но тя почина.

- Така ли? Кога?

- Миналата година, през пролетта.

Нито бяхме чули, нито бяхме разбрали. Минало бе повече от година. Бях разговарял за Давид със съкооператорките им Виктория Георгиева и Иванка Атанасова, с проваачката от входа Валя Костова, с колежките му от издателството Христиана Василева и Надя Чекарлиева, с Благой Димитров, Рени Лиджи, Христо Георгиев. Научих, че след смъртта на Давид Гита била прогала апартамента на близки от Бърдарски геран, Атанасови, при условие, че ще остане да си живее там. В книжарницата на Христо Георгиев носела книги за проган, може би и в чалашето на Еврейския дом. Там ѝ уредили да се ходи с раницата при проваачката да си позоворят, преди да отключи, збъняла наужким, ако някой я следи, да помисли, че горе има човек, че не е сама.

Валя: - От нещо като че все се страхуваше. Пък и спираха

тук едни черни коли. С близките от Бяла Слатина като че не поддържаше контакти, както и с младите племеннички от Израел.

Г-жа Георгиева: - Тя идваше при мен да ѝ отворя буркан, нещо да ѝ помогна, да ѝ пренеса - пръстите ѝ бяха много зле.

Валя: - Една вечер я доведе една жена, каза, че на улицата я блъснало някакво момче, което в тъмното избягло. Въведохме я горе, непознатата жена си отиде.

Г-жа Георгиева: - На сутринта позвъних да я видя. Тя извика, че не може да дойде го вратата да отвори.

Г-жа Атанасова: - С г-жа Георгиева, с Валя побихахме ключар. Гита беше на пода.

Валя: - В печално състояние.

Г-жа Георгиева: - "Ето там има пари за ключаря", каза Гита.

Отнесли я в "Пирогов". На друлия ден г-жа Георгиева и дъщеря ѝ отишли в травматоложията да я видят. Нали нямаха деца, нямаха близки... Гита им дала ключа, казала, че знае наизуст телефона, на който при нужда да се обади.

Медицинската сестра Такова: - Спомням си случая. Оперираха я, два пирона бяха ѝ сложили. Тя имаше и дружа заболвания. На 30 март 2010 г. почина.

- Къде е погребана?

- Питайте Васка от моргата.

Съседите съобщили за смъртта в Израел. Оттам казали, че не могат да дойдат, но имат братовчед в Пловдив. Той заявил, че няма никакви интереси, че няма никакви претенции за нищо. Къде, как, от кого е погребана покойницата, остана неизвестно.

Явили се хора, които искали да влязат в жилището. Съседите побикали полиция. Премедентните показали нотариален акт, г-жа Георгиева им дала ключа.

- Оказва се, че смъртта на Гита е някак внезапна.

- Не беше много здрава, но в тъмното я блъсват.

- Паднала, но я доведоха.

- Убиха я...

- Оооо...

- Кои може да каже...

- Какво е станало с книгите на Давид?

- С апартамента се разпореждаха вече неговите владетели - собствениците.

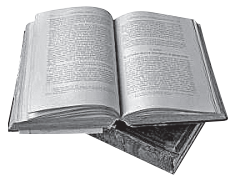
- Млади мъже.

- В жилището за малко живяха под наем две момичета, после то бе купено от адвоката А. Китова. Тя поискала да ѝ го предадат опразнено.

Книгите, ръкописите, ролките от безбройните анкети на Давид за Менахо, за Дед, за Леваневски, за Антонивановци, автографите на приятелите му, картините му потънали в контейнерите.

Слушах това и в мен пак отекваха думите на Георги Йовков - Давид, Давид... в които имаше много спомени, обич и скръб.

□ Лавица

“ЛЕЧЕБНИТЕ ГЪБИ В БЪЛГАРИЯ” от Владимир Въжаров е наричник за диворастящите лечебни гъби у нас, в който са описани много видове с широк спектър на лечебно действие. Включени са и познати гъби, като акцентът е главно към техните медицински свойства, установени от народната и традиционната медицина по света и от съвременни научни изследвания. Наред с изобилната информация наричникът съдържа богат и уникален снимков материал. Невероятен е спектърът на въздействие на лечебните гъби - те са имуностимулатори, противоракови, антибактериални, антивирусни, антиоксиданти, антидиабетни, антихипертонични, антихолестеролни и др. Някои от тях са широкоспектрни, а други са полезни само за определени случаи. Издава “Биана”.

“ПРИКЛОЧЕНИЯТА НА КАМО” от Даниел Пенак издава “Емас”. Каквото и да подхване 11-годишният Камо, все се превръща в най-фантастичното приключение с най-невероятния край. Ала край, който решава нечий проблем или прави някого щастлив. Всички си кореспондират с връстници от Англия, за да учат английски. Но точно момичето на Камо ще се окаже, че му пише от XVIII век. И то тъкмо в момента, в който той е хлътнал до уши в нея. Всички пишат съчинение какво ли би се случило, ако родителите станат деца, а децата - възрастни. Но точно съчинението на Камо ще се превърне в действителност и той ще изживее най-големия кошмар. И Камо вече знае със сигурност - нищо при него не се случва както при другите...

“АНГЛИЧАНТЕ. ПОРТРЕТ НА ЕДИН НАРОД” от Джеръми Паксман е увлекателна книга, едновременно сериозна и забавна, остра, ангажираща и ангажирана, аргументирана и стилна - накрай, такава, каквато публицистиката трябва да бъде, пишат издателите ѝ на български от “Еднорог”. Интелигентна, добре написана, информативна и смешна книга... в която се говори за история, за отношението към чужденците, за секса, храната и спорта; за англиските стереотипи и състоянието на езика. Можем да я четем задълбочено, но и просто да надникваме в нея от време на време, да се връщаме към нея, да я цитираме и използваме в споровете си. Книгата прелива от препратки и тънки алюзии, отбелязва “Обзървър”.

“ПСИХОЛОГИЧЕСКА ЗАЩИТА” от Емили Крайтър публикува “Паритет”. Хората постоянно си взаимодействат психически, независимо дали го осъзнават. Но това въздействие не винаги е добро. Психологическите атаки могат да ни изплашат и демобилизират. Главната им цел е да ни лишат от почва под краката, да нарушат спокойствието на личния ни свят. Тогава манипулаторът може лесно да прави с нас каквото му е изгодно. Тези атаки са директни или завоалирани. Често се правят толкова изкусно, че дори не ги забелязваме. Но могат да ни причинят сериозни вреди. Авторката съветва как да усещаме манипулациите и да не им се поддаваме, да различаваме смеха от присмея, искрения интерес от лъжливиот заиграване.

Първа книга за писателя **Константин Константинов**

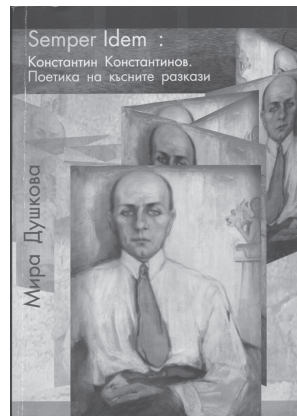
Авторката Мира Душкова представя пълно и цялостно поетиката на неговия разказ, както и гробен животопис

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Българското литературознание е все още в дълг пред редица наши големи автори. Особено към тези от периода между двете войни, част от които по идеологически и конюнктурни причини бяха доскоро пренебрегвани и недооценени. Следя литературата и книгоиздаването в северната ни съседка и бих казал, че там писателите от това време винаги са били в ползването на румънската критика и литературознание - нещо повече: били са изучавани в гимназиите и университетите, докато у нас положението е малко по-различно. Затова днес всяка книга за някой от тези автори предизвиква голям интерес. А когато е написана така задълбочено и сериозно като въпросната, може, без съмнение, да се оцени и като приносен труд. Младата Мира Душкова, доктор на филологическите науки от Русенския университет, ми беше известна като оригинална поетеса и авторка на някои критични в печата. Книгата ѝ “Semper Idem/Винаги същият: Константин Константинов. Поетика на късните разкази” (изд. “Лени Ан”, Русе) ме респектира. За този първокласен български белетрист (без съмнение забележителен майстор на психологическия разказ и блестящ стилист) и мемоарист, известен предимно с “градските” си разкази и спомената книга “Път през годините”, мисля, културната ни публика знае сравнително малко. След 1944 г. е обявен за “буржоазен автор” (недоразбран и несправедливо критикуван от марксисткия печат заради романа си “Кръв” (1933) и реабилитиран, макар и частично, след 1956 г.).

През тези години превежда вдъхновено редица значими творби от класиката (“Мадам Бовари”, “Война и мир”, “Капитанската дъщеря”), но като автор е под забрана. През 80-те широка публика го преоткри след новите издания на разказите и някои от есетата и пътеписите му и особено след филма “Хотел Централ” (1982), създаден по разказите му “Ден по ден” и “През стената”. А след 1989 г. излязоха и неговите много интересни и ценни “Неиздадени спомени” (2011).

В центъра на изследването са сборниците с разкази “Трета класа” (1936), “Ден по ден” (1938) и “Седем часът заранта” (1949), разглеждани от авторката като единна художествена система. Д-р Мира Душкова представя пълно и цялостно поетиката на Константин-

Константиновия разказ в перфектно структурирано и композирано изложение. Дори само изброяването на най-важните части от биографията като: “Литературният дебют на К. Константинов”, “К. Константинов и българският канон (1945-1947)”, “Хроника на непримирността”, както и частите от затворения (иманентен) прочит: “Пространство и време”, “Динамика на образите”, “Типология на имената”, говори за сериозността и значимостта на този литературоведски труд. Приложеният от авторката първи подробен животопис на писателя е ценно допълнение към книгата, както и твърде интересният раздел за рецепцията на творчеството му преди, след войната и в наши дни. На този значителен и позабравен български автор, който заслужава да бъде четен и издаван.

□ Роман

Свободата на нашите решетки

Георги Н. НИКОЛОВ

След разказния сборник “Здравей - Довиждане” и романа “Любови”, Детелина Барутчиева ни поднася поредната си творба. Отново роман - “Клетката”, дело на издателство “Изток-Запад”. Тук прозата на Барутчиева е изповед на мислещата, алиенирана жена. Която търси, ала не открива себе си: “Питам се дали ще мога да си проправям път през лепкавата субстанция. Дали няма да се подхлъзна или да затына още при първата стъпка. Ще ми подаде ли някой ръка. Ще мога ли да я поема. Ако никой не ме забележи, или се направят, че не ме виждат...” В реториката на тези въпроси тече привидната безсъжетност на повествованието. Героинята се разтваря в служебното приятелство на своите колежки. Всяка със свое бреме, различно от тежите на другите и всъщност паразитно еднាក់во. Споделя вълнения, попила чужди колнежи и полива своите с надежди, че ще се сбъднат някога.

да бъдат и самостоятелни разкази. Всеки текст напомня за Кафка в огледалото на ново време. Както при него, съдбата на отделната личност в “Клетката” не значи нищо. Дните ѝ се всмук-

ват в незабележим водовъртеж от монотонност и ще бъдат хвърлени пред прага на старостта. Нина, Мария, Ани, Светла, Елена и останалите са тъжни клоунинги от странен щам на XXI век. Мъжете и жените в романа имат обща биографична черта: крещяща неудачност, ръсена с бонбонени надежди. Край тях истинският живот

минава като мираж. А между стените на “Клетката” кипи театър на абсурда. Централната героиня е дарена с право на избор за бъдещия си живот: или да изпадне от обществото, или да се превърне в негова безлична, непотребна пепел. Двете възможности са лице и гръб на кривото огледало, наречено “делник”. Жената - кръстопътен образ в романа на Барутчиева, е много самотна. Нейната социална функция е разградена, зовът за разбиране и взаимност: даден в ледено мълчание.

Тя е жива покойница, стремяща се да отложи произнесена присъда. Съществуването на “аз”-а тук е чрез преразказ за частите или нещастията на други събеседници. Мяркат се случки с привкус на любов и изневяра. На парещи страсти под шапитото на интелектуален цирк. В застинял календар се ронят ден след ден, а хоризонтът е все мрачен. Авторката скулптира образа на героинята предпазливо хаотично. Като в разбъркан пъзел от събития, споявани без ред и последователност. Ала носещи вгнущение, което ще разбе-

рем с пулса на кръвта и на човешката съпричастност. Защото никой от нас не е благословен с непогрешимост и праволинейни решения.

В новия роман на Барутчиева не откриваме познатите сюжетни рамки за личността, която незаслужено страда. Не е разбрана и неразбрана ще слезе от сцената на живота. Истинската ѝ същност осъзнаваме постепенно.

“Половината ми тяло вече е извън клетката. Чувствата ми са смесени - недостиг, беззабегривост, безотечественост, необвързаност, любовитство. Все още мога да се върна. Възможно ли е животът да тече без клетката ми? Не мога да си отговоря. Не мога обаче и да се върна назад.” Новата книга на Детелина Барутчиева е изградена върху дилемата коварна сигурност - възкресна неизвесност. Човекът е малка вселена с ореол, който понякога свети и след смъртта. Или гасне приживе, стъпкан в праха на мимолетни сценарии. Отговор как да го опазим дава романът “Клетката”: творба, която, вече прочетена, ще ни връща отново и отново към откритата си мъдрост...

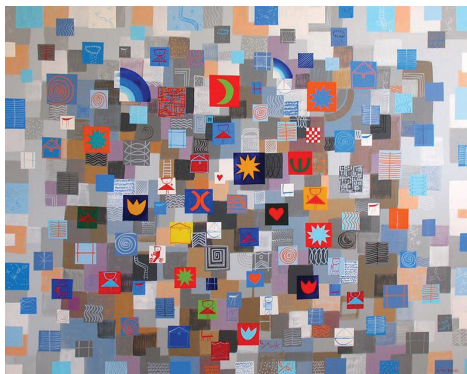
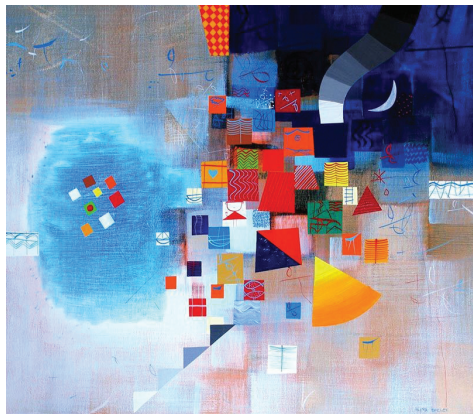

Илия Желев нареди пъзел от емоции

25 нови платна показва пловдивският художник във Варна

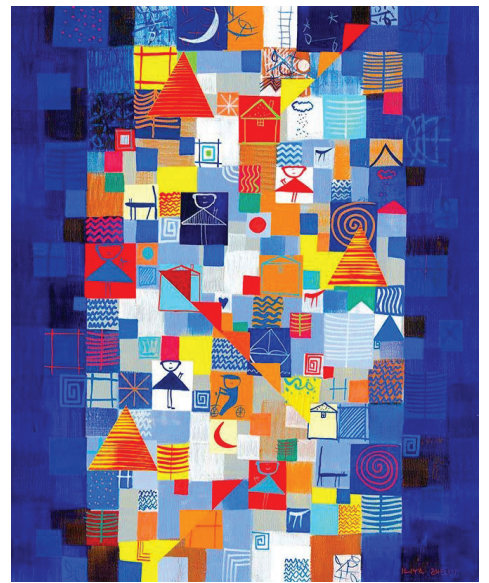
Пловдивският художник Илия Желев гостува за трети път във варненската арт галерия "Ларго" на ул. "Хан Крум" 8. За многобройните си верни почитатели той е подготвил около 25 нови платна, които може да се видят до 23 май.

Авторът показва любимите си теми. Пъзелът от чувства и емоции, който реди, често ни изненадва с неочаквано съчетание на символи и знаци. Редом с чисто човешките и битови картини ще открием космически символи. До стилизирания образ на детето или родната къща Желев рисува луни и звезди. В карти-

ните му винаги има стълби, които водят нагоре, в небесата. Багрите му са ярки, огнени, вълнуват сетивата със своята сурова категоричност, отбелязва галеристката Нели Вълчева.

Повече от 15 години Илия е търсен художник на международната художествена сцена. От 1994-а негови произведения може да се видят в галерия "Праерщрасе" - Мюнхен. За Желев професор Стефан Станев казва: "Всичко има в картините му: горещото южно слънце и писаните възрожденски къщи на Стария Пловдив, пламтящите багри на родопските халища и зелените планински ливади, синьото небе с червени-те луни над нашепващия легенди Царевец, символи-

те в резбованите тревненски тавани и икони... От всичко това ще намерите в картините на Желев, пречупено през вътрешната му чувствителност и светлосъсещане и предадено на белия лист във феерия от багри, символи, знаци и цветни хармонии, в едно приказно вълшебство, което те грабва, захласва и омайва."

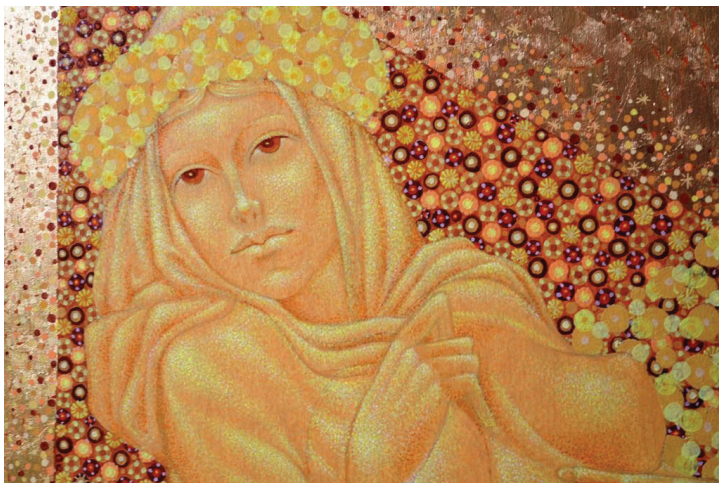
С картините си пловдивчанинът е своеобразен посланик на България в множество европейски градове, където е откривал изложби.

Илия Желев е роден в Пловдив през 1961 г. Завършва живопис във ВТУ "Св. св. Кирил и Методий". За последните 20 години той натрупва внушителна творческа биография - над 70 участия в самостоятелни и групови изложби, като две-трети от тях са в чужбина.

Картини като фрески в храм на чувствеността

Живописни картини на Огнян Недков може да се разгледат до 30 май в стилизираната галерия "Натали" на ул. "Гурко" 38. След изложби в Цюрих и Париж и специално участие в Есенните експозиции в Пловдив, сега Недков показва своите най-нови творби в София.

Калейдоскоп е може би първата асоциация, когато гледаш картините на художника. Дарбата на Огнян Недков вражда естетиката на старинните фрески в синтетиката на модерното изкуство. В творби-

те му откриваш вечната красота на женското привличане на момичето до овалите и мекотата на мадоната. Многоцветието на мозайките се вплита в иконната семплост, светлината облива картините му, за да засият златистите отблясъци, обгръщащи фигурите.

В монументалната декоративност се вплита вечността на любовното привличане. Картините въздействат като фрески в храм на чувствеността, посочват от галерия "Натали".

Фотографии на Боряна Венциславова в София

Самостоятелна изложба на Боряна Венциславова е подредена до 16 юни в САМСИ на бул. "Черни връх" 2. Тя е озаглавена "Живот. Мечта" и включва фотографски и филмови проекти, създадени по време на престоя на авторката в Лос Анджелис. Изложбата обхваща сериите "Вечния кастинг", "Навсякъде се тресе", видеото "Самодействие" и двуканалното видео "Американска мечта в действие".

Легендарната къща Case Study House номер 22 е известно място на многобройни филми и фотосесии и поради това служи като идеална сцена за концепцията в "Американска мечта в действие". Авторката заснема хора, които е избрала чрез кастинг. Разказвайки собствените си ис-

тории, те навлизат в свързани с миграцията, асимилацията и отчуждението теми.

"Вечният кастинг" и "Самодействие" показват трудността на процеса на избор, който е решаващ за кариерата им, както и за успеха на един филм. "Навсякъде се тресе" разглежда заплахата от огромно земетресение като предупреждение за очакваната катастрофа.

Боряна Венциславова живее и работи във Виена и София. Завършва магистратура по визуални медии/ дигитални изкуства в Университета по приложни изкуства, Виена. Работи предимно в областта на фотографията, филм/видео, новите медии и инсталациите, научи ДУМА от Надежда Джакова.

A to Jazz фестивал се завързва с горещи латино джаз ритми

Саксофонистът на Тито Пуенте - Мич Фромън, пристига за третото издание на музикалното събитие

Най-цветното музикално събитие на лятна София - A to Jazz фестивал, ще се проведе и тази година, за трети пореден път, и ще бъде посветено на едно от най-значимите течения в музиката в световен мащаб - латино джаза. A to Jazz фестивал - Америка Латина, ще се състои отново в последните три дни на юни, но този път в парка "Заимов". Единственият джаз фест на открито в столицата се организира от фондациите "A to Z" и "Америка за България".

Традиционно програмата на фестивала ще събере на една сцена най-изявените български и световни изпълнители в своя жанр. Специално за родните меломани в София пристига саксофонистът на легендарния Тито Пуенте - Мич Фромън, и неговият бенд "Дъ Бронкс хорнс". Това е и хедлайнерът на втория ден от фестивала. Публиката ще чуе и кубинското инструментално чудо Дани Ноел латин джаз квинтет, които пристигат от Латинска Америка специално за шоуто на открито. Феновете ще се насладят и на една от най-актуалните в момента бразилски джаз диви - Жандира Силва. Наред със световните знаменитости феновете ще се възпламенят и от българската група "Тумбаито" с Калин Вельов, както и от музикантите от сборния проект "Бандера роса". Организаторите са подготвили още изненади за любителите на джаз звученето с латино привкус, които тепърва предстои да бъдат обявени.

"Дъ Бронкс хорнс"

Просторът на парка "Заимов" ще позволи на почитателите на хубавата музика да се чувстват комфортно и да танцуват под ритъма на горещите звуци на артистите от фестивала. Така в столицата между 18 и 22 ч. в края на юни ще се развихри истинския латино фиеста, вярват организаторите. През трите фестивални дни в красивия градски парк се очакват над 15 000 души, които ще се радват на магната на джаза безплатно. Миналата година Докторската градина се оказа тясна за феновете на форума.

Заедно с основната сцена, предоставена на арти-

Жангира Силва

Дани Ноел

сти от Куба, САЩ, Бразилия, България и др., са предвидени и съпътстващи събития за всички възрасти, които ще ангажират вниманието на публиката през целия ден по време на феста. Засага организаторите разкриват само, че ще има танци и инструментални занимания с български и световни звезди.

Музикалното събитие се провежда в подкрепа на кампанията "София - Европейска столица на културата 2019" и ще премине под почетния патронаж на председателя на Столичния общински съвет Елен Герджиков, научи ДУМА от Елиза Стоева.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

„Концерт в лятна нощ 2013“ с Виенската филхармония и Лорин Маазел

"Sony Classical/Вирджиния рекардс" ще издадат предстоящия "Концерт в лятна нощ 2013" в изпълнение на Виенската филхармония, под диригентството на Лорин Маазел, с музиката на Верди и Вагнер. Концертът чества 200 години от рождението на двамата велики композитори - Рихард Вагнер (1813-1883) и Джузепе Верди (1813-1901).

Станалият традиционен вече "Концерт в лятна нощ" е сред най-популярните събития на открито в света на класическата музика. От 2008 г. концертът се организира всяка година на открито в парка на двореца "Шьонбрун" във Виена, Австрия. Паркът служи като приказен декор за музикалната вечер, която е напълно безплатна за жителите и гостите на австрийската столица. Диригенти на предишните издания на летния концерт са изтъкнати майстори като Жорж Претр, Даниел Баренбойм, Франц Велсер-Мьост, Валерий Гергиев и Густаво Дудамел.

На 30 май т.г. Виенската филхармония с гост-солист - швейцарският тенор Михаел Шаде, под диригентството на Лорин Маазел, ще изпълни програма с популярни откъси от произведения на Верди и Вагнер. Началото ще бъде дадено с Триумфалния марш от "Аида", който ще поведе публиката към любими мелодии от творчеството на Верди. Музиката на Верди ще се редва с творби от Вагнер. Концертът ще бъде достъпен за любителите на класическата музика по целия свят, след като милиони зрители и слушатели в повече от 60 държави ще могат да му се насладят в преките радио- и телевизионни излъчвания. В сърцето на Шьонбрун парк се очакват да присъстват близо 100 хиляди виенчани и гости на града. Концертът ще започне привечер от сцена-

"Концерт в лятна нощ" в парка "Шьонбрун"

Маестро Лорин Маазел

та, издигната пред величествен фонтан на Нептун.

Тазгодишното издание на "Концерт в лятна нощ" ще бъде дирижирано от една от най-значимите фигури на световния подиум - маестро Лорин Маазел. В своята забележителна кариера, продължаваща повече от 70 години (той започва като дете-чудо още на 8-годишна възраст), Лорин Маазел дирижира близо 200 оркестра и има над 300 звукозаписа. Той има специално отношение към Виена - бил е артистичен директор на Виенската държавна опера и е дирижирал 11 пъти традиционния Новогодишен концерт на Виенската филхармония. Популярният тенор Михаел Шаде също е добре познат на австрийската публика с ролите си във Виенската държавна опера. Тенорът е в афишите и на всички световни оперни театри, от Метрополитън опера в Ню Йорк и "Ла Скала" в Милано до Парижката опера и фестивала в Залцбург.

Традицията на Виенската филхармония ни връща в далечната 1842 г., когато Ото Николай (германски композитор и диригент) дирижира концерт с членове на императорския оркестър към "Hof-Operntheater". Този концерт, наречен "Филхармонична академия", се смята за събитието, с което Ото Николай създава Виенската филхармония като самостоятелен оркестър. От основаването на Виенската филхармония до днес оркестърът се управлява от Административен комитет, чиято дейност (артистична, организационна и финансова) е независима. Всички решения се взимат на демократичен принцип с гласуване от членовете на оркестъра на общо събрание.

Дворецът "Шьонбрун" заедно с бароковия парк е включен в списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО и дава неповторим визуален чар към изключителното музикално съдържание на "Концерт в лятна нощ".

„100 цигански цигулки“ за първи път свирят в Пловдив

Откриването на Есенния салон на изкуствата 2013 в Пловдив ще бъде с концерт на "100 цигански цигулки". На 1 септември в Античния театър в Пловдив от 20 ч. класиката среща етно звученето в необузданите ритми на 100 унгарски цигулки.

Изключителни виртуози в световната класическа музика, 100-те унгарски цигулки завладяват най-престижните сцени като Щатсопера във Виена, величествената "Олимпия" в Париж и Роял Албърт хол в Лондон, а през 2013-а и сцената на Античния театър в Пловдив. Репертоарът на оркестъра включва както унгарска и международна циганска музика от Виторио Монти и Григорас Динику, така и класически композиции от Йоханес Брамс, Йохан Щраус, Жорж Бизе, Арам Хачатурян, Пабло Сарате. Оркестърът е уникален

със своята мащабност - 100 музиканти, от които 60 цигулки, 9 виоли, 6 чела, 10 контрабаса, 9 кларинета и 6 цимбала. Това е най-големият симфоничен цигански оркестър в света. Музикантите са известни с това, че свирят без партитури, по памет. Облечени в традиционни унгарски носии, 100-те цигански цигулари носят топлината на своя фолклор.

Концертът се организира от община Пловдив и "Арт БГ". Той е част от кандидатурата на Пловдив за Европейска столица на културата 2019.

Първите 300 билета са с отстъпка от 10 лв., като промоционалните цени са от 10 до 50 лв. и ВИП 70 лв., на касата пред община Пловдив и в търговската мрежа на магазини Пикадили, Офис 1, Германос, бензиностанции ОМВ и онлайн на Eventim.bg, научи ДУМА от Елена Лозанова.

Снимка "Арт БГ"

Зловещо весела история за един обир

✓ В свят, пълен с глупци, писателят може само да води летопис на извършените глупости и техните жертви, смята авторът Джо Ортън
✓ Парадоксите и абсурдът в "Обир" са по-достоверни от житейската реалност, убеден е режисьорът Михаил Петров

Георги Мамалев в ролята на инспектор Тръскот

Благоприличните участници в историята с обира - Виктор Танев, Михаил Петров, Ева Тепавичарова, Георги Мамалев и Христо Терзиев

Някои разкрития са неочаквани - Михаил Петров, Ева Тепавичарова и Георги Мамалев

Още в средата на 60-те години на миналия век скандалният английски драматург Джо Ортън, автор на една от най-гледаните и поставяни черни комедии "Обир", е убеден, че в свят, пълен с глупци, писателят може само да води летопис на извършените глупости и техните жертви, защото в този свят парите са станали по-важни от живота, а начините на тяхното придобиване по-безскрупулни и по-опасни. В спектакъла на режисьора Михаил Петров - най-новата премиера на Народния театър - героите са и жертви, и глупци, и безскрупулни хитреци. Представлението е жестока сатира на едно общество, в което царуват привидното благоприличие, двуличната почтеност, тоталната липса на ценности и морал. Жестоките остроумия, подигравката с всичко, смесването на смешното и жестокото, на външно приличното и вътрешно циничното, съчетани с блестящ диалог, в който репликите

Снимки АТАНАС КЪНЧЕВ

Михаил Петров в ролята на господин Маклийви

свистят като елегантна схватка на добри фехтовчици и напрегнатите ситуации на игра и търсене, правят от "Обир" обаятелна и опасна пиеса. Написана като "комедия на обноските", пиесата на Джо Ортън е и великолепен социално-политически трагикомичен фарс, с криминално-сентиментални оттенъци, написан по блестящ начин, с изключително чувство за хумор, с невероятни дълбочини и прозрения, на които можеш да се заливаш от смех и да пролееш толкова много сълзи, подчертава режисьорът Михаил Петров. А нашият спектакъл в стил неодоказан предстива абсурдна, смешно-тъжна действителност. Опасно весела приказка за тоталното разложение и морално-икономическата разруха, за щастие, поднесена с невероятно чувство за хумор, добавя той. Смехът в "Обир" е весел, дързък, елегантен, жесток, шокиращ, чудовищен, остроумен, изискано зъл, зловещо весел, неизтощим в своята безпардонност.

А актьорите Георги Мамалев в ролята на корумпирания полицейски инспектор Тръскот, Михаил Петров като многострадалния господин Маклийви, Ева Тепавичарова в ролята на серийната убийца медицинска сестра Фей Макмеън, Христо Терзиев и Виктор Танев като "изпечените" и наивно-цинични обирджии Харолд и Денис, с великолепно чувство за черен хумор, изискана сатиричност и ярка театралност, представят тази зловещо весела история за един обир, която колкото неочаквано, толкова и логично, прераства в, уви!, така актуална и днес сатира.

„АСКЕЕР 2013“

Бай Ганьо пак е тук

Достолепният Бай Ганьо на Герасим Георгиев-Геро

режисьорката Бина Харалампиева по пиесата на Георги Данаилов "Господин Балкански" в Младешкия театър не е рафиниран подлец, при него няма преднамерено зло, той е находчив и далеч по-симпатичен от някои днешни типажки. В интерпретацията на актьора този герой на нашето, а и на всички

времена, не е отрицателен персонаж, а герой на оцеляването. С умение за разностранно разкриване на персонажа и с усет за органика и сценична правда Герасим Георгиев изгражда образ колкото познат и познаваем, толкова и нов, обогатен с неочаквани нюанси в поведението и черти на характера. Той

Бай Ганьо среща две весели чехкини - Мариана Миланова, Герасим Георгиев-Геро и Лилия Гелева

Герасим Георгиев-Геро и Стефан Маврозиев в сцена от спектакъла

Бечният, истинският, емблематичният образ на Алековия Бай Ганьо несъмнено е една от най-добрите роли на актьора Герасим Георгиев-Геро. Неговият Бай Ганьо в спектакъла на

Снимки СМОН ВАРСАНО

успява да избегне прекалено грубо карикатурното представяне на Бай Ганьо и открива в своя герой много повече страни, а не само порока, келепирджията, хитреца, измамника. За изпълнението си в ролята

та на Бай Ганьо Герасим Георгиев-Геро е номиниран в категорията "Водеща мъжка роля" за наградите "Аскеер 2013".

КОЛКО СА БЪЛГАРИТЕ ПО СВЕТА,

Когато стане дума колко българи са напуснали страната през последните 23 години, се казват страшни цифри: 1 милион, не - 2 милиона!

Дали са един или два милиона ще изчисляват специалистите, но интересното е, че емигрантите се насочват по старите и така да се каже изпитани във времето маршрути: САЩ, Аржентина, Мексико, Канада, Нова Зеландия, Австралия. Тръгват и към Белгия, Дания, Гърция, Кипър, Германия, Италия, Испания, Франция, Швеция...

Разбира се, българи има в ЮАР, Тайланд, Китай, Чили, Тунис, Катар и къде ли още не. Техният брой постоянно се мени, старата вълна на емиграция се отвива, но на нейно място идва нова и всичко е твърде неясно и дори объркано.

Все пак, щом става дума за най-голямата наша диаспора зад граница, предполага се, че тя е в САЩ - около 250 000 наши сънародници пребивават постоянно там. Според някои те са два и три пъти повече. Най-големи са българските общности в Чикаго, Лос Анджелис, Бостън, Ню Йорк, в столицата на хазарта Лас Вегас.

В САЩ идват български студенти на бригада, идват спасители, които работят по курорти и градски басейни, млади хора са сервитьори в заведенията за бързо хранене, други

Наши емигранти в Чикаго заявяват, че биха искали да се върнат в България, но не намират реализация

Спасение от обезлюдяването на отечеството са бързите положителни промени, за да могат много от емигрантите да се завърнат

стават гидове в увеселителни паркове. Много от тях остават в САЩ и когато им изтекат договорите и така поне част от тези 25-30 хиляди българи, които всяка година посещават страната, умножават броя на имигрантите в нея много категорично. Ето защо се смята, че само

в Чикаго живеят легално и нелегално около 300 000 българи и там български може да се чуе едва ли не на всяка улица.

В Европа най-голям е броят на българите в Гърция, Италия, Испания, Украйна, Германия.

В Украйна има над 200 000, близо половин процент от

КЪДЕ ИМА НАЙ-МНОГО НАШЕНЦИ

населението на страната - най-много са те в Одеска област (над 50 000). В Турция живеят и са ценени високо с образованието си над 400 000 български турци, изселили се от България по времето на т.нар. "възродителен процес".

В Испания официално регистрирани са 173 000 нашенци, говори се, че неофициално те са около два пъти повече.

В Германия и Великобритания са по над 100 000, но във Великобритания се води остра кампания срещу тях, най-вече заради социалните помощи,

които получават, ако са безработни, и заради уж очакваната нова голяма вълна от наши емигранти.

Около 100 000 са и българите в Австрия - само във Виена те са над 30 000.

Майка България има сега 7,5-7,6 милиона чедра. Специалистите смятат, че извън нашите предели живеят още толкова българи, че и повече дори! Други говорят за 4-5 милиона. Затова спасение от обезлюдяването са бързите положителни промени в страната, за да могат много от тези наши сънародници да се завърнат.

САМОЛЕТ С „КАЧУЛКА“ Е НОВАТА ИДЕЯ НА КОНСТРУКТОРИТЕ

Знае се, че инженерите все по-често се вглеждат в животните и откриват техни особености, които са много полезни при осъществяването на определена идея. Така международен екип от конструктори е получил вдъхновение за създаването на нов самолет от... птерозаврите. Тези летящи влечуги имат своеобразна качулка на главата си и тя служи не само да привлича партньори, но и помага при летене. Конструкторите проектирали летателен апарат с вертикална опашка в предната част. Те предвидили опашката да се мести от предната към задната част, да се завърта, да работи като перка - така маневреността на апарата рязко се увеличила и той може да се използва за специални мисии. Предполага се, че такъв самолет ще маневрира успешно в тесни пространства, ще участва в издирвателни и спасителни мисии, ще служи за наблюдение и за охрана в гранични райони.

9-годишен стана инженер в „Майкрософт“

9-годишният вундеркинд Пранав Калаян се явил на изпит в „Майкрософт“. Той смаля комисията със знанията и уменията си и получил сертификат за технологичен инженер в „Майкрософт“. По този начин момчето-вундеркинд вече е най-младият служител на знаменитата компания.

Пранав е индийец, но цялото му семейство се премества от Индия в САЩ в търсене на по-добри условия за живот. Известно е, че Индия развива много успешно компютърните технологии и в страната се раждат извънредно талантиливи деца с отлични компютърни дарби.

Изглежда Пранав е едно от тях, защото още на две години взема лаптоп в ръцете си, а на 6 години вече пише първите си компютърни програми. Както сам твърди, вундеркиндът се е подготвял година и половина за изпита си в „Майкрософт“.

Невидим човек, или когато фантастиката се превърне в реалност

Знаменитият писател-фантаст Хърбърт Уелс има роман, който след прочитането му дълго се помни - „Невидимият“. Отпечатан е през 1897 и след близо 120 години се оказва, че фантастиката вече става реалност: създадени са дрехи, които правят хората невидими!

Двама дизайнери - американецът Адам Харви и колежката му Джоана Блумфийлд, са автори на цяла ко-

лекция от така наречените „стелт облекла“. Те „скриват“ хората в определени случаи.

Известно е, че последните години на мода са безпилотните самолети, които проследяват определен обект и когато се уверят безпогрешно в „находката си“, го атакуват и унищожават. Така бяха ликвидирани не един и двама терористи и особено опасни престъпници,

издирвани по цял свят.

Сега новите облекла ще затруднят акциите на безпилотните самолети. Специално ушит анорак с вградени в плата метални сплави защитава човека от електрониката на самолета и тя не може да усети телесната му топлина.

Шал има същото действие, а яке, специална конструкция, предпазва носещия го от рентгенови лъчи. На

панталоните са направени особени джобовете, които са в състояние да поглъщат сигнала на мобилните телефони. Така не е възможно да бъде идентифициран човекът, облук такива панталони.

Както се казва, на всяко действие - противодействие. При това цената на дрехите, които правят човека невидим, съвсем не е висока - тя започва от 100 долара.

Който си е роген с късмет...

Има стара поговорка: „Който си е роден с късмет - хвърли го на смет!“ Коего ще рече, че и в сметниците за живеещи, щом съдбата е решила да те ошастливи, няма да ти се разминат.

Горе-долу така стоят нещата и с любител иманяр от района Баларат, северно от Мелбърн, Австралия. Новакът изследвал с металотърсач стар, многократно проверяван район, когато чул характерния звук на уреда. Помислил, че е попаднал на автомобилна част, но като видял находката, му се

подкосили краката. Оказало се, че е открил 22 см дълга буца злато с тегло 5,5 кг!

Районите Баларат и Бендиго в Австралия са златоносни и намерените тук богатства дават началото на златната треска преди век и половина. През 1851 г. населението на Австралия е 430 000 души, но поради огромната вълна от кандидати за богатство то достига 1,7 милиона души само за 20 години!

А щастливецът с буцата злато от 5,5 кг може да получи за нея 300 000 долара!

ДЪРВЕНА ПАГОДА ВЕЧЕ НАБЛИЖАВА 1000 ГОДИНИ

Сравнително скоро се появи съобщение, че е завършен първият пететажен блок, построен изцяло от дърво. Нещо повече: предвижда се около кварталче, в което построят се само от дърво. Те имат много предимства - леки, природосъобразни, топли през зимата и хладни през лятото, сравнително евтини, звукоизолирани, уютни, с особен чар.

Но ако някой си мисли, че дървото е открито едва ли не днес като старата и най-високата дървена пагода в света - Инсянската - стои здраво на земята, въпреки че е преживяла десетки пъти земетресения, наводнения, урагани и дори... бомбардировки. Изградена е през 1056 г. и има височина 67,31 м. Едва последните десетина години специалисти забелязват процес, който предизвиква тревога - пагодата е започнала бавно да се накланя. Случаещото се превоза - пагодата е започнала реакция на властите с цел това чудо на древната архитектура да бъде опазено и след основен ремонт да се върне в нормалното си положение.

Допирни точки: БСП - „Атака“

Водеща в българското общество в последните дни е темата ще могат ли парламентарните партии извън ГЕРБ да се споразумеят за програмно правителство. Медиите обаче почти не дискутират идеите на партиите за политика в различните сектори. Някои съзнателно нагнетават внушенията, че „Атака“ е твърде отдалечена дори от БСП като визия за управлението на България. Внимателният прочит, който ДУМА направи на платформата на БСП „Промяна за достоен живот в България“ и на управленската програма на „Атака“ - „Планът Сидеров“, показва друго. Няма как да посочим тук всички сходства, но вижте поне някои основни намерения на двете партии в различните сектори.

ФИНАНСИ

БСП: Ще насочим публичните разходи приоритетно към инвестиции за заетост, към образование, наука и иновации, към здравната и социалната сфера. Ангажираме се с:

- повишаване на събираемостта на данъци и други приходни източници; рязко ограничаване на контрабандата и свиване на сивата икономика;
  - предлагане замяна на „плоския“ данък с прогресивно облагане на доходите на физическите лица;
  - гражданите да се освободят от заплащане на банкови такси, когато правят преводи към бюджета;
  - ползване на вътрешни и външни финансови ресурси за продуктивни инвестиции за развитие на икономиката и за повишаване на заетостта.
- „Атака“:** Прогресивно подоходно облагане и премахване на плоския данък;
- отпадане на редица такси, които банките събират от клиентите си;
  - създаване на специален фонд за развитие на научните изследвания, в своите технологии, патенти.

ИКОНОМИКА, ЕНЕРГЕТИКА, ТУРИЗЪМ

БСП: Отхвърляме досегашната политика, която води до диктат на монополи и до изтощаване на българската икономика от чужди компании. Преразглеждане на действащи концесионни договори; запазване на значителен публичен дял (държавен или общински) в най-важните концесии. Предприемане на действия за завръщане на държавата в енергетиката, включително в електропроделиването.

„Атака“: Ревизия на концесионните сделки. Одръжаване на ЕРД, ликвидирани на посредничеството като дружества за топлинно счетоводство.

БСП: Освобождаване на малкия и среден бизнес от административния произвол; намаляване на разрешителните и лицензионни режими.

„Атака“: Да се премахнат административните и законодателни пречки пред предприемачите - облекчаване на лицензионния режим, намаляване сроковете за получаване на разрешителни.

БСП: Осигуряване на реален достъп до повече обществени поръчки за малки и средни фирми чрез премахване на дискриминационните условия в тях.

„Атака“: Осигуряване приоритет на българския бизнес при получаване на държавни поръчки, участие в приватизация и инфраструктурни проекти.

БСП: Увеличаване на възможностите за кредитиране на малкия и среден бизнес чрез Българската банка за развитие;

- приемане на график за срочно разплащане на дължимосте от държавата средства на бизнеса.

„Атака“: Облекчено кредитиране на малките и средни предприятия от Банката за развитие и търговските банки;

- съкратени процедури по издъл-

ДУМА съпоставя позициите на гвете партии прегу преговорите за правителство

жаване на държавата спрямо малкия и среден бизнес.

БСП: Да се приеме 10-годишна програма за създаване на индустриални предприятия. Държавата да се грижи приоритетно за финансиране на науката, иновациите и за стимулиране на високотехнологични производства. Реиндустриализация на страната и развитие на производството.

„Атака“: Национална стратегия „Технологична България“.

ТРАНСПОРТ, СЪОБЩЕНИЯ

БСП: Да възстановим позициите на България като стратегически транспортен център на Балканите чрез изграждане и поддръжане на съвременна транспортна инфраструктура, включително на черноморските и речни пристанища. Ще спрем приватизацията на БДЖ.

„Атака“: Не на приватизацията на „Товарни превози“. Оздравяване и развитие на железниците. Възстановяване на търговския и риболовния флот.

ЗЕМЕДЕЛИЕ И ХРАНИ

БСП: Ревизиране на политиките в горския сектор, за да спре безогледното изсичане на горите и за възстановяване на горския фонд.

„Атака“: Пълна ревизия на всички сделки, свързани с държавни и общински земеделски земи и земи от горския фонд.

БСП: Подкрепа за кооперациите чрез промяна на досегашната политика, която привилегирова едрите земеделци. Значително да се повиши дялът на българските продукти в изхранването на населението

„Атака“: Създаване на качествено нов закон за земеделските кооперации.

БСП: Създаване на Агенция за земята с цел ефективно използване на земеделската земя и за предотвратяване на злоупотребите с държавния и общински поземлен фонд.

„Атака“: Осъществяване на държавен проект за разработване на около 5 млн. дка пустеещи и необработваеми земи.

ОБРАЗОВАНИЕ

БСП: Издигане на престижа и на социалния статус на българския учител чрез увеличаване на възнаграждението и въвеждане на държавен стандарт за учителския труд;

- установяване на национални критерии за заемане на академични длъжности.

„Атака“: Българският учител - добре заплатен и защитен;

- въвеждане на национални критерии за научно израване и хабилитиране на български учени.

БСП: Ролята на държавата е да осигурява издръжката в държавните и общинските училища, да подкрепя училищата в малките населени места, включително с допълнителни субсидии, а не да финансира частното образование.

„Атака“: Против държавната помощ за частните училища и детски градини.

КУЛТУРА

БСП: Ние сме за държавна подкрепа за съвременни български културни проекти и автори, за запазване и развитие на читалищата като духовни средища, за съхраняване и популяризиране на националното културно наследство. Подкрепяме културните индустрии.

„Атака“: Културното наследство - източник на доходи за страната, приоритетно финансиране на читалищата.

ТРУД И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

БСП: Спиране на увеличаването на осигурителния стаж и възрастта за пенсиониране;

- въвеждане на гъвкави условия за пенсиониране при недостиг на 2 години осигурителен стаж и/или възраст;
- ежегодно осъвременяване на пенсите в съответствие с инфлацията и ръста на осигурителния доход; периодично преизчисляване на старите пенсии;
- да преинем през втората половина на мандата към семейно подоходно облагане.

„Атака“: Преразглеждане на пенсионната система, отмяна на точковата система. В следващите 10 г. не се предвижда повишаване на пенсионната възраст. Пенсите да се индексират всяка година според процента на инфлация. Семейно подоходно облагане.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

БСП: Засилване на ролята на държавата и за промяна на статуса на лечебните заведения като търговски дружества. Спешната медицинска помощ да стане наистина спешна и да остане държавна.

„Атака“: Болничните заведения да се реструктурират от търговски дружества в дружества за здравни грижи. Спешната помощ да остане самостоятелно звено.

БСП: Промяна в здравния модел чрез засилване на ролята на държавата в областта на здравеопазването.

„Атака“: Здравният монопол трябва да бъде разбит и държавата да поеме функциите на здравеопазването.

БСП: Въвеждане на справедлива единна методика за оценка на труда на категориите персонал в болниците и заплащане съобразно индивидуалния принос.

„Атака“: Заплатите на медицинския персонал да се определят по специален за МЗ класификатор, съобразен с квалификацията и резултатите от работата на отделния субект.

БСП: Специално внимание на майчиното и детското здравеопазване.

„Атака“: Приоритетно развитие на репродуктивна медицина (раждаемостта и детското здравеопазване).

БСП: Въвеждане на финансови стимули за работа в отдалечени и трудно достъпни райони, както и целеви субсидии за общинските болници там.

„Атака“: Да се смени досегашният модел на болничната помощ, като се постигне равнопоставен и еднакъв достъп във всички области на страната. За целта държавата да поддържа с адекватно финансиране болници съобразно броя на населението във всички областни центрове.

ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

БСП: Предприемаме незабавни мерки за овладяване и ограничаване на престъпността чрез по-голямо присъствие на полицията „на терен“ и взаимодействие между нея, общинските власти и граждански инициативи.

„Атака“: Всяко българско село ще бъде обезпечено с присъствие на полиция и незабавна намеса при случаи на битова престъпност. Мерките за посегателство върху чужд имот и насилие над гражданите ще бъдат засилене. Създаване на истинска общинска полиция, която да има всички правомощия на полицейските части и да бъде подчинена на кметството на съответната община.

Съпостави програмите Светла Василева (Следава „Допирни точки: БСП-ДПС“)

Точката наг И-то

Математическата победа га не стане политическа

Иво АТАНАСОВ

В навечерието на президентските избори дадох пример с фалита на плод-зеленчука пред блока, в който живея. Дватама сърузи, които вършеха цялата работа, бяха и любезни, и държавка ниски цени, но постепенно оборотът им взе да закъсва. Вече дори и евтиното не беше по силите на съседите. Рафтовете зейнаха празни, а на витрината някой лепна предизборен плакат на ГЕРБ. Навярно за да няма съмнение от какво умира бизнесът в България, особено дребният и средният.

Оттогава, почти две години, никой нито купува, нито взема под наем помещението. В квартала закъсаха и други търговски обекти. И така е навсякъде, не само в моя град. Като прибавим към жестоко то обединяване и рекета, упражняван от властта върху фирмите, става ясно защо изборните резултати бяха посрещнати от маса хора с облекчение. „Не можеш да си представиш какво съм изживял през последните четири години - ми сподели собственик на магазин за хранителни стоки. - Искам да ги забравя завинаги!“

Човекът, разбира се, знае, че и на тези избори ГЕРБ спечели най-висок процент. Но си дава сметка, че въпреки първото място, Борисов няма да успее да състави правителство. Това го изпълва с надежди дотолкова, че великодушно маха с ръка за всички други „подробности в пейзажа“. Готов е да извини пропуснатите шансове и неизползваните резерви от опозицията за изборна победа. Важно е, че досегашните управляващи, много от които действия носеха белезите на организирана престъпна група, ще бъдат отстранени от властта. И това е главното в току-що приключилия вот.

Ситуацията напомня донякъде първите години след промените. Тогава в изолация беше БСП, защото се смташе за недостатъчно демократична партия. Тези, които бяхме в политиката в онзи период, знаем какво е всички да са срещу теб и в каква висока степен това налага да се промениш. БСП извървя дългия и мъчителен път на своето реформиране и не само опроверга прокобите за собствената си гибел, но и е желан партньор. СДС не можа да се откъсне от пещерния антикомунизъм и разрушителния нагон, сви се, разцепи се и макар през 1991 г. да беше победил „с малко, но завинаги“, а през 1997 г. „с много и окончателно“, днес нито една от отломките му не прескочи бариерата за влизане в парламента.

Подобна може да се окаже и съдбата на ГЕРБ. Изхвърлянето му от властта е наложително не заради нечий партиен егоизъм, а е общодемократична задача. Нужно е за възстановяване на държавността, за връщането на политическия живот в нормално русло, за размразяване на икономиката и повишаване на доходите. Това може да се случи не с коалирането с ГЕРБ, а с неговото изолиране. Влезлите в парламента досегашни опозиционни партии са наясно с това и по всичко личи, че ще го сторят. Пък и натискът от страна на собствениците им изборително не би им позволил друго поведение.

Съставянето на правителство без ГЕРБ е важна, но като че ли по-лека задача. Разпределението на депутатските мандати в новия парламент го позволява. Трудното обаче ще дойде след това. Изваждането на ГЕРБ от властта сигурно ще доведе до изтичане на негови депутати и правителствено мнозинство ще се увеличава. Разположението на силите в обществото обаче е неблагоприятно. Почти половината от имашите право на глас не го упражниха. А една четвърт от явилиите се пред урните не са представени в Народното събрание, защото дадоха предпочитанията си на малки партии. Всичко това сериозно свива основата на предстоящото управление. Тя ще бъде накрънена и от тежкото наследство, недаващо възможност за желания бърз напредък, особено в сферата на бъдещето.

Тези рискове подлагат на изпитание додогощното програмно правителство още от първия му ден. В тази ситуация от особена важност е сплотеността и стабилността на мандатодателята, какъвто вероятно ще бъде коалицията на БСП. Крайно неразумно би било попълно да се разчистват вътрешнопартийни сметки, независимо в коя посока. Познавам добре основните фигури в БСП и съм наясно, че на никоя от тях и през им няма да й мине да заговорници с ГЕРБ срещу собствената си партия. Такива нелепи подхвърляния, внушения и цели публикации обаче вече се появяват. Има го и обратното - настоявания чак по-скоро да се разгледа изборният резултат и да се раздаде правосъдие. Откровен анализ, разбира се, е нужен, но мястото му е по-нататък във времето.

Най-важното за БСП сега е да се концентрира върху изработването на програма, около която да се състави правителствено мнозинство. И то по начин, който да разширява базата на управлението. Това е условието математическата победа на ГЕРБ в тези избори да не се превърне в политическа. Нито сега, нито след години.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

СРЕЩИ

ТУРХАН АПДУЛА:

Причина за младежката безработица е и образователната ни система

ТУРХАН АПДУЛА е роден в Кърджали на 23 февруари 1988 г. Дипломира се през декември 2012 г. в специалността "Право" в УНСС. В момента преминава през стаж за придобиване на юридическа правоспособност. Председател е на сдружение "Солигарна България".

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

Турхан, кой е най-големият проблем на младите хора в България в момента?

В момента най-сериозният проблем пред младите българи е безработицата. Тежката икономическа ситуация се отразява преди всичко на младите хора. Реално не може да се каже колко са младежите без работа, защото не всички са регистрирани в бюрата по труда. Статистиката не ги лови, аз самият съм в тази група. Много от младите се обезкуражават от ситуацията, немалко мои познати заминаха в чужбина или обмислят да го направят. Това своеобразно обезкървяване на България ще се превърне в най-грандиозния проблем на бъдещето.

Какво им пречи да намерят професионална реализация?

Вина имат и университетите, които така и не изградиха живата връзка с бизнеса. Но с кой бизнес би могла да се изгради стабилна връзка без държавна стратегия? Характерът на бизнессектора в България не предполага възможността толкова много младежи с висше образование да работят по специалността си. Едно от устойчивите клишета, в които живеем, е че държавата трябва да бъде изгонена отсякъде, натикана в гъгла, а обществото трябва да се развива по законите на свободния пазар.

Хората не са домати, техният труд и просперитет не могат и не бива да бъдат разглеждани по аналогия със свободната цена на домовете на Женския пазар след 16 часа. Искам да доживеем момента, в който благосъстоянието, сигурността и щастие то на българските граждани ще бъдат приоритет номер едно за страната.

Толкова ли е важно да работиш "по специалността си"?

Предвид това, че си вложил четири-пет или шест години и немалко средства в това да изучиш една специалност, да се развиеш като компетентен специалист, е добре след това да имаш възможност да практикуваш избраната професия. Правилно е, защото държавата ни е вложила някакви средства в това да развие твоите умения в дадена сфера. Представете ли си България без лекари например?! Сякаш не осъзнаваме истинското значение на израза "човешки капитал".

Погледнато от друга страна, разбира се, реализацията по завършената специалност не трябва да бъде самоцел, аз смятам, че човек трябва да работи това, което му харесва. А често младият човек на прага на двайсетте си години трудно може да прецени адекватно способностите и нагласите си. При нас, юристите, в това отношение е малко по-свободно - един юрист може да е адвокат, магистрат и още куп други неща. Един от преподавателите ми веднъж коментира тази ситуация по следния начин - "Един юрист може да

Обезкуражените млади хора напускат страната, а това своеобразно обезкървяване ще се превърне в най-грандиозния проблем на бъдещето

стане директор на болница, но един лекар не може да стане съдия".

Безработицата сред младите хора е висока в цяла Европа. Има ли нещо, което прави по-различна ситуацията у нас?

В България младежката безработица не е новост. Вероятно това е единствената разлика. Също така у нас трудно се реализират дори сравнително успешните за Европа и Европейския социален фонд мерки срещу младежката безработица. Работодателите така и не се мотивираха да наемат млади хора. Когато си на 22 години, редовното обяснение от страна на работодателите е, че нямаш образование, а когато си на 26 години - че нямаш стаж по специалността. Така влизаме в една спирала на безсмислието, в която в определен момент човек може и да загуби кураж.

В настоящата обстановка чужбина ли е единствената алтернатива на младите хора?

Аз категорично не споделям тази идея. Смятам, че България е инвестирала малко или много в нас. Не е почтено да избягаш от родината си, преди дори да си се опитал да ѝ дадеш нещо в замяна.

Може ли да се търси отговор-

не са изоставили образователния сектор, постигат по-добри успехи на световния пазар на труда и иновациите.

Моите наблюдения в областта на правото са, че страната ни произвежда твърде много юристи за малкия си пазар. Търсенето е малко, а предлагането е много, възнаграждението на кадрите с по-малък стаж е ниско. Миналата година ходих на интервю за платен стаж в правния отдел на една от големите фармацевтични компании. Първото интервю представляваше решаване на казуси. Бях поканен на второ интервю, на което ми зададоха стандартни въпроси относно бъдещите ми "творчески" планове. Потресе ме обаче предлаганото възнаграждение от фирмата, която е лидер на пазара на лекарства - 300-350 лв.

Този небалансиран подход във висшето образование води до такъв социален дъмпинг, а в някои отрасли пък се усеща сериозна липса на подготвени кадри, което води до доста по-високи заплати. Такъв пример е пропуснатият IT сектор. Висшето образование се нуждае от сериозна реформа.

С какви проблеми си се сблъскавал самият ти, докато си търсил работа?

Най-сериозният проблем е липсата ѝ. Може би от доста време насам в държавния сектор има повече обяви за работа, отколкото в частния. Ходих на няколко конкурса за държавен служител, средната бройка кандидати е около петдесет човека за едно място. Един друг проблем пред младите юристи са предразсъдъците. Опитът да се опити тази затворена система от външни на нея лица. Аз съм завършил Юридическия факултет на УНСС. Въпреки че рейтинговата система ни отрежда второ място след СУ, на немалко обяви за работа в кантори се посочва, че се желае кандидатът да е завършил Софийския университет. Това донякъде е разбираемо, предвид факта, че тези "големи адвокати" са завършили образованието си във времето, когато е имало един юридически факултет в България.

Някои сектори у нас просто отказват да се развиват. Убеден съм, че това влияе на бизнессредата и цялостното усещане на хората за безизходица.

Какъв изход виждаш като млад човек, оптимист ли си за бъдещето си в България?

Разбира се, че съм оптимист. Мисля, че България е едно прекрасно място, което ще става още по-прекрасно. Въпреки всичко.

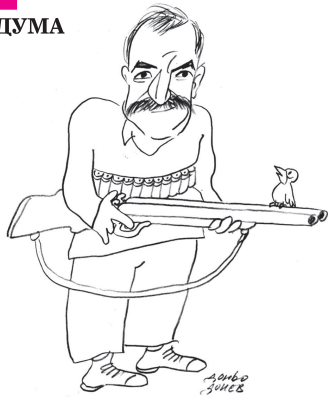
ност, вина в начина на обучение, в преподаването, в образователната система за неуспехите на завършилите висше образование на трудолюбив пазар?

Една от причините за високата безработица е и в образователната система. Принципиално на финансиране на университетите е порочен - парите следват студента. Този квазипазарен принцип, при който уж добрите вузове щели да дръпнат студентите и така да се регулира по пазарен принцип висшето образование, се провали. Проваля се с гръм и трясък. Днес имаме България на 52 университета. Когато университетите преценят, че им трябва повече пари, просто увеличават приема. По този начин девалвира качеството на висшето образование. И това се прави без ясна визия каква икономика искаме да имаме и какви кадри ни трябва, за да постигнем краткосрочните и дългосрочните си цели. Държавно планиране му е разковничето, макар за някои още да звучи като проклятие. Държавите, които

“ Не е почтено да избягаш от родината си, преди дори да си се опитал да ѝ дадеш нещо

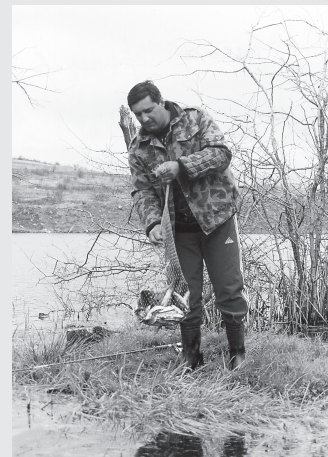
Страница на Любо НИКОЛОВ

Рибарски трикове

Кога и с каква стръв да ловим?

Една от най-добрите примамки за червеноперката и каракудата е вареното жито. По-добре е предварително да се накисне за половин ден в леко подсолена вода, към която се добавя една таблетка аспирина. Аспиринът забавя ферментацията. В противен случай стръвта вместо примамка става отблъскваща. После се слага житото в тенджерка и се вари около час, като се има предвид, че семената набъбват значително. За това време житото се е разпукало, зародишът се е подал, но зърното още "се държи".

Що се отнася до привлекателността на примамката, по-добре е семената да са преварени, отколкото недоварени. Тогава обаче става по-трудно да се закачи зърното на кукичката, която се забива в отвора, там, където то се е пукнало. След варенето зърната се промиват и се подсушават. За да не се задушава, е добре житото да се постави в кофичка от кисело мляко. На водоема може да се отдели преварените зърна за предварително подхранване и да се използват за стръв останалите.

Каракудата и червеноперката са луды по вареното жито

Преживяно

Юнак човек

Чуваме рев на лъв. Лейтенантът ми смигва, зарежда пушката и тръгва право срещу лъва. Казах ви, юнак човек. Окото му не трепва. Лъвът пак реве сърдито, заплашително, саваната трепери, дори птиците бягат, а моят господар крачи срещу лъва. Аз го следвам на разкрач, а на десетина метра по-назад тичат другите войници. Тревата се раздвоява и пред нас разтърсва грива един огромен лъв. Сърдит, гневен. Ръмженето сякаш къса червата му. Лейтенантът не трепва и стреля в гърдите му. От раната бликва кръв, но и лъвът не трепва, хвърля се и повала моя господар. В упор изпразвам пушката си в лъва, но той така ме плясва с предната си лапа, огромна и тежка, че пушката ми хвърква от ръцете ми. Фонтан от кръв ме плисва откъм раната на лъва, който се стропоява върху лейтенанта и едва не го задушава с трупа си, не по-лек от двеста килограма. Опитвам се да го отместя, но и от моята ръка блика кръв, вие ми се свят, политам напред. Подхващат ме моите другари войници и ме пренасят в лагера. Спасяват и лейтенанта. Лъвът е скъсал с ноктите си левия му гърден мускул, строщил е ключицата му и е одраскал гърдите и диафрагмата му.

НИКОЛА ДЕЛИРАДЕВ. Из "Последният ми лов на слонове"

Един рибар се хвали на колежите си:
- Вчера хванах ей-такава щука, като ръката ми!
- Стига бе, такива космати щуки няма.

Вицове

Попитали известен ловец:
- Може ли да се спасим от освирепял лъв, като носим запалена факла?

Той отговорил:

- Зависи с каква скорост я носите...

Двама рибари преспиват на открито до реката. На сутринта се събуждат - единия нахапан целия от комари, а на другия нищо му няма.

- Какво става бе, защо не те халят комарите?

- Ами аз се мажа с вино и се посипвам с пясък.

- ?!

- Комарите като дойдат - седат, напиват се, почват да се замерват с камъни и се пребиват един друг.

***

Един рибар се хвали на колежите си:

- Вчера хванах ей-такава щука, като ръката ми!

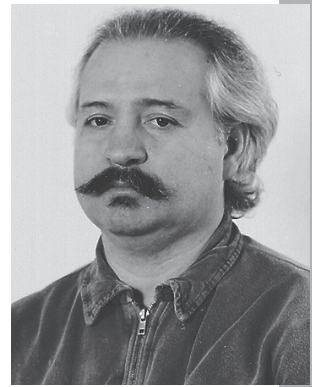
- Стига бе, такива космати щуки няма.

Баш риболовец

ПЕТЪР МАРИНКОВ:

Водният свят ме запленява със своята хармония

ПЕТЪР МАРИНКОВ е роден през 1950 г. в гр. Свoge. Завършил е Софийския университет "Св. Климент Охридски" през 1977 г., специалност "Журналистика". Работил е в БНР и вестник "Литературен фронт". От 1982 до 1990 г. е драматург в театър "Създа и смях", а от 1990 до 1994 г. е негов директор. Бил е управител на фирма "Интерфото". Съпругата му е известната журналистка Лиля Маринкова. Имат двама сина.

варва, че съм напълнил коша догоре. Реката - ледена, но аз бях готов да скачам. Все пак успях да го извадя с въдицата. Ако не споделиш успеха, удоволствието не е пълно.

Нямам риболовни снимки. Ако документираш слуката, тя е даденост - фиксираш я и няма мърдане, а иначе в спомена постоянно нараства, оцветява се и избуява по особен начин.

Трудно ще се съведат в България европейските стандарти да хващаш определен вид риба, в определени граници, а останалата да я връщаш обратно. Ако виждаш, че държавата е положила грижи да опази рибата, да зариява, да влага средства - разбира се, че е неморално да ползваш безразборно тези блага, които са за всички. Но при условия, че виждаш абсолютна немара, тонове изтровена риба. Как така хвърлям въдицата, вадя 5 килограма сом и си тръгвам? По света се спазват точно законите, защото виждат, че от страна на държавата има грижа. Аз ли нарушавам закона, че ще хвана 3-4 кг риба, или тези, които трогват тонове риба?

Водният свят ме запленява със своята хармония. Със своята подреденост, при това не изкуствена, а създадена в продължение на милиони години. В реката има една

точна йерархия. Там всеки си знае мястото, докде се простират правата му и откъде започват задълженията му. Има субординация - знае се кой кой е. Нещата са ясни и откровени. Няма измама и мошеничество.

Силният е силен, слабият го признава това, но има други качества, за да оцелее. Има благородна тишина и в същото време много активно общуване между всичките организми във водоема. Този свят е много по-различен и по-съвършен от човешкия. На риболов влизам и ставам част от този свят, който не е човешкият, и аз се съобразявам с него.

Браконьерът, който хвърля бомби и руши този свят, е насилник, а който лови с въдица, се вписва с него. Борбата е благородна. Все-

ки работи със своите умения. Няма агресия, не се нарушава системата.

Светът на човека не е справедлив и действа коренно различни закони. Това идва от адамово време, когато човекът си е внушил, че е най-силният и всички останали са му длъжни. Знанието, което човек получава, е колкото добро, толкова и лошо. Чрез знанието човек утвърждава себе си, прави живота си по-лесен, но, от друга страна, и по-сложен. С всичкото знание, което е трупа през хилядолетиата, човекът не е направил по-лесен и по-щастлив живота на другите, които са около него.

А той е част от една система. Когато в една система едно нещо започва да става по-силно, по-голямо, по-значимо - тя се изражда.

Анатолий СТАНКУЛОВ

Фотолов

Олегдала

Решението за Черна гора по празниците дойде бързо и спонтанно. Днес такива решения се вземат лесно - за няколко часа пред компютъра човек може да разгледа в снимки местностите в периметъра, който си е определил, да избере най-подходящия измежду стотиците хотели (също в снимки), да направи резервация, да намери оптималния вариант за придвижването си от точка до точка.

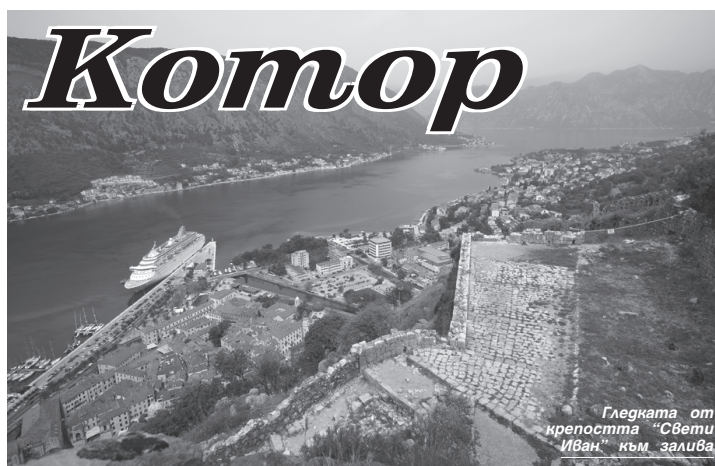
Котор ни се стори най-атрактивно място по адриатическото черногорско крайбрежие - старинен, каменен град с италиански дух, на брега на дълбок залив, заобиколен от внушителни планини. Резервирахме хотел през интернет и решихме да се доверим на Гугъл за пътя - това, което той ни препоръча от София до Котор, беше България - Македония - Албания - Черна гора. Хубаво, рекохме си, тъкмо ще видим Охрид и ще похалпнем плескавици на брега на езерото. Разбира се, човек не бива да има спяща вяра в технологиите, защото те не могат да предвидят всички фактори в едно пътуване. Обратният път, през Сърбия, макар и малко по-дълъг се оказа значително по-лек и бърз (и много по-красив).

София - Охрид премина гладко, по плана, нощувахме в Охрид, изключително красив град с гостоприемни и любезни хора, които не успяхме да разсърдим дори с фланелките си, шамповани с глаголицата и надпис "България". Не че ги бяхме избирали нарочно, купихме ги наскоро от Трявна и едва пред паметника на Климент Охридски се усетихме, че не са съвсем по темата...

Изпитанието дойде на следващия ден на македонско-албанската граница. Разглезени от границите в ЕС, явно сме позабравили опашките, неуредиците, куфарната търговия и незаинтересованата администрация. Редът за преминаване през граничния контрол беше - който е по-нахален да пререди останалите. Минаването през Албания се оказа не най-добрият избор, пътищата бяха лоши и натоварени. Но в крайна сметка вечерта пристигнахме в Котор.

Котор е град в списъка на ЮНЕСКО за Световно и културно наследство. Разположен е в дъното на Которския залив, който е най-южният фиорд в Европа. Въпреки че е свързан с Адриатическо море, човек няма усещане за море, по-скоро високите планини наоколо създават усещането за голямо езеро. Разположен в подножието на планинския масив Ловчен, където се намира и едноименният национален парк, Котор е забикален от планинските масиви Ориен, Радостак и Добростица, които го правят трудно превземаема крепост.

Градът е бил владение на Византия, а през 1002 г. е завладан от българите. Година по-късно Цар Самуил го отстъпва на Сърбия, която го владее около два века. По-късно е част от Ун-

Гледката от крепостта "Свети Иван" към залива

дивно кътче от Адриатика

Човек няма усещане за море, по-скоро високите планини наоколо създават чувство за голямо езеро...

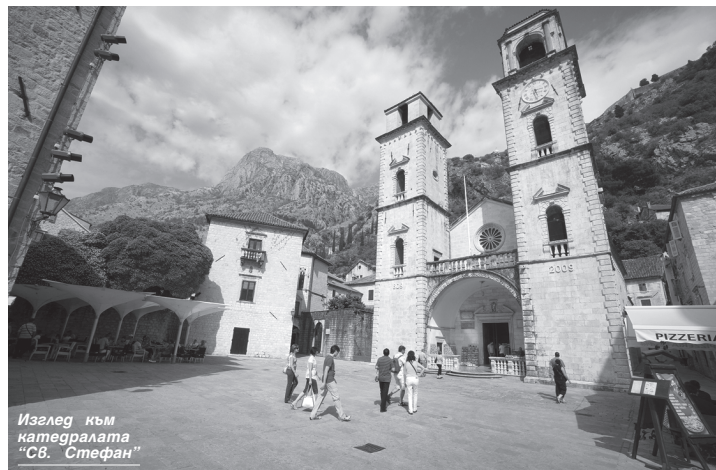

Мариета ТОМОВА

разлика от плескавиците и кебапчетата, рибата тук е скъпа...

Старият град е ограден от всички страни с крепостни стени, дължината им е повече от 4 километра. Влизаме през един от входовете и попадаме на площада с Часовниковата кула. Туристите са обичайно много. Вървим из тесните каменни улички, пъстра смесица от римска и византийска архитектура, барок и готика, плюс съвременни магазини и уютни кафенета и ресторанти. Стигаме до катедралата "Свети Трифон", символ на Котор. Тя присъства и в герба на града заедно с изображението на лъв и хълма "Свети Иван".

Катедралата е построена върху основите на предишна църква, в която са се пазели мощите на патрона и пазител на града Свети Трифон. Тя е най-голямата и красива сграда в града, преживяла двете разрушителни земетресения през 1667 г. и 1979 г. и смятана

Изглед към катедралата "Св. Стефан"

Крепостта "Свети Иван" е построена от император Юстиниан, но в този си вид е от времето на венецианското управление през XV в. По тесните стъпалца нагоре и надолу пъплят задохнати туристи. По средата на хълма, пред църквата "Дева Мария на Изцелението", построена от оцелелите от чумата жители на Котор, местни хора с хладилни чанти продават разхладителни напитки и вода. Каменният лабиринт продължава още нагоре и нагоре, до върха на хълма, откъдето се открива впечатляваща гледка към залива. Туристите се снимат на фона на фиорда, под огромното веещо се черногорско знаме.

разминат автомобилите, се налага единият да влезе в нечий двор. В местността Пърчани попадаме на изключително красивата катедрала "Свети Апостоли Петър и Павел".

Вечерта се качваме на хълма над Котор, за да погледнем залива и града, осветени от светлините на залеза и запалените лампи. Гледката е изумителна. Правим снимки за спомен и решаваме, че някой ден отново ще се върнем на това прекрасно място. Трябва да се прибираме, защото на следващия ден ни чака обратният път, през планините на Черна гора и Сърбия и невероятните каньони на реките Тара и Ибър.

Снимки АВТОРКАТА

Лабиринтът към крепостта "Свети Иван"

гария, Босна и Херцеговина, Венецианската република, Австрийската империя и Югославия. Отпечатъците от тези култури се преплитат в историята и архитектурата на града и създават неповторимия му дух.

Първия ден отделихме за разглеждане на стария град и крепостта "Свети Иван". Хотелът е на около километър от града, което ни даде възможност да се разходим по крайбрежната алея. Водата е бистра, виждат се рибите. Рибарите се шегуват - гледаш я, във водата си е обикновена риба, а като я уловиш - 20 евро. В шегата има доза истина, за

за един от най-значимите съхранени образци на романската архитектура по Адриатическото крайбрежие. Пием по една бира в ресторантчето на площада и гледаме електрическите колички, които превозват по-ленивите туристи. Те и велосипедите са единственото възможно превозно средство в Стария град, по тесните улички няма шанс да премине автомобил (за щастие).

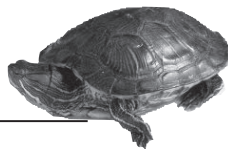
Зад катедралата една от уличките е преградена с маса и надпис - "към крепостта, 3 евро". Плащаме си билетите и започваме изкачването, което отнема около час.

Катедралата в Пърчани

НАЙ-СТАРАТА КОСТЕНУРКА НА ОСТРОВА БЕШЕ ИЗЯДЕНА

СЪБОТА 18 МАЙ 2013

Мажоретки от 7 града дефилират в Шумен

Класиралите се на I място ще гобият право да представят България на Европейското първенство през есента в Норвегия

В тазгодишното издание на фестивала на мажоретния танц, който ще се състои в Шумен, се включват състави от 7 града: Левски, Бургас, Свиленград, Търговище, Нови пазар, Панагюрище и Пазарджик. Домакините от Шумен ще участват с близо 200 деца, разпределени в 10 състава.

Улиците на града ще се превърнат в букет от ритъм и красота, защото днес, 18 май, настроението на мажоретния танц ще обхване областния град. За пети път Шумен ще събере над 400 участници в станалия традиционен национален фестивал на мажоретния танц "Мадарски конник".

Празникът ще започне в 16 ч. с първата състезателна категория "100 метра дефиле". Надпреварата ще се състои пред сградата на община Шу-

мен. Фестивалът продължава в 17 ч. с дефиле на съставите по централната градска част.

То ще започне пред сградата на Регионалната библиотека и ще приключи пред община-

та. Именно там от 17,30 ч. ще се състои официалното откриване на V фестивал на мажоретния танц.

Състезателната програма ще продължи в неделя, 19 май, от 10 ч. в зала "Младост". Съставите ще се надпреварват в 3 категории: традиционал и параден корпус, както и помпони. Отборите са разделени в 4 възрастови групи. Най-малки са участниците от детските градини - до 7 години. Останалите възрастови групи са до 12, до 14 и над 14 години.

Организатори на фестивала на мажоретния танц са община Шумен, СК "Ритмик" и БСФБТМ. Класиралите се на I място ще гобият право да представят България на Европейското първенство през есента в Норвегия.

Демокрация - това е, когато два вълка и едно агне гласуват за вечерното меню. Свобода - това е, когато добре въоръжени агнета оспорват резултата от този вот.

18. 05. 2013

Проф. АТАНАС СЛАВЧЕВ, пианист и педагог
ВЪЛЧАН ПЕТРОВ, художник, живописец
ДИМИТЪР НИКОЛОВ, кмет на община Бургас
ИВАН СТАНЕВ, киносценарист и писател
ИВЕТ ЛАЛОВА, лекоатлетка, европейска шампионка
СТЕФАН ФИКОВ, юрист и политик
РУМЕНА ТРИФОНОВА, актриса

19. 05. 2013

КРИСТИН ДИМИТРОВА, поетеса
МАРИО НИКОЛОВ, оперен певец
МАЯ БАБУРСКА, актриса
МАЯ БЕЖАНСКА, актриса
МИХАИЛ БИЛАЛОВ, актьор
ТОДОР ЯНЧЕВ, футболист

„Елевейшън” се завръща догодина

Силвия ШОПОВА

Следващото издание на музикалния фестивал ще е през 2014 г., съобщиха от екипа на "Елевейшън".

"Емоциите и преживяването през миналата година бяха незабравими, както за всички меломани, така и за нас, организаторите на това мащабно събитие. С присъствието си на "Елевейшън" българската публика показа жаждата си за нови музикални вълнения и истинско фестивално преживяване. Избраните изпълнители накарара хиляди да пеят и танцуват и поемат на един дъх 3-дневното приключение. С много труд и любов направихме реалност досегашните издания на фестивала. Тази година ще бъде кратка и зареждаща пауза за екипа, която ще е изпълнена с по-малки, но не по-малко вълнуващи концерти", заяви в съобщение до медиите Марк Елът.

Очаквайте новини за събитията, които предстоят до края на тази година, както и за следващото издание на фестивала през 2014 г.

АРТИСТИЧНО ЧЕТЕНЕ НА ПРИКАЗКИ ЗА ДЕЦА С ВХОД СВОБОДЕН

Различни български народни приказки ще четете тази неделя, 19 май, Чочо. Той ще очаква от 11 ч. своите малки и големи приятели в работилничка "Сръчковици" (Сити център София, ет. 3), а входът е свободен. Организаторите на проявата призовават всички да донесат най-голямата и хубава приказна рисунка, като ще може да се спечелат и награди-изненади.

"Преди много, много години, дори вече не помня кога, светът бил сив на цвят. Малкото дете потърсило шареното човече и не след дълго чудесата започнали. Небето поискало всичкото сино за себе си, слънцето взело жълтото и златистото, сърничката взела по малко от кафявото и бялото... И ето, всичко било различно. Накрая, когато детето потърсило шареното човече, него вече го нямало. То било навсякъде. А сега само затвори широко очички, мой малък приятелю, гледай: чудесата започват сега... Това ти го обещавам аз - твой приятел, Чочо", напевно разказва най-забавният аниматор, когото може да си представите.

ВЕЩИЦИТЕ В СВАЗИЛЕНД СЪС ЗАБРАНА ДА ЛЕТАТ НА ВИСОЧИНА НАД 150 МЕТРА

Властите в африканската държава Свазиленд забраниха на вещиците, яхнали метлите си, да летят на височина над 150 метра. Преди много години злите магьосници в Европа са били изгаряни на клади. Но в африканската държава, където хората са много суверни, отношението към вещиците е по-толерантно.

Ограничението идва от гражданската авиация, като аргументът е, че не бива да се затрудняват излитанията и кацанията самолети. Всяка магьосница, хваната в нарушение, ще бъде арестувана и глобена с 500 хил. ранда. Забраняват се също полети на детски хеликоптери и на хвърчила в близост до летищата.

В Свазиленд гледат

много сериозно на окултното и вярват в черната магия. Местен виден депутат м.г. настоя да бъде въведен патентен данък за лечителите с духове, за да се подпомогнат отнелите финанси на държавата.

Изпращаме и миризми

Японска компания представи прототип на нов аксесоар за мобилен телефон, с който ще може да се изпращат различни аромати. Създателите на приложението прогнозира, че технологията ще се използва най-много за гледане на филми и видеогри.

Разработката включва различни ухахания, които при необходимост да се променят или да се добавят нови. Например, който

иска да ободри уморения от дългия ден приятел, може да му прати послание чрез успокояващ аромат. Във видеогри става възможно да се усети още повече въздействието им, като по време на стрелба се усеща миризмата на барут.

Засега технологията е достъпна само за iPhone, но скоро ще може да се използва и с останалите смартфони.

АНН-ДЖИ НАПРАВИ ФОТОСЕСИЯ С ЛЮБИМАТА СИ ФРЕДКА-АЛБИНОС

Световната фитнес шампионка и арендби певица Анн-Джи засне фотосесия с домашния си любимец - фредка-албинос от мъжки пол, кръстен Джи Ти. Той обожавал да го снимат и да е център на вниманието. Но наскоро неговата звездна стопанка отново стана център на внимание. Това се случи след излъчването на епизодичната ѝ роля в популярния сериал на bTV "Фамилията". Блондинката беше поканена да изиграе комичния образ на фолк певица, с което се справи блестящо. Анн-Джи с удоволствие позира за българската дизайнерска къща Reserve. Модният бранд облича участничките във всички конкурси "Мис София - Сезони", на които певицата е водеща. Фотосесията протече под формата на студийни снимки в рамките на ден, като певицата представи спортни, екстравагантни и елегантни модели за сезон пролет-лято 2013.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

18

Св. мъченици Теодот Анкирски, Петър, Дионисий и дружината им. Св. седем девички Текуса, Александра, Клавдия, Фаина, Евфрасия, Матрона и Юрия

Св. Теодот бил таен християнин, живял в Анкира (днешна Анкара) в царуването на Диоклециан. Телата на убитите християни-мъченици, изхвърлени за храна на дивите зверове, той тайно вземал и ги погребвал. Когато управителят узнал за това, хванал Теодот и след жестоки мъчения го погубил.

19

3 Неделя след Пасха - на св. Мироносци

Св. свещеномъченик Патрикий, епископ Брусенски и мъченици Акакий, Мандър и Полиен (IV). Св. мъченик Калуп Египтянин

Тези свещеномъченици пострадали за Христовата вяра през времето на император Юлиан Отстъпник (361-363г.) в град Прусия, наричан още Брус (във Витиния, Мала Азия). Св. Патрикий бил хвърлен във вряща вода. Горещи капки се пръскали по всички страни и попарили мнозина от присъстващите, но светителят божи, който преживявал в постоянна молитва, останал невредим. Виждайки това, наместникът се въесил от ярост и срам и заповядал да отсека главите със секира на епископа и тримата негови свещеници.

И КОСМОСЪТ НЕ СПАСЯВА ОТ ДАНЪЦИ

Павел Виноградов е платил дължимите в Русия данъци, докато е бил на борда на Международната космическа станция. По този начин за първи път в историята данък е платен от намиращ се в околоземна орбита. Директорът на Центъра за данъчна политика към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие Паскал Сент-Аман отбелязва, че Кремъл е единствен в света, който е успял да събере налози от човек, намиращ се в космоса.

Чували ли сте как под акомпанмент на маслото, съскащо върху горещ тиган, се откроява сочното рязане на лук и моркови? А после приятното хрупане на чушката отстъпва на завладяващото скърцане на праза. Не е за пренебрегване и ромонът на фасула, подкрепен от шумоленето на марулята. Не, това не са звуци от работна атмосфера в кухнята на някой гурме ресторант. Всъщност, става дума за една от многобройните репетиции или сценични изяви на Виенския зеленчуков оркестър.

Шестима младежи и три девойки - общо девет души, чиито творчески способности не успява да се задържат в рамките на обичайните музикални изяви, решават през 1998 г. да направят нещо невиджано и нечувано дотогава. Вдъхновени от звуците, издавани от продуктите, които всекидневно се подготвят от кулинарите за създаването на поредното ястие, креативните австрийци решават да сформират първия в света зеленчуков оркестър. Налудничавата, на пръв поглед, идея лека-полека се превръща в реалност. Младежите сами успяват да "изобретят" инструментите си, като грижливо подбират морковите, краставиците, репите и други най-обикновени, но изключително вкусни и здравословни продукти от градината на село. Благодарение на многобройните експерименти музикантите се спират на определени звуци, които извличат от зеленчуците, за да се получи търсената мелодия и ритъм. Помогат си и с допълнителни уреди, използвани в кухнята, от сорта на ножове, пасатори, бъркалки и черпаци, за да засилят въздействието на ядливите си инструменти там, където това е необходимо.

Но не само скромните възможности на зеленчуците, съдовете и битовата техника определят стилистиката на музикалната формация. Опитите да се извлекат впечатляващи звуци от чушките и боба, както и от праза и марулята, отвеждат младите ентузиастични в най-различни

Виенският зеленчуков оркестър е създаден преди 15 години от деветима ентузиастични, изкушени от музиката

посоки. В крайна сметка, в репертоара на Виенския зеленчуков оркестър са включени африкански ритми, европейска класика, джаз, съвременна експериментална и електронна музика. Дори се ражда римейк на композицията на Kraftwerk "Radioactivitat". А произведението "Noiz", символизиращо смъртта на хиляди кореноплодни, предизвиква възхищението на групата на Бьорк.

Заради изключителната креативност и изобретателност в използването на органични продукти като музикални инструменти изпълнителите от неорбиднерната формация пък смятат, че са успели да достигнат висините на "нов вид звучене", които не е възможно да се извлече от традиционните китари, флейти, цигулки, барабани и синтезатори.

Разбира се, оркестърът използва микрофони и усилватели, които обаче, според твърденията на самите музиканти и звукоорежисьора на колектива, постоянно се преправят, за да се подобри общата мелодия.

Австрийците веднага са разбрали, че ще имат определени грижи с концертите, понеже почти всички инструменти трябва да се създават наново. Основните заготовки се купуват от зеленчуковите пазари непосредствено преди изяви на оркестъра. Трябва да се признае, че и с този проблем музикантите са се справили блестящо. Обикалянето на борсите с краставици и домати в различни градове, където виенчаните са канени да представят програмата си, се превръща в атракция за местните жители. А след концерта зеленчуците по най-бързия начин се предават на

личния готвач на формацията, Той, на свой ред, ги превръща във вкусна супа или вегетарианско ястие, които се изяждат от музикантите и от публиката. По този начин аудиторията има уникалната възможност да получи удоволствие не само от изпълнението на оркестъра, но и да се запознае отблизо с инструментите, като дори ги опита на вкус.

Официалната дискография на зеленчуковата формация съдържа два албума - "Gemise" и "Automate", които се продават по цял свят на една цена: \$13,5.

Музикантите относително редовно изнасят концерти както в родната си Австрия, така и в други страни по света.

Медиите от време на време се сещат за Виенския оркестър на зеленчуците, но почти винаги информацията е свързана с предстоящите му изяви. Любопитен факт е обаче, че самите членове на формацията твърдят, че не помнят на кого първо е хрумнала идеята за създаването на колектива, свирещ на ядливи инструменти. Музикантите уточняват, че сред тях няма изявен лидер, а всички те са самоорганизиранни личности, които са се обединили за съвместна работа върху проекта. Приемат изявите и ангажиментите си изключително сериозно и не на шега се обиждат, когато някой изрази съмнение в уникалността на онова, което правят. Австрийците, излизащи на сцената с тикви, вместо с барабани, признават за

КОНЦЕРТ В ЧЕСТ НА ПАЗАР В МАДРИД

Една от последните изяви на Виенския зеленчуков оркестър с неговите необичайни инструменти бе по повод отбелязването на 100-годишнината на пазара Сан Мигел в Мадрид. Още от сутринта, в продължение на дълги часове музикантите се трудиха здраво. Австрийците обаче не настройваха инструментите си, както правят колегите им от други формации. Първо те издялкаха моркови, тикви, целина и други пресни зеленчуци, които подбраха от щандовете на пазара. Цял ден сцената за концерта бе отрупана с щайги зеленчуци и всякакви инструменти - пили, бормашини, отвертки, с които музикантите, превърнати в майстори, изработваха своите инструменти. "Предизвикателството е да пристигнем някъде и да работим с наличните там материали. Патладжаните в Азия са много различни от тези в Испания например. Но мисля, че където и да сме, ние сме способни да си направим инструменти, споделя Улрих Тройер, който е един от музикантите в този необичаен австрийски оркестър. Така репи и тикви, моркови и патладжани, чушки и целина се пробиват, изтъбрушват, режат, за да се превърнат в перкусиви и подобия на тромбони и флейти, но много по-често - в напълно новаторски инструменти. Защото тези музиканти обичат предизвикателствата и не се опитват да конструират нещо "нормално", а предпочитат да изобретяват сами нещата, на които свирят. "Обичаме да проучваме разнообразието на звуци от зеленчуците", уточнява мениджърът на оркестъра Сандра Валкенхофер. Благодарение на създадените от зеленчуковата формация еклетицини по стил композиции, музикантите са изнасяли концерти в големи градове по целия свят като Париж, Хонконг, Москва, Истанбул, Лондон, Сингапур и др.

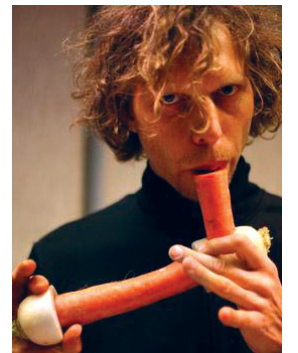
техен колега само австралиеца Линси Полак. Той също прави музика със зеленчуци, но индивидуално.

Въпреки спецификата на инструментите им и факта, че след края на концерта ги изяждат, не обичат да ги питат дали са вегетарианци. "Не сме! Не ни задавайте този въпрос. Чували сме го 2 милиона пъти", дразнят се музикантите от Виенския зеленчуков оркестър. Но с удоволствие споделят, че най-напред са започнали да свирят на... домати, а в най-новата си програма са включили новосъздадения от тях инструмент радирирмбфригледжигъл. Всеки от членовете на формацията се стреми да се усъвършенства в онова, което правят на сцената вече над 15 години по няколко пъти месечно, и постоянно експериментират с нови варианти. Сравняват работата си

не толкова с постоянно изобретяване, а по-скоро я оприличават с перманентна еволюция. Понякога решават просто да обединят две или повече идеи и така създават напълно неочаквани инструменти. "Звученето им на 70% зависи от качеството на зеленчуците", твърдят музикантите от оркестъра. И уточняват: "Не може да се свирят музикантите на гнила краставица, малка тиква или меки домати."

Виенският зеленчуков оркестър наистина е уникална по рода си формация. И понеже у нас тези музиканти все още не са гостували, освен надеждата някога да ги чуем на живо, остава вариантът да отидем до пазара и да се вслушаме в звуците, издавани от прочутите български чушки или боба...

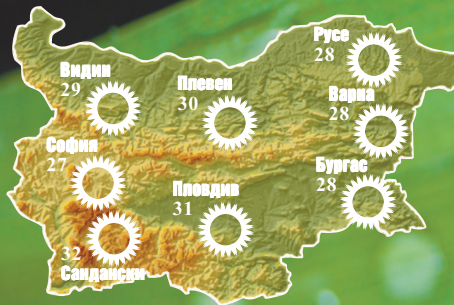
Страницата подготви Аълена НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес над по-голямата част от страната ще преобладава ясно, слънчево и тихо време. След обяд над източните райони ще се появи купеста облачност, но вероятността да превали е много малка. Ще духа слаб до умерен вятър от запад-северозапад. Максималните температури ще бъдат между 27° и 32°. Атмосферното налягане ще бъде близко и малко над средното за май. Над планините ще преобладава слънчево време, след обяд с временни увеличения на облачността. Максималната температура на височина 1200 метра ще е около 21°, на 2000 метра около 13°. По Черноморието ще бъде слънчево. След обяд също се очакват временни увеличения на облачността. Максималните температури ще бъдат около 24°-28°. Температурата на морската вода ще е около 19°. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала.

Изгледи за

През следващите дни времето ще остане предимно слънчево и топло. Максималните температури ще бъдат между 29 и 31 градуса, минималните - 10-11 градуса. Локални краткотрайни превалявания само на места се очакват в понеделник.

ДУМА
 Основател: **Стефан Продев**
 Издател: **„ДУМА 2008“ ЕООД**
 Николай Малинов

www.duma.bg
 duma@duma.bg

Русия **МОНД** дипломатик
 България СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С **ДУМА**

И. д. главен редактор: **Юрий Борисов**
 yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори: **Георги Георгиев**
 ggeorgiev@duma.bg
Тана Джаджева
 tgeneva@duma.bg

Управител: **Павел Бебов**
ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Раглица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215
ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246
СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239
ОБЩЕСТВО: Велана Христова - завеждащ отдел - 214; Светлана Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова
ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; Неделин Богдан Иванов - 225; Пardon: Чавдар Шинов; **Художник:** Анастолей Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245
ФОТО: Благоевста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шолова; Спаска Венева; Снежана Христова

Отговорен секретар: **Ивайло Гиздов**
 gizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
 97 05 200

Адрес на редакцията: **София - 1000, ул. „Позитано“ 20А**
 Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201
РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатор: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт“ ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява“ 100; „Национална агенция за разпространение - АД“ - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249
НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВЪРЩАТ

1 БНТ

06.55 Денят отблизко: Зелената линияка/п/

08.00 Разказвачът - тв филм /6 епизод/

08.30 Без багаж - туристическо реалити

09.00 Животът и други неща - съботно ток шоу

11.00 Денят отблизко с Мира - магазинно предаване

12.00 По света и у нас

12.35 Бразди - предаване за земеделие

13.05 Иде нашенската музика - фолклорно шоу

14.05 Малки истории

15.05 24 часа дъжд - игрален филм /България, 1982г./, режисьор Владислав Икономов, в ролите: Ева Шилгуска, Стефан Мавродиев, Стефан Данашиев, Кирил Варийков, Вельо Горанов

16.30 Памет.bg: Забравените командири - документална поредица

17.00 Вярта и общество с Горан Благоев - предаване

18.05 Биж БиБиСи: „Изключителни жени/Госпожа Чан Кайши“ - документален филм

19.00 Срещу новините

19.45 Лека нощ, деца!

20.00 По света и у нас

20.45 Спортни новини

21.00 Шоуто на Канала - развлекателно шоу, с участието на Тончо Токмачкиев, Ани Михайлова, Камен Воденичаров, Тодор Башиянов, Стефан Черев - Чечо и др.

22.00 Песенен конкурс „Евровизиция 2013“ - финал, пряко предаване от Малмьо /Швеция/

01.30 Виж БиБиСи: „Изключителни жени/Госпожа Чан Кайши“ - документален филм

02.20 В търсене на хумор в мюсюлманския свят - игрален филм/п/

04.05 Малки истории/п/

b tv

06.30 „Супермен“ - детски сериал

07.00 „Смъртта на Супермен“ - детски сериал

08.30 „Кухнята на Звездите“ - кулинарно предаване

09.00 „Тази събота“ - актуално предаване с водещ Лора Крумова

11.00 „Модерно“ - токшоу с водещ Радост Драганова

12.00 БТВ Новините - обедна емисия

12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“ - комедийно предаване

13.00 „Цената на славата“ - Драма, САЩ, 2000 г., Актьори: Джими Смитс, Мария дел Мар, Джон Седа, Клифърт Колинс Джунйър, Ернесто Хернандес и др.

15.30 „Предградие“ - сериал, еп. 10

16.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водещ Петя Дикова

17.30 „Хръките“ - публицистично предаване с водещ Милолюбя Бенатова

19.00 БТВ Новините - централна емисия

19.30 БТВ Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми

20.00 „Предай нататък“ - риалити проект с водещ Наталия Симеонова

22.00 БТВ Новините - късна емисия

22.30 „Аламинут“ - комедийно предаване

23.00 „Седем“ - Трилъв, САЩ, 1995 г., Актьори: Брад Пит, Морган Фриймън, Гуинет Полтроу, Кевин Спейси и др.

01.30 „Първокласна работа“ - Комедия, САЩ, 2001 г., Режисьор: Грегъри Мошер, Актьори: Винс Вон, Ед Харис, Джулия Ормонд, Рори Кошан, Жанет Арнет и др.

NOVA TELEVISION

06.00 „Гостите на „Здравей, България“ - предаване на НТВ

07.00 „Иконостас“

07.30 „Агро пари“ - програма за развитие на селските райони

08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ

09.00 „На светло“ с Люба Кулезич

11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ

12.00 „Какво искат жените“ - забавно предаване на НТВ

13.50 „Дъщерята на президента“ - с уч. на Кейти Холмс, Майкъл Кийтън, Марк Блукас, Амери Роджърс и др.

16.00 „Дикhoff“ - публицистично предаване на НТВ

19.00 Новините на Нова - централна емисия

19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ

20.00 „Бърз и яростен“ - с уч. на Вин Дизел, Пол Уокър, Джордана Брустър, Мишел Родригес, Джон Ортиз и др.

22.10 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Велета Райкова

23.10 „Световният търговски център“ - с уч. на Никълъс Кейдж, Мария Бело, Майкъл Пеня, Джей Ернандес, Морган Флин и др.

01.40 „Дъщерята на президента“ - с уч. на Кейти Холмс, Майкъл Кийтън, Марк Блукас, Амери Роджърс и др. /п/

03.40 „Бърз и яростен“ - с уч. на Вин Дизел, Пол Уокър, Джордана Брустър, Мишел Родригес, Джон Ортиз и др./п/

1

05.00 Новини

05.10 „Всичко в името на любовта“

05.55 Игрален филм

07.25 „Свири, хармонико любима!“

08.00 „Умници“

08.45 „Проповедта на пастира“

09.00 Новини

09.15 „Укусно“

09.45 „Смешарики. Новите приключения“

10.00 „Идеалният ремонт“

11.00 Новини

11.15 „Абракадабра“

12.35 „Две звезди“

14.00 Игрален филм

15.35 Документален филм

16.25 Игрален филм

17.00 Вечерни новини

17.15 Игрален филм (продължение)

20.00 Време

20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов

22.00 „Какво? Къде? Кога?“

23.20 Игрален филм

01.00 Игрален филм

02.20 Игрален филм

03.50 „Поле на чудесата“

ОВЕН
 Реализираните днес сделки ще поставят начало на успешен период за кариерата ви, но и ще ви изправят пред нови предизвикателства.

РАК
 Занимаващите се с бизнес и търговия ще постигнат финансово договаряния и сделки, стига да са премерени в думите.

ВЕЗНИ
 Обективността и доброто ви отношение към хората и събитията ви помагат да намирате по-лесно верния тон в общуването.

КОЗИРОГ
 Споделени мисли и истини ще ви помогнат да намерите по-пряк път за решаване на професионални и лични въпроси.

21 март - 20 април

22 юни - 23 юли

24 септември - 23 октомври

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
 Дори да изпитвате известни затруднения в начинанията си, не унявайте, защото има решение, което предстои да откриете.

ЛЪВ
 Последователни в мислите, намеренията и работата си, днес ще отхвърлите повече задачи, важността на които ви занимава.

СКОРПИОН
 Направете усилия да разпознаете скритите си тревоги, като преодолеете всичко, което ви пречи да бъдете себе си.

ВОДОЛЕЙ
 Споделете любовта си с човека, когото обичате, и се радвайте на вниманието му. Така денят ви ще стане по-слънчев, вълнуващ и приятен.

21 април - 21 май

23 юли - 23 август

24 октомври - 22 ноември

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
 Навлизате в подобър период, който ще се отрази благоприятно на кариерата и на личния ви живот, стига да сте търпеливи.

ДЕВА
 Умението ви да разбирате хората, с които общувате, е ценно качество, използвайте го по-често, без да подчертавате превъзходство.

СТРЕЛЕЦ
 Професионалният и житейският опит ще ви помогнат да вземете решение на възникнал проблем и следващият ги да постигнете намеренията си.

РИБИ
 Бизнес заниманията ви ще дадат добри резултати, някои от вас ще реализират напредък в договарянията, възможни са и сделки.

22 май - 21 юни

24 август - 23 септември

23 ноември - 21 декември

20 февруари - 20 март

ЖЕНСКИ ГЛАСОВЕ КНИГИ С ФОТОГРАФИИ	КРЪСТНИК ГРАД В ЧАД	ПОГАЧИ ТУБЕРКУЛИНОВА РЕАКЦИЯ	КОРЕЙСКИ ЛЕКИ КОЛИ	БАЛЕТНА СЪТЪПКА КАРТА ЗА ИГРА	ПЛОВДИВСКА ФУТБОЛНА ЛЕГЕНДА СУМА ЗА НЕЩО НАЕТО	ИСПАНСКИ КУРОРТ В БИСКАЙСКИЯ ЗАЛИВ ФРЕНСКИ ВЕСТНИК	ИМПОРТ
			БЛАГОЕВГРАДСКИ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР БЕЛГИЙСКИ АВТОМОБИЛЕН ПИЛОТ				
ТЕМАТИЧНОСТ МЪЖКА РОЖБА					САМОЛЕТО-СТРОИТЕЛНА СПЛАВ		
		ГРАД В СТАРО-ЗАГОРСКА ОБЛАСТ ЧИСЛО				ПОШЕНСКИ ЗНАЦИ	
ТВОРБА НА СКУЛПТОР ИЗТОК /НЕМ./ МАСТИЛО ЗА КОПИРНА ТЕХНИКА			ГРАБЛИВИ ПТИЦИ	РУСКИ САМОЛЕТИ	КВАРТАЛ НА ГР. НОВИ ИСКЪР	АВИОМЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА СТАРОТО ИМЕ НА ВРЪХ ВИХРЕН	
				АМЕРИКАНСКИ КИНО-ПРОДУЦЕНТ-ВЪЛК	БЪЛГАРСКИ КИНОАКТЬОР- "НАКОВАЛНЯ ИЛИ ЧУК"	МОНГОЛСКИ СЕМЕЙНИ ГРУПИ	БЪЛГАРСКО ИЗДАТЕЛСТВО
ВИД АНТИЛОПА	ИЗВЕСТИЕ, СЪОБЩЕНИЕ		ГРАД В БУРГАСКА ОБЛАСТ				
		НАШ ТЪВ ВОДЕЩ НА КУЛИНАРНО ШОУ КИРГИЗСТАНСКИ КИНОАРТИСТ- ПРАЗНИЯТ ДОМ			ПОВИШЕНА ПОЛОВА ЧУВСТВЕНОСТ ПЪКСЪЛ		
ПЪРВАТА ЖЕНА /БИБЛ./ КОЗМЕТИЧНО СРЕДСТВО			МАРКА БЯЛО ВИНО				НАСЕЛЕНО МЯСТО
			ВЪЗПАЛЕНИЕ НА НОСНАТА ЛИГАВИЦА	ШКАФ В СТЕНА /МН.Ч./			ТЪНЪК ИЗРАСТЪК НА МОЗЪКА
ПРЕДСМЪРТНИ МЪКИ /МН.Ч./	ТАЛАНТ РЕКА В ПАПУА-НОВА ГВИНЕЯ			ФРЕНСКИ АРХИТЕКТ ДЕТЕ		ОТРИЦАНИЕ	
				ПРИБЪРЖНИК НА РЕЛИГИОЗНА СЕКТА У НАС ПРЕЗ 14 ВЕК	РАЙОН, ОБСЛУЖВАН ОТ ЕДИН СВЕЩЕНИК /МН.Ч./	БЪЛГАРСКИ АНИМАЦИОНЕН ФИЛМ	МЕТАЛНА ЖИЦА ИСПАНСКИ КИНО-РЕЖИСЬОР
ЕГИПЕТСКИ БОГ НА СЪНЦЕТО ИМЕНАТА НА БЪЛГАШКО-МАТЕН МЕНИДЖЪР			МУЗ. ТВОРБА С БЪРЗО ТЕМПО				ГРАД В ИТАЛИЯ БОГОСЛУЖБЕНО ОБЛЕКЛО НА СВЕЩЕНИК
							ПРОСТО ОРЪДИЕ ЗА ОРАН
КИНО-ТЕАТРИ	ИДЕЙНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА	АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДДОМАГАНЕ	ВУЛКАН ВЪВ ФИЛИПИНИТЕ ГРАД В БЕЛГИЯ		АНГЛИЙСКА МАРКА ЗА ДЪЛЖИНА ФРЕНСКИ ФУТБОЛИСТ, ИГРАЛ И В ЦСКА	ДЕПАРТАМЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ	КИЛОЕЛЕКТРОНВОЛТ /СЪКР./
			ЖИТЕЛКА НА САЩ ДЪЩЕРЯ НА БОГ ИНАХ /ГРЪЦМИТ./				
ВИСОТИ, ВИСОЧИНИ ОБЩЕСТВО, ОСНОВАНО НА КРЕПОСТНОТО ПРАВО				ЛЕГЕНДАРЕН ФРЕНСКИ СЪСТЕЗАТЕЛ ПО КОЛОЕЗДЕНЕ		КИПЪРСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ	

ВИД СПОРТ СЪРАТНИЦИ В РАБОТАТА	↓	МЕТАЛНА ЖИЦА	↓	ИМЕНАТА НА БЪЛГАРСКО ДЕТЕ-ПАРТИ- ЗАНИН	↓	СИН НА ДЕДАЛ /ГРЪЦ.МИТ./	↓	ЖЕНСКИ ГЛАС	↓	АВСТРИЙСКИ ПСИХОЛОГ	↓	КОПЧЕ ЗА НАТИСКАНЕ НА ЗЪБНЕЦ /МН.Ч./	↓	БЯГАНЕ НА 42195 М	
→		↓				СТАДИОН ЗА КОЛОЕЗДЕНЕ	→			↓		↓		↓	
КОЖНА БОЛЕСТ				МРАК /ПОЕТ/	→	↓		МАЛКИТЕ НА КРАВИ	→						
→			ТОПОГРАФСКИ ИНСТРУМЕНТ	→	↓			АЗЪРБАЙДЖАН- СКИ КОСМО- НАВТ	→	↓	АМЕРИКАНСКИ КИНО- АРТИСТ "ФИ- ЛАДЕЛФИЯ" ИЗРАБОТВАНЕ				
ЕКСПЕРИ- МЕНТ	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЕВЕЦ	НАШ ПОЕТ- "ОГНЯ"	ВЛАГА ПО ТЯЛОТО	→		ПОЛСКИ ПАЗАЧИ	→	МОРСКА ПЕХОТА	→	↓	РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ И ШВЕЙЦАРИЯ	→			
→	↓	↓	↓					US КИНО- АРТИСТ- "ТУРИСТЪТ"	↓		↓	ПРОРЕЗ ЗА КОПЧЕ НА ДРЕХА			
ОЧЕРК				ГРАД В КУБА	→							АМЕРИКАНСКИ КИНО- РЕЖИСЬОР- ПОДСТАВНО ЛИЦЕ	→		
→				ЛИНИЯ, ПО КОЯТО СЕ ДВИ- ЖИ НЕБЕСНО ТЯЛО/МН.Ч./	→							ЛАТИНСКАТА АЗБУКА		СЪОБЩЕНИЕ ЗА НАПУСКА- НЕ НА ДАДЕНА ДЪЛЖНОСТ	
↓				↓		БУДКА, ЛАВКА	→					↓		↓	
ОТРИЦАНИЕ	→			ВОДНО ЖИВОТНО	→			ЕСТЕСТВЕН ВОДОЕМ	→					СНАБДЯВАНЕ С ВСИЧКО НУЖНО ЗА ДАДЕНА РАБОТА	ПИЕСА ОТ НИКОЛА АТАНАСОВ
→				ВИД СУПА	→							ГРАД В МОЗАМБИК	→	↓	↓
				ЧИСЛО								НОТА			
ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ	ШИРОКОЛИСТ- НО ДЪРВО	ГРАД В ИТАЛИЯ, ПРОЧУТ С НАКЛОНЕНА- ТА СИ КУЛА	→					ИСПОЛИН, КОЛОС	→						
→	↓							ОТБЛЯСЪЦИ ОТ СВЕТЛИНА ИЛИ ОГЪН	↓						
		ИЗЯВЕН ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН ВРАТАР	→							РУСКИ ТЕАТРАЛЕН РЕЖИСЬОР И АКТЬОР	ГРАД В РУСИЯ, О.САХАЛИН	→			
ЧЛЕНОВЕ НА АКТИВА НА ОРГАНИЗАЦИЯ	→	↓													ДИЗЕЛОВО ГОРИВО
→															↓
УРЕДИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ЪГЛИ	→										РЕКА В ГЕРМАНИЯ	→	↓		БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛИСТ
→											↓				
ПЪРВАТА БЪЛГАРСКА СТОЛИЦА	→	ТРОПИЧЕСКИ УВИВНИ РАСТЕНИЯ	→			КАНАДСКИ КАРТОГРАФ И ГЕОЛОГ	→						АМЕРИКАНСКИ ТВ СЕРИАЛ	→	↓
→						РЕКА ВЪВ ВИЕТНАМ	↓						↓		
								СОП НА ОЛЕИНОВАТА КИСЕЛИНА	→						
→								БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРНА КРИТИКА	→						

РЕЧНИК: Адлер, "Ена", Нкв.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ИЗТОКОВЕДИ - АПТЕКАР - КАРА МИХАЛ - СОАРЕТА - РУМБА - РАНИМОСТ - РОГ - ШОА - МАНЕЖ - КЕУМ - ЛА - НЕ - ДВАНАЙСЕТ - НРАВИ - ЖАНА - ДЕПО - ВИЛНЮСЦИ - СЕРГОС - ЛОВ - ЕФИР - КИЛИМАНДЖАРО
ОТВЕЧНО: ИЗКУШЕНИЕ - ТАМО - РЛФ - ТОРБАЛАНИ - КАА - ВЮР - ДОМ - МАИС - ВИРА - ЦК - МЕХАНДЖИИ - ДАНЕВА - ДИЛИЖАНСИ - НАЕМ - НАСОКА - РА - ПОСЕЙДОН - СТАТУС - СД - ЕР - МЕД - ЕКЕР - ТЕЛА - АТОЛ - ПОР - ДРАГАНОВО.

ИГРОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: 1.ПРАГМАТИК. 2.НОВИ ПАЗАР. 3.РОСТИСЛАВ. 4.ПОСТАМЕНТ. 5.РИСКУВАНЕ. 6.ТРИКОЛЪОР. 7.СТОЛИЧАНИ. 8.АВТОПИСТИ. 9.АСАНСЬОРИ. ДИАГОНАЛНО: 1.ПОСУЛАТИ. 10.КАЛМУКОВА.

АРИТМЕТИЧНА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: КАЛИМЯВКА - БЕЛОМОТОР - ЛОВЧАНЛИИ. ОТВЕЧНО: КАВАЛ - ЛАЛЕВ - МАМБА - ВИТЕЛ - АОРТИ.

Левски - Лудогорец мачът на сезона

Двубоят решава новия шампион на България

Левски приема Лудогорец до вечерта в мача на сезона. Сблъсъкът от XXVIII кръг на "А" група е от 20.00 ч. на "Герена" и ще бъде излъчен по ТВ7. "Сините" се нуждаят от победа, за да оглавят класирането, което до голяма степен ще им подсигури шампионската титла. Разградчани пък ще са доволни и на равенство, което

ще ги остави на върха в "А" група с 2 т. аванс. Столичани са сочени за фаворит, но в средата играха 120 мин. на финала за купата и няма да са в добро физическо състояние.

Аут е французинът Ромейн Ели, който е контузен, а за мястото му в центъра на защитата ще се борят Йордан Милев и Димитър Везалов. Треньорът на шампионите Ивайло Петев може да разчита на всички налични футболисти, без възстановяващи се от травма вратар Иван Чворович.

"Това е мачът на истината. Ще дадем всичко, за да победим и в

крайна сметка да се поздравим с шампионската титла. Със сигурност ще търсим и реванш. В 3 мача вече не можем да ги победим. Сега трябва да скочим на 100% и да дадем всичко, за да зарадваме публиката с добра игра и с хубава победа. Очаквам стадионът да се напълни, защото се нуждаем от нашите фенове. Първенството е доста интересно. И Левски, и Лудогорец направиха доста грешни стъпки през пролетта. Другите отбори също бяха доста близо до нас по едно време. Сега се отдалечихме, но като цяло интригата е голяма. Не е като в предни годи-

ни, когато горе-долу по това време се знаеше кой е шампион. В дъното на таблицата също се води люта битка за оцеляване", заяви вратарят на Левски Пламен Илиев.

"Момчетата са мобилизирани, има настроение в отбора. Очакваме хубав мач, който да покаже кой е достоиният за шампион на България. За нас разликата с миналогодичния мач с ЦСКА, когато пак се решаваше титлата, е голяма, защото тогава бяхме домакини и играхме пред собствена публика. Получи се уникална атмосфера. Беше ни за първи път и емоцията бе силна, докато

в момента очакваме да играем пред враждебна публика на "Герена", така че разликата не е никак малка. Нормално е да има напрежение и в 2-та лагера. Защото е доста голям и този, който прояви по-здрава психика, той ще бъде крайният победител. Срещу нас се води доста мръсна и подла психологична война. В никакъв случай няма да сме доволни на равниа. Играем за победа. Мисля, че в момента 2/3 от България очаква да победим. Смятам, че сме по-силният отбор откъм единици и индивидуални качества", заяви изпълнителният директор на Лудогорец Ангел Петричев.

Димитър Бербаатов позира с купата за Футболист №1 на Фулъм за сезона

Бербаатов взе купата за №1 във Фулъм

Димитър Бербаатов взе купата за Футболист №1 на Фулъм за сезона. Българският нападател триумфира в анкетата на феновете още в първата си година на "Крейвън Котидж". Той събра над 2000 гласа повече от втория Йоргос Карагунис (Гър) и третия Заша Ритер (Гер). През сезона нашевецът вкара 14 гола и записа 2 асистенции в 32 мача. За първи път в историята на Фулъм първите 3 места са заети от футболисти, които са привлечени миналото лято. Тогава

Бербаатов премина в тима на Мартин Йол от Манчестър Юнайтед. Топреализаторът на "котиджърс" обаче не скри разочарованието си от завършека на сезона. В последните 6 мача лондончани записаха 2 равенства и 4 загуби и се свлякоха на 15-о място, но до XXXI кръг се движеха 10-и. Митко разкри, че са имали за цел да запазят тази позиция, но с лошата игра нямало как това да стане.

"Краят на сезона е разочароващ. Имаме шанс да завършим кампанията по-

приятно при добра игра срещу Суонси. Мисля, че всеки ще е щастлив, ако играем добре, дори и да загубим, да се представим на ниво и да няма кой да ни обвинява за нищо. Отиваме там, за да се раздадем. Разочароващ край на сезона, но имаме добри, както и лоши мачове. Трябва да направим оценка, да видим какво да подобрим за следващия", сподели българинът.

По повод изненадващото поражение от Рединг (2:4) в XXXVI кръг той добави: "Мачът не бе

добър за всички, заслужавахме да загубим, надиграха ни. Дори и да си изпаднал, излизаш и играеш за отбора си, това направи Рединг. Сега е нашият шанс да завършим сезона хубаво срещу Суонси. Всички трябва да видят, че могат да са по-добри. И като се завърват да са по-добри, за да завършим по-нагоре в класирането догодина. Благодаря на всички глазували. Надявам се да съм зарадвал феновете с нещата, които правя за отбора", каза още Бербаатов.

Щангистите си смениха името

Марин МИЛАШКИ

Българската федерация по вдигане на тежести промени името си заради съдебни спорове. На Общото събрание вчера бе прието наименованието Българска федерация по вдигане на щанги. Промяната бе наложителна заради делата, които централата води с бившия шеф на щангистите Антон Коджабашев.

"Вече 3-та година не можем да си влезем в седалището, което ни е отредено в сградата на Спортното министерство. Натикали сме се в една стайка и сме принудени да използваме заседателната зала на министерството за лични нужди. Така не става. Сменяме името, за да приключат съдебните спорове. Предложението е кардинално, но то ще оправи проблема. Избрахме това име, защото няма да се променя аббревиатурата ни в Международната федерация, но пред съда ще можем да се различаваме", заяви шефът на централата Неделчо Колев. На Общото събрание бе променен

Уставът на централата в частта му за избор на президент. Занапред всеки кандидат трябва да е член на Управителния съвет на клуб, за да може да му бъде издигната или сам да внесе кандидатурата си.

"Този ход е защото искаме ръководителят на щангите да е действително спортен човек, а не парашутист. Федерацията по вдигане на щанги ще се ръководи от председател, който знае какви са проблемите", допълни Колев. Бе обсъждано и връщането на Иван Стоицов и Величко Чолаков от Азербайджан. Двамата са си у нас още от миналата година, но азерите искат трансферна сума за последния олимпийски медалист. "Всички желаем те да вдигат за България, но Азербайджан иска 180 000 евро трансфер. Такива пари нямаме. Отправихме запитване в Международната федерация, но отговорът им е, че трябва да се платят тези пари", призна генералният секретар на родната централа Борислав Гидиков.

Чепаринов 86-и в Европа, Георгиев - 116-и

Президентът на Европейския шахматен съюз Славю Данаилов дава символично начало на една от партиите от 11-ия последен кръг на 14-ото открито европейско първенство в Легница, Полша

Гросмайстор Иван Чепаринов с белите фигури завърши реми с грузинеца Мераб Гагунашвили в партия от последния 11-и кръг

на 14-ото европейско открито индивидуално първенство по шахмат в Легница, Полша. Асеновградчанинът, който е №47 в

ранглистата на ФИДЕ и беше под №30 с коефициент ЕЛО 2700, се нареди на 86-о място в крайното класиране с 6.5 т.

Шампионът на България за 2013 г. ГМ Кирил Георгиев пък спечели с черните фигури срещу Александър Донченко (Гер) и е на 116-а позиция с 6.0 т., макар че в класацията на ФИДЕ е 88-и с ЕЛО 2657.

Третият наш представител Огнян Захариев е на 270-о място в подреждането с 3.0 т. от 280 участници. Титлата спечели Александър Моисеенко (Укр) с 8.0 т., с колкото завършиха общо 10 шахматисти. По допълнителни показатели сребърния медал заслужи Евгени Алексеев (Рус), а бронзовия Евгени Романов (Рус).

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 18.05.2013 г. се навършват 40 дни без нашата майка и баба

ЦВЕТАНА ЙОТОВА ХРИСТОВА

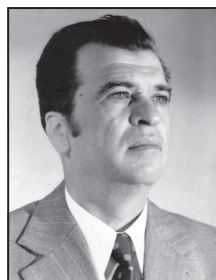
на 87 г.
Вечна ѝ памет!
Дълбок поклон!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

16 години изминаха откакто ни напусна нашият скъп съпруг, баща, дядо и пращад

ПЕНЧО ЕНЧЕВ РУСАНОВ

Забрава няма!
Поклон!

От семейството

Юношите пагат тежко в Португалия

Юношеският национален отбор на България (до 16 г.) бе разбит при гостуването на Португалия с 1:5 в контрола на "Ещадио Мунисипал" в Шавеш. Това бе 2-ра поредна загуба за младите "лъвове" от иберийците, след като преди 3 дни отстъпиха с 0:3, но в Монталегре.

Домакините започнаха двубоя напористо и след няколко пропуска пред нашата врата в 23-ата мин. организираха контраатака след корнер за България. Ериберто Тавареш напредна отлясно и със страхотен пас намери Диого Гонсалвеш сам срещу Митов. Крилото на португалците не срещи - 1:0. 180 секунди по-късно след хубав пробив отляво на Гонсалвеш Андреш Мешкиа засече топката в нашата врата за 2:0. В 34-ата мин. след центриране на първа греда Рубен Невеш скочи най-високо и покачи резултата на 3:0. Само 120 секунди по-късно при атака отляво на Португалия Рубен Санчес бе оставен непокрит и с глава направи резултата 4:0 от непосредствена близост. В 49-ата мин. отново след пробив отляво на португалската атака Мешкиа бе оставен непокрит и отбеляза втория си гол в мача. Почетно за България се разписа Ангел Максимов (90).

Стилиан Петров пропуска бенефиса си

Снимки БГНЕС

Стилиан Петров ще пропусне бенефисния мач на националния стадион "Васил Левски" на 26 май между легенди от националния тим на България и ветераните на Астън Вила. Благотворителният мач на надеждата е в чест на Стенли и в помощ на децата, болни от левкемия. Бившият капитан на националния отбор на България повече от година се лекува от рак на кръвта и в момента не му е позволено да пътува. Организаторите се надяваха Петров да може да седне в ложите, но той ще си остане в Бирмингам. Той призова феновете да напълнят стадиона. Петров е в ремисия, но все още състоянието му не е толкова стабилно. Стенли заяви, че отваря нова страница в своя живот. Преди седмица той сложи край на футболната си кариера.

"Всяка една секунда, в която съм играл за националния отбор, е незабравима. От малък винаги съм мечтал да бъда национал и всеки път е било чест за мен. Наистина съм горд, че съм обличал националната фланелка и се радвам, че съм донесъл радост на феновете. Сега легендите ще излязат за една страховтна кауза, за българските деца, болни от левкемия, да получат по-добро лечение. Тези хора дават част от тяхното време, за да направят голямо шоу. За мен щеше да е прекрасно да усетя атмосферата на стадиона. Пред телевизора очите ми ще се напълнят със сълзи от това, което ще видя", каза Петров.

Радуканов се закана да прати Кокала в „Б“ група

Треньорът на ЦСКА иска 9 т. в последните 3 кръга на шампионата

Мони ГЕОРГИЕВ

Старши треньорът на ЦСКА Милен Радуканов се закана тимът му да спечели 9 т. в оставащите 3 кръга на "А" група. Утре от 15.45 ч. "червените" гостуват на новия носител на купата Берое, като мачът ще бъде излъчван по БНТ1. В последните 2 кръга "армейците" приемат Пирин ГД и завършват с визита на Локо Сф. Класирането за Лига Европа било задължителна цел пред ЦСКА, който ще търси поне 2 победи, осигуряващи и на теория 3-тото място - последното, даващо квота от първенството. "Ние ще играем за победа и в 3-те срещи. Има напрежение, защото е важно да играем в евротурнирите", заяви Радуканов. Специалисти и фенове са единодушни, че успех в

последния кръг вероятно ще изхвърли бившия му клуб Локо Сф в "Б" група. Радуканов игра за "червено-черните" от 2000 до 2003 г. и през сезон 2005/2006 г. Специалистът поздрави Берое за спечелената купа, тъй като били най-достойният отбор в турнира, и определи еуфорията от успеха като основен коз на заралии в предстоящия мач. За ЦСКА мача пропускат Михаил Венков, Апостол Попов, Нджонго Присо, Марсиньо и Мартин Камбуров. "Важното е как ние ще играем. Еуфорията ще е в техен плюс. Ще искат да се представят силно пред тяхната публика, но ние сме подготвени за мача. Жалкото е, че въпреки хубавия терен и осветлението срещата е следобед", каза специалистът от Видин. Според него в тима от Стара Загора най-голямо впечатле-

Милен Радуканов

ние правели добрият колектив и тактичката дисциплина. Радуканов вече е разговарял с шефовете на ЦСКА относно летните трансфери и подготовка, но не е обсъждал темата за лиценза на клуба.

Берое пак показва купата УТРЕ, ПУСКА ФЕНОВЕ СРЕЩУ 10 СТОТИНКИ

Всички фенове на Берое ще могат да видят отново спечелената в сряда Купа на България утре. Тогава трофеят ще бъде изложен в музея на стадиона. Още от сутринта преди мача с ЦСКА от 28-ия кръг купата ще заеме място редом с титлата от 1986 г. и Купата на България от 2010 г.

Ръководството на Берое прави и поредния си жест към привържениците до 18 г. и над 60 г., които ще влизат на стадиона срещу символичната сума от 0.10 лв. (10 стотинки) след представяне на съот-

ветен документ.

Иначе за гостуването на "червените" билетите струват по 5 лв. и продажбата им стартира днес в клубния офис на ул. "Георги Кюмюрев" №10, във фен магазина към музея на ст. "Берое" и във фен магазина на ул. "Сава Силов" №49. В деня на мача пропуските ще се продават на касите на стадиона още от 12.00 ч. Тогава във фен магазина на стадион "Берое" ще бъдат пуснати в продажба и специалните тениски по повод спечелването на втората Купа на България.

Осъдиха Локо Сф за 75 000 лв.

Националната спортна база осъди Локо Сф заради неизплатени наеми, които "железничарите" дължат за ползването на Националния стадион "Васил Левски" за сезон 2011/2012 г. Клубът на Николай Гигов има да дава 75 000 лв. Локо дължи и 300 000 лв. на бизнесмена Стойне Манолов за лагери в комплекса "Царско село". "Още обаче не съм подавал иск в БФС да си ги търся. ЦСКА също ми дължи немалка сума. Имам сантименти и към 2-та отбора. Сигурно аз ще съм последният, който би пуснал жалба срещу Локомотив", каза Стойне Манолов. Лицензът на "червено-черните" за новия сезон е под въпрос и заради халфа на Лудогорец Светослав Дяков, който осъди клуба за 52 000 лв.

Швеция изхвърли Канада и Швейцария на 1/2 финал

Фредрик Петерсен танцува на леда, след като вкара решителната дузпа за победата на Швеция над Канада с 4:3 в 1/4 финал от световното първенство по хокей в Стокхолм

След настоящия световен шампион Русия и олимпийските шампиони от Канада отпаднаха на 1/4 финал на световното първенство по хокей на лед в Стокхолм. "Кленовите листа" бяха елиминирани от домакините с 3:2 след дузпи. Канадците поведоха с гол на Стивън Стамкок, но домакините реализираха 2 попадения чрез Никлас Даниелсон при числено превъзходство в своя полза. Клод Жиру изравни, но при изпълнението на дузпите Фредерик Петерсон надигра Майк Смит и донесе успеха на "Тре Крунур". В спор за място на финала до вечеря Швеция ще се изправи срещу съдомакина Финландия, който излъга Словакия с 4:3. "Суоми" поведоха с 3:0 след 2

попадения на Петри Контиола и 1 на Юхамати Алтонен, но словациите се вдигнаха на шурм и изравниха, като вратарят на финландците Анти Раанта се отличи с няколко ключови спасявания. Стражът отрази общо 33 удара. В средата на последната третина Юхамати Алтонен вкара 2-рото си попадение в срещата и класира Финландия в топ 4.

Швейцария пък достигна полуфинал за първи път от 15 години, след като надигра Чехия с 2:1. Часовничарите са единственият тим с 8 победи от 8 мача на първенството. За последно те играха на 1/2 финал на световно през 1998 г., а за място на финала ще спорят с тима на САЩ, разгромил с 8:3 световния шампион Русия.

гледайте

ФУТБОЛ	
ДНЕС	
ПО ТВ 7	
20.00 Левски - Лудогорец	
ПО НЮЗ 7	
15.30 Ботев Пд - Ботев Вр	ПО БТВ ЕКШЪН
12.30 ЦСКА М - Кубан	ПО ЕВРОСПОРТ 2
09.00 Кашива Рейсол - Серезо Осака	
16.30 Боруся Д - Хофенхайм	ПО ТВ +
19.00 Хетафе - Валенсия	
21.00 Гранада - Осасуна	
23.00 Севиля - Реал Сосиедад	ПО РИНГ
00.30 Килмес - Нюелс Олд Бойс	
02.15 Бока Хуниорс - Колон	
УТРЕ	
ПО БНТ 1	
15.45 Берое - ЦСКА	ПО НЮЗ 7
15.45 Пирин ГД - Литекс	ПО ДИЕМА
18.00 Челси - Евертън	ПО НОВА СПОРТ
18.00 Нокасъл - Арсенал	ПО ЕВРОСПОРТ 2
15.30 Кайзерслаутерн - Санкт Паули	ПО ТВ +
13.00 Леванте - Райо Валекано	
20.00 Сарагоса - Атлетик Б	

кратки

Отнеха евролиценза на 8 клуба в Испания

Осем испански футболни клубове са лишени от правото за участие през следващия сезон в турнира Лига Европа. Кралската футболната федерация на Испания е отнела лицензите на Еспањол, Райо Валекано, Ваялдолид, Осасуна, Сарагоса, Гранада, Депортиво Ла Коруня и Селта заради неспазване на правилата за финансов феърплей.

Роботи ще охраняват Мондиал 2014

Новите роботи по сигурността, закупени от бразилското правителство с цел да се грижат за обществената ред, ще бъдат използвани още за Купата на конфедерациите по футбол това лято. Компанията, спечелила поръчката, съобщава, че 30 робота ще бъдат доставени до края на годината, а няколко машини ще бъдат готови още за турнира за Купата на конфедерациите през юни, който ще бъде генерална репетиция за Мондиал 2014.

3	1	8
5	ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №39	
"6 от 49"		

I ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
II гр. (5) 13 по 2443.90 лв.
III гр. (4) 706 по 45.00 лв.
IV гр. (3) 12759 по 3.50 лв.
ДЖАКПОТ: 19 062.75 лв.

II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 898 703.63 лв.
"6 от 42"

I гр. (6) няма
II гр. (5) 4 по 3711.50 лв.
III гр. (4) 415 по 35.80 лв.
IV гр. (3) 7449 по 2.90 лв.
ДЖАКПОТ: 74 540.30 лв.
"5 от 35"

I ТЕГЛЕНЕ
I гр. (5) 5 по 4414.90 лв.
II гр. (4) 449 по 49.20 лв.
III гр. (3) 10 876 по 2.70 лв.

II ТЕГЛЕНЕ
I гр. (5) 5 по 4414.90 лв.
II гр. (4) 415 по 53.20 лв.
III гр. (3) 10 818 по 2.70 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
I гр. (3) няма
II гр. (2) 929 по 18.70 лв.
ДЖАКПОТ:
I гр. 17 336.20 лв.

Чепаринов
86-и в
Европа,
Георгиев - 116-и

Стр. 38

Спортният министър нападна федерациите

Шефовете им ги превърнали в семеен бизнес

Георги АРГИРОВ

Временният спортен министър изрази готовност да си сътрудничи с водещите спортни федерации за уреждането на спешни срещи с Агенцията за държавна финансова инспекция и Агенцията за обществени поръчки. "Още в понеделник мога да помогна с каквото мога, за да се направи подобна среща и да се опитаме да разрешим проблема с обявяването на обществени поръчки от спортните федерации". Според него предлаганото решение от централите е половинчато. "Мислите ли, че ако решаването на проблема е с промяната на едно изречение в Закона за обществените поръчки, ние нямаше да го направим?", запита Стойчев. "Още повече, че заместникът ми Йордан Йовчев до преди 2 месеца беше председател на спортната федерация. Ако за един продукт като топки и бухалки фирмата-производител е една, то за други компоненти фирмите са повече от една. Затова е необходим работещ парламент, който да направи някои промени в Закона за обществените поръчки. За момента федерации, които имат 51% и повече собствени приходи в бюджета си, няма да провеждат обществени поръчки", поясни бившият плувец.

На обвиненията, че отпусканите от министерството пари за хотел на състезателите не са достатъчни, Стойчев обясни, че са водени разговори със спортните бази и ако бъдат направени предварителни заявки за използване на Белмекен и "Спорт Палас", цените могат да се съобразят с възможностите на отделните федерации. "Но не може за пет спортисти на Белмекен да се правят отстъпки", категоричен бе Стойчев. Той отнесе обвиненията, че не иска да помогне на спортните и федерациите. Дори даде за пример документа, с който Българската федерация по водна топка трябва да отиде на съд заради стари задължения. "Аз излизам от басейна, не ми е приятно какво става със спорта водна топка. Документът за съд е на бюрото ми, но не искам да го подписвам. Ще ми се с колежите да се разберем, без да достигаме до съд", заяви почетният гражданин на Смолян, и коментира, някои шефове на федерации с години само заемат постове, а нищо не правят за развитието на поверените им структури. Дори напротив - направили са от федерациите малък семеен бизнес, като имало бащи председатели на федерации, а синовете им и дъщерите им били избирани в управителните съвети, но не пожелала да се конкретизира кого има предвид.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Временният спортен министър Петър Стойчев връчи чек от 15 000 лв. на европейския шампион по класическа борба от Тбилиси 2013 Иво Ангелов

Стойчев раздаде 850 000 лв. в Деня на спорта

Георги БОЯНОВ

Над 850 000 лв. премии на призьорите от европейски и световни първенства от края на миналата година до 20 април 2013 г. и на треньорите им раздаде временният спортен министър Петър Стойчев. Церемонията се състоя в Спортния музей навръх 17 май - Деня на спорта. Най-голямата премия - 15 000 лв.,

получи европейският шампион по класическа борба от Тбилиси Иво Ангелов (60 кг). Вицешампионът Владислав Методиев (96 кг) се сдоба с чек на стойност 10 000 лв., а бронзовият Явор Янакиев (74 кг) - 8000 лв. Шансигът Асен Мурадов (56) също получи чек за 15 000 лв., въпреки че остана втори на европейското първенство в Тирана, но спечели златен медал

в извърлянето и сребърен в изтласкването.

Освен олимпийските спортове бяха наградени и призьорите от таекуондо - ITF, сумо.

Спортният министър Петър Стойчев обясни, че размерът на премията и наградните спортисти са определени от отделните федерации. И подчерта, че с треньора на класиците Армен Назарян никога не е имал конфликт.

Кузманов на 1/2 финал в Пловдив

Димитър Кузманов се класира за 1/2 финал на турнира по тенис "Carsberg Cup" в Пловдив (\$10 000). Третата ракета на България победи Мате Делич (Хърв) с 6:1, 7:6 (4). Така 19-годишният пловдивчанин заслужи 6 точки за световната ранглиста и \$502 от наградния фонд. За място на финала Кузманов ще срещне Дамир Джумхур (Босна и Херцеговина), който отстрани Алексис Моусляк (Фр) с 6:3, 4:1 след отказване на французинка. Втората ни ракета Александър Лазов пък отстъпи в драматичен двубой на Жулиен Дьомоа (Фр) с 5:7, 6:1, 4:6. В решаващия сет пазарджиклията имаше пробив аванс и водеше с 4:3, но допусна обрат. В последния 1/4 финал Милан Зехич (Сърб) победи Омар Джакалоне (Ит) с 6:4, 7:6 (4).

злегайте

ПО БНТ 2
ХОКЕЙ НА ЛЕД
15.55 и 20.00 СР
в Стокхолм
(1/2 финал)
ПО РИНГ

13.00 Турнир в Каварна
ПО НОВА СПОРТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА

15.00 Диамантена Лига
в Шанхай
СПИЙДУЕИ

20.00 Гран при на Чехия
ПО ТВ +
Баскетбол

15.30 Левски - Балкан (V мач)
ПО ЕВРОСПОРТ

КАНУ-КАЯК
11.30 СК в Словакия
АВТОМОБИЛИЗЪМ

13.00 и 19.00 ЕШ в Корсика
КОНЕН СПОРТ

20.00 Глобал чемпиънс тур във
Висбаден
КОЛОЕЗДЕНЕ

Джиро д'Италия
15.30 Червере -
Бардонекя (XIV етап)

Обиколка на Калифорния
0.15 Ливърмор - Маунт Диабло
(VII етап)

ПО ФИЛМ +
ТЕНИС

17.00 Турнир в Рим (мъже)

УТРЕ

ПО БНТ СВЯТ
АЕРОБИКА
13.00 СК в Боровец
ХОКЕЙ НА ЛЕД

21.30 СР в Стокхолм (финал)
ПО РИНГ

ГОЛФ
12.00 Турнир в Каварна
ПО ЕВРОСПОРТ

КАНУ-КАЯК
11.00 СК в Словакия
ТЕНИС НА МАСА

12.00 и 22.00 СР в Париж
КОЛОЕЗДЕНЕ

Джиро д'Италия
15.30 Чезана - Кол дю Галибие
(XV етап)

ПО ЕВРОСПОРТ 2
Обиколка на Калифорния
20.30 Сан Франциско - Санта
Роса (VIII етап)

ПО ФИЛМ +
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ

15.00 Гран при на Франция
ТЕНИС

17.00 Турнир в Рим (мъже, финал)

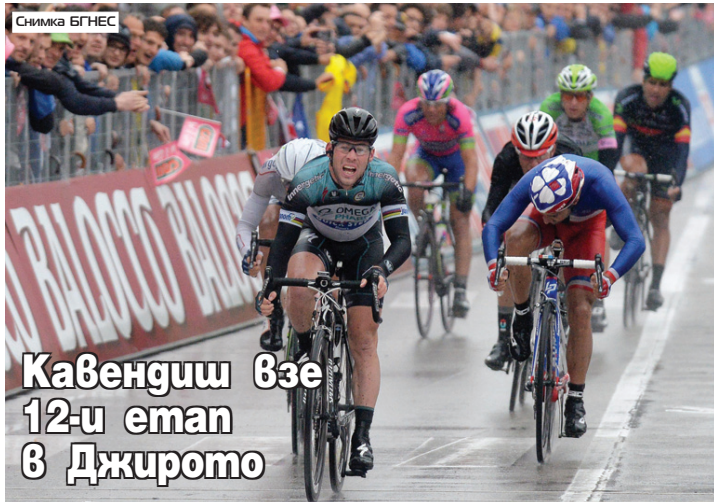

„Рефан“ - чаровният посланик на красотата

Компанията на най-популярната българска козметика - „Рефан“, превърнала се във визитна картичка на страната ни, посрещна представители на дипломатическия корпус, които останали омагьосани от пищия букет от аромати на български етерични масла и незабравимото за всеки ухаение на маслодайната подбалканска роза.

Свидетели на създаването на неповторимите аромати на „Рефан“ са били най-красивите модели на планетата, много VIP светски знаменитости, холивудски звезди и бизнес партньори, дошли от четири континента на света, за да посетят фабриката на известната фирма.

Специални гости на козметичната компания бяха техни превъзходители Джон Роуън (Ирландия), Дариус Гайдис (Литва), Павел Вацек (Чехия), Лешек Хенсел (Полша), Александър Църквеняков (Сърбия), Динка Франулич (Хърватия), Шпенд Калаба (Косово), генералният консул на Турция Шенер Джебежди, почетният консул на Албания Аристир Димо, Н. Пр. зам.-посланик на Словакия Томаш Бичан и временно управляващият посолството на Босна и Херцеговина г-н Митар Павич. Очаровани от магнетизма на българските аромати, те поздравиха сърдечно инициативата и амбициозен управител на „Рефан“ г-н Ангел Попов за престижния сертификат за световно качество - EN ISO 22716. Той се издава като потвърждение, че компанията е внедрила и поддържа изискванията по GMP (добра производствена практика в козметиката).

Кавенгуш взе 12-и етап в Джирото

Британският колоездач Марк Кавенгуш пресича пръв финала в 12-ия етап на 96-ата Обиколка на Италия от Лангароне до Тревизо, дълъг 134 км, пред французин Насер Бухани

Британецът Марк Кавенгуш спечели 12-ия етап от колоездачната Обиколка на Италия - 134 км от Лангароне до Тревизо. Той пресече финалната лента след 3:01:47 ч. и записа трета етапна

победа в тагзодишното издание на Джирото. След него със същото време финишираха Насер Бухани (Фр) и Лука Мезгеч (Слвн). Италианецът Винченцо Нибали остана начело в главното инди-

видуално класиране с общо време 46:28:14 ч., следван от Кадел Евънс (Авс) - на 41 сек., Ригорберто Уран (Кол) - на 2:04 мин. и др. Обиколката на Италия завършва на 26 май в Бреща.